

भारत का राजपत्र The Gazette of India

ಭಾರತ ರಾಜ ಪತ್ರ

(EXTRAORDINARY)
(ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ)

भाग IX अनुभाग 1
PART IX SECTION 1
ಭಾಗ IX ವಿಭಾಗ 1

प्राधिकार से प्रकाशित
Published by Authority

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

सं. ३	नई दिल्ली, गुरुवार, अगस्त ४, २०११	श्रावण १३, १९३३ (शका)	खंड. ४७
No. 3	New Delhi, Thursday, August 4, 2011	Shravana 13, 1933 (Saka)	Vol. 47
ನಂ. ೩	ನವ ದೆಹಲಿ, ಗುರುವಾರ, ಅಗಸ್ಟ್ ೪, ೨೦೧೧	ಶ್ರಾವಣ ೧೩, ೧೯೩೩ (ಶಕ)	ಸಂಪುಟ. ೪೭

Ministry of Law and Justice

(Legislative Department)

New Delhi, 4th August, 2011

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ

(ವಿಧಾಯೀ ಇಲಾಖೆ)

ನವದೆಹಲಿ, 4ನೇ ಅಗಸ್ಟ್, 2011

The Translation in Kannada of the following Act, namely :- The Wild Life (Protection) Act, 1972 - is hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be authoritative text thereof in Kannada under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧಿನಿಯಮ ಎಂದರೆ:- ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1972 - ಇದರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠಗಳ (ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1973 (1973ರ 50)ರ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ ಪಾಠವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1972

(1972ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 53)

[9ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 1972]

ದೇಶದ ಜೀವಿಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಸುರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಅಧ್ಯಾಯ - I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1972 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು, ಜಮ್ಞು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಇದು ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(1) "ಪ್ರಾಣಿ" ಎಂಬುದು ಸಸ್ತನಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಉಭಯ ಜೀವಿಗಳು, ಮೀನು, ಇತರ ಕಾರ್ಡೇಟಾಗಳು ಮತ್ತು ಅಕಶೇರುಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(2) "ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು" ಎಂದರೆ, ಹುಳುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಇದು ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ದಂತ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(3) * * *

(4) "ಮಂಡಲಿ" ಎಂದರೆ, 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಒಂದು ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಲಿ;

(5) "ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ" ಎಂದರೆ, Iನೇ, IIನೇ, IIIನೇ ಅಥವಾ IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಬಂಧಿತವಾದ ಅಥವಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಅಥವಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ;

(6) * * *

(7) "ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ" ಎಂದರೆ, 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ನೇಮಕನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ;

* ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ:01.07.1973 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. (ಜಿ.ಎಸ್.ಆರ್.335(ಇ) ದಿನಾಂಕ:01.07.1973

(7ಎ) "ಸರ್ಕಸ್" ಎಂದರೆ, ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ, ನೆಲೆಯೂರಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿರುವ, ಒಂದು ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆ;

(8) * * *

(9) "ಕಲೆಕ್ಟರ್" ಎಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಜಸ್ವ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ 18 ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿ;

(10) "ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭ" ಎಂದರೆ,

(ಎ) ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭ;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಉಪಬಂಧದ ಪ್ರಾರಂಭ;

(11) ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರದ ಟ್ರೋಫಿ, ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಸಸ್ಯ ಇವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ "ವ್ಯಾಪಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಮಾರುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದೇ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(12) "ನಿರ್ದೇಶಕ" ಎಂದರೆ, 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(12ಎ) "ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಭಾರತ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1927ರ (1927 ರ 16) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ;

(12ಬಿ) "ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನ" ಎಂಬುದು ಭಾರತ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1927ರ (1927ರ 16) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಖಂಡದ (ಬಿ) ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿರುವಂತಹುದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(13) * * *

(14) "ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವತ್ತು" ಎಂದರೆ, 39ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ 17ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು;

(15) "ಆವಾಸ" ಎಂಬುದು, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಭೂಮಿ, ನೀರು ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(16) "ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು" ಎಂಬುದು, ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಜಾತೀಯ ಪದಾವಳಿಯೊಡನೆ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಎ) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಅಥವಾ ವಿಷ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ;

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು, ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ಉರುಲು ಹಾಕುವುದು, ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸುವುದು, ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅಥವಾ ಪೀಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ;

(ಸಿ) ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಾಶಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದರ ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಅಥವಾ ವನ್ಯಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಥವಾ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಥವಾ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಅಥವಾ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(17) "ಭೂಮಿ" ಕೃತಕ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಕಾಲು, ಕೊರಕಲು ಅಥವಾ ಇತರ ನೀರುಗಾಲು, ಜಲಾಶಯ, ನದಿ, ಹಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಸರೋವರ, ಜವಗು ಭೂಮಿ, ತರಿ ಭೂಮಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗುಂಡುಕಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಬಂಡೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(18) "ಲೈಸೆನ್ನು" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಲೈಸೆನ್ನು ;

(18ಎ) "ಜಾನುವಾರುಗಳು" ಎಂದರೆ, ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳು, ಎತ್ತುಗಳು, ಹೋರಿಗಳು, ಒಂಟೆಗಳು, ದನಗಳು, ಕತ್ತೆಗಳು, ಆಡುಗಳು, ಕುರಿಗಳು, ಕುದುರೆಗಳು, ಹೆಸರಗತ್ತೆಗಳು, ಚಮರೀಮೃಗಗಳು, ಹಂದಿಗಳು, ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು, ಹೆಬ್ಬಾತುಗಳು, ಕುಕ್ಕುಟಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ I ರಿಂದ V ರ ವರೆಗಿನ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ;

(19) "ತಯಾರಕ" ಎಂದರೆ, I ರಿಂದ V ವರೆಗಿನ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, VIನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(20) "ಪ್ರಾಣಿ ಮಾಂಸ" ಎಂಬುದು, ಹುಳುವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯ ರಕ್ತ, ಎಲುಬು, ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಚಿಪ್ಪು ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಚಿಪ್ಪು, ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯದಿರುವ ಅಥವಾ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದಿರುವ, ಹಸಿ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸಿದ ಕೊಬ್ಬು ಮತ್ತು ಮಾಂಸವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(20ಎ) "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿ" ಎಂದರೆ, 5ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿ;

(21) "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 35ನೇ ಅಥವಾ 38ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿತವಾದ ಅಥವಾ 66ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶ;

(22) "ಅಧಿಸೂಚನೆ" ಎಂದರೆ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ;

(23) "ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ಒಂದು ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ;

(24) "ವ್ಯಕ್ತಿ" ಎಂಬುದು, ಒಂದು ಫರ್ಮನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(24ಎ) "ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ" ಎಂದರೆ, ಅಧಿನಿಯಮದ 18, 35, 36ಎ ಮತ್ತು 36ಸಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನ, ಅಭಯಾರಣ್ಯ, ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ;

(25) "ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(25ಎ) "ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯ" ಎಂದರೆ, 38ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯ;

(25ಬ) "ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಭಾರತ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1927ರ (1927ರ 16) 20ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಗೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯ ;

(26) "ಅಭಯಾರಣ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಇದು 66ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿತವಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(27) "ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ" ಎಂದರೆ, VIನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಸ್ಯ;

(28) * * *

(29) "ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 239ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಡಳಿತಗಾರ;

(30) "ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆ" ಎಂದರೆ, ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಜಾತೀಯ ಪದಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಟ್ರೋಫಿಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು, ತಯಾರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕೂಡಿಸುವುದು;

(30ಎ) "ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡ"ವು, ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡ, ಮಹಾದ್ವೀಪಗಳ ತಟ ಭೂಮಿ, ಅನನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದ್ರ ಸಂಬಂಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1976ರ (1976ರ 80) 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(31) "ಟ್ರೋಫಿ" ಎಂದರೆ, ಹುಳುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಕೃತಕ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾದ ಅಥವಾ ಪರಿರಕ್ಷಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಇಡೀ ಶರೀರ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ,

(ಎ) ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ತಯಾರಿಸಿದ ರಗ್ಗುಗಳು, ಚರ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ಇಡಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾದರಿಗಳು; ಹಾಗೂ

(ಬಿ) ಸಾರಂಗದ ಕವಲೊಂಬು, ಎಲುಬು, ಮೇಲ್ವಿಪ್ಪು, ಚಿಪ್ಪು, ಕೊಂಬು, ಖಿಡ್ಡು ಮೃಗದ ಕೊಂಬು, ಕೂದಲು, ಗರಿ, ಉಗುರು, ಹಲ್ಲು, ಆನೆದಂತ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಗೂಡುಗಳು ಮತ್ತು ಜೇನುಗೂಡು;

(32) "ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳು" ಎಂದರೆ, ಹುಳುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯ, ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಇಡೀ ಶರೀರ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಆಗ ತಾನೆ ಕೊಲ್ಲಲಾದ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ, ಅಂಬರ್ ಮೇಣ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(33) "ವಾಹನ" ಎಂದರೆ, ಭೂಮಿ, ಜಲ ಅಥವಾ ವಾಯು ಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ, ಹೋರಿ, ಎತ್ತು, ಒಂಟೆ, ಕತ್ತೆ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಹೇಸರಗತ್ತೆ ಇವುಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(34) "ಹುಳು" ಎಂದರೆ, Vನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ;

(35) "ಆಯುಧ" ಎಂಬುದು ಮದ್ದುಗುಂಡು, ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಾಣ, ಸ್ಪೋಟಕ, ಬಂದೂಕು, ಕೊಕ್ಕೆ, ಚಾಕು, ಬಲೆ, ವಿಷ, ಉರಲು ಹಾಗೂ ಬೋನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಸುವ, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಸೆಳೆಯುವ, ನಾಶಪಡಿಸುವ, ಗಾಯಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನ ಅಥವಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(36) "ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ" ಎಂದರೆ, I ರಿಂದ IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವತಃ ಉಗ್ರವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ;

(37) "ವನ್ಯಜೀವಿ" ಎಂಬುದು, ಯಾವುದೇ ಆವಾಸದ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ, ಜಲಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಭೂ ಸಸ್ಯ;

(38) "ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ" ಎಂದರೆ, 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ನೇಮಕಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ;

(39) "ಮೃಗಾಲಯ" ಎಂದರೆ, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಡುವ ಸ್ಥಿರ ಅಥವಾ ಸಂಚಾರಿಯಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸರ್ಕಸ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ರಚಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು

3. ನಿರ್ದೇಶಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಈ ಮುಂದಿನವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು,

(ಎ) ಒಬ್ಬ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಬಿ) * * *

(ಸಿ) ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮುಂದಿನವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು,

(ಎ) ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ;

(ಬಿ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕರು;

(ಬಿಬಿ) ಗೌರವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕರು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ, ಗೌರವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ನಿರ್ದೇಶಕನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಅಧೀನನಾದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಬಹುದು.

(2) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ತನಗೆ ಅಧೀನನಾದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಬಹುದು.

(3) ನಿರ್ದೇಶಕನು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಅಥವಾ ವಿಧಿಸಿದ ಷರತ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಕನಿಂದ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕವಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

5ಎ. ವನ್ಯ ಜೀವಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ - ಅಧ್ಯಕ್ಷ ;

(ಬಿ) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಚಿವ - ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಸಿ) ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಡಿ) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯ;

(ಇ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಐವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;

(ಎಫ್) ಗಣ್ಯರಾದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಜ್ಞರ, ಜೀವಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಾದಿಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಹತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;

(ಜಿ) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಹೆಚ್) ಭೂ ಸೇನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ;

(ಐ) ರಕ್ಷಣಾ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಜೆ) ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಕೆ) ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಾಲಯದ ವೆಚ್ಚ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಎಲ್) ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಎಂ) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಅರಣ್ಯಗಳ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಎನ್) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಓ) ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಪಿ) ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಕ್ಯೂ) ಭಾರತದ ಪ್ರಾಣಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಆರ್) ಭಾರತದ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಎಸ್) ಭಾರತೀಯ ಪಶುವೈದ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಟಿ) ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಯು) ಸಾಗರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ, ಹತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟರಾಜ್ಯಗಳೇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ತಲಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಡಬ್ಲ್ಯೂ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ, (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ (ಇ), (ಎಫ್) ಮತ್ತು (ಎ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಇವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸದಸ್ಯರು (ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ), ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಪದವನ್ನು ಲಾಭದ ಪದವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

5ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸ್ಥಾಯೀ ಸಮಿತಿ.- (1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯು ಸಮಿತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯು, ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾನುಸಾರ, ಒಂದು ಸ್ಥಾಯೀ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಸ್ಥಾಯೀ ಸಮಿತಿಯು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಹತ್ತು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯು ತನಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು, ಉಪ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

5ಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು,

- (ಎ) ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಸಾಧನೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಳ್ಳಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು.
- (ಬಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು;
- (ಸಿ) ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಅವಾಸದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು;
- (ಡಿ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನರವಲೋಕಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು;
- (ಇ) ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

6. ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಜ್ಯಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಆಡಳಿತಗಾರ - ಅಧ್ಯಕ್ಷ
 - (ಬಿ) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಚಿವ - ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ
 - (ಸಿ) ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವಿರುವ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ಒಕ್ಕೂಟರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು;
 - (ಡಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;
 - (ಇ) ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಖ್ಯಾತ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಜ್ಞರ, ಜೀವಿಪರಿಸರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವಾದಿಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಹತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;
- (ಎಫ್) ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಒಕ್ಕೂಟರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;
- (ಜಿ) ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿ;
- (ಹೆಚ್) ಬುಡಕಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;
- (ಐ) ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ;
- (ಜೆ) ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಕೆ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಸಶಸ್ತ್ರ ದಳಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಎಲ್) ರಾಜ್ಯ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಎಂ) ರಾಜ್ಯ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಎನ್) ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಿರ್ದೇಶಕನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಓ) ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಪಿ) ಭಾರತ ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಕ್ಯೂ) ಭಾರತದ ಪ್ರಾಣಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಆರ್) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ) ಮತ್ತು (ಇ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸದಸ್ಯನು (ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಮಂಡಲಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಮಂಡಲಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಲಿಯು, ತನ್ನ (ಕೋರಂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ತಾನೇ ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನವು ತೆರವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ನ್ಯೂನತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭದ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಬಾಧಕವುಂಟುಮಾಡದ ಮಂಡಲಿಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ದೋಷದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮಂಡಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಯು ಅಸಿಂಧುವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

8. ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ.

(ಬಿ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಸ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ;

(ಸಿಸಿ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ವನ್ಯಜೀವಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಾಯ - III

ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು

9. ಬೇಟೆಯ ನಿಷೇಧ.- (1) ಯಾರೇ ವೃತ್ತಿಯು, 11ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು 12ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ I, II, III ಮತ್ತು IVನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10. * * *

11. ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೇಟೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು.- (1) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಮತ್ತು IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು,

(ಎ) ಅನುಸೂಚಿ-I ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅದು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಷ್ಟು ಅಶಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ, ಅವನು ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿಸಲು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗದು, ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮನಗಂಡ ಹೊರತು ಆದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗದಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮನಗಂಡ ಹೊರತು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ವಿವರಣೆ:- (ಎ) ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಸದರಿ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಾಯವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ಬಂಧನ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸ್ಥಾನಾಂತರದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಅನುಸೂಚಿ II, III, ಅಥವಾ IV ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ (ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಪೈರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು) ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅದು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಷ್ಟು ಅಶಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ, ಅವನು ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಅಥವಾ ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿಸಲು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು.

(2) ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಅಥವಾ ಗಾಯಗೊಳಿಸುವುದು ಅಪರಾಧವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಅಂಥ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದಾದರೂ, ಅವನನ್ನು ದೋಷಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಕೊಲ್ಲಲಾದ ಅಥವಾ ಗಾಯಗೊಳಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

12. ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಇತರಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಫೀಜು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ, ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರಬಹುದಾದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಆ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.-

(ಎ) ಶಿಕ್ಷಣ;

(ಬಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ;

(ಬಿಬಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ;

ವಿವರಣೆ.- (ಬಿಬಿ) ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ "ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ" ಎಂದರೆ,-

(i) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಿ ಆವಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದು; ಅಥವಾ

(ii) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕದೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸದೆ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ;

(3) (i) 38-ಐ ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅನುಮತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ii) ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಬಗೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ

- ಮಾದರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ:

ಪರಂತು, ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ,

(ಎ) ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆದ ಹೊರತು, ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಇತರ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆದ ಹೊರತು.

(ಡಿ) ಜೀವ ರಕ್ಷಕ ಔಷಧಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಹಾವಿನ ವಿಷವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸುವುದು.

13. x x x

14. x x x

15. x x x

16. x x x

17. x x x

ಅಧ್ಯಾಯ - IIIಎ

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಸ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ

17ಎ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಕೀಳುವುದು, ಬೇರುಸಹಿತ ಕೀಳುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಿಷೇಧ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನುಳ್ಳಿದು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೀಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಬೇರುಸಹಿತ ಕೀಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಹಾನಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ;

(ಬಿ) ಜೀವವಿರುವ ಅಥವಾ ಸಕ್ರಿಯವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ವೃತ್ತನ್ನವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಬಹುಮಾನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಅವನು ವಾಸಿಸುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಆತನ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವೃತ್ತನ್ನವನ್ನು ಕೀಳುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17ಬಿ. ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿಕೆ.- ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 17ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ, ಬೇರುಸಹಿತ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(ಎ) ಶಿಕ್ಷಣ;

(ಬಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಣ ಸಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಪರಿರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಡೆಸುವ ಸಸ್ಯ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

17ಸಿ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ನಿಷೇಧ.- (1) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವನು ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವವರೆಗೆ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದಾವುದೂ ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

17ಡಿ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ನಿಷೇಧ.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಅದರ ವ್ಯತ್ಪನ್ನದ ವ್ಯವಹಾರಿಯೆಂದು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅವನನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

17ಇ. ದಾಸ್ತಾನಿನ ಘೋಷಣೆ.- (1) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ, ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಹ ಸಸ್ಯಗಳ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನದ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ, (3) ರಿಂದ (8)ರವರೆಗಿನ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, 45ನೇ ಪ್ರಕರಣ, 46ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು 47ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು, 17ಸಿ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು 17ಡಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಅರ್ಜಿಯ ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

17ಎಫ್. ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ, ಇತ್ಯಾದಿ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾರೇ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು, ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದಂತಹ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು,-

(ಎ) (i) 17ಇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ;

(ii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ, ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಅದರ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

- ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

- (ಬಿ) (i) ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಕೀಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅಥವಾ
- (ii) ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17ಬಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಅದರ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದಾವುದೂ 17ಬಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17ಜೆ. ಸಸ್ಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವುದು.- (1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಘೋಷಿತವಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯದ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಪನ್ನದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 39ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2) ಮತ್ತು (3) ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಆ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು

18. ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಘೋಷಣೆ.- (1) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ, ಅವುಗಳ ಸಂತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದೊಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವು ಪರಿಸರ, ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ, ಸಸ್ಯವರ್ಗ, ಭೂ ರೂಪ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಇವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸುವಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ರಚಿಸುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವು ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ಅದರ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳು, ನದಿಗಳು, ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲುಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಸುಪರಿಚಿತ ಅಥವಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಗಡಿಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

18ಎ. ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು

ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ರಚಿಸುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ, 27ರಿಂದ 33ಎ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ತಕ್ಷಣವೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) 19ರಿಂದ 24ರವರೆಗಿನ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಧಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವಂಥ ಸಮಯದವರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉರುವಲು, ಮೇವು ಮತ್ತು ಇತರ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

18ಬಿ. ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳ ನೇಮಕ.- ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ತೊಂಬತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅಥವಾ 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನೆಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

19. ಕಲೆಕ್ಟರನು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.- 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

20. ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ.- 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಮರಣ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮರಣ ಶಾಸನವಿಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಹೊರಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

21. ಕಲೆಕ್ಟರನಿಂದ ಉದ್ಯೋಷಣೆ.- 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಉದ್ಯೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎ) ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಇರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವಶ್ಯ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲಾದ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗು ಮತ್ತು ವಿವರಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ, ನಿಯಮಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಅಂಥ ಉದ್ಯೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು.

22. ಕಲೆಕ್ಟರನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ.- ನಿಯಮಿಸಲಾದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕ್ಲೇಮುದಾರನ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಕಲೆಕ್ಟರನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ,-

(ಎ) 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಕ್ಲೇಮಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು

(ಬಿ) 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಆದರೆ 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ, ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

23. ಕಲೆಕ್ಟರನ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೋಜಣಿ ನಡೆಸುವ, ಗಡಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ನಕಾಶೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಇತರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ;

(ಬಿ) ದಾವೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾದಂತಹವೇ ಅಧಿಕಾರಗಳು.

24. ಹಕ್ಕುಗಳ ಆರ್ಜನೆ.- (1) 19ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಆ ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಆಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಆದೇಶ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಂಥ ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು,-

(ಎ) ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಮಿತಿಗಳಿಂದ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಹಕ್ಕುದಾರನ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಆದ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಒಡೆಯನ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕುದಾರನು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ತನಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ ಹೊರತು, ಮತ್ತು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರಲ್ಲಿ (1894ರ 1) ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಆರ್ಜನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಸಿ) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿನ ಮುಂದುವರಿಕೆಗೆ ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

25. ಆರ್ಜನೆಯ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು.- (1) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಆರ್ಜನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) ಕಲೆಕ್ಟರನನ್ನು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894 (1894ರ 1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಲೆಕ್ಟರನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೋ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 9ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗುವನೋ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇಮುದಾರನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 9ನೇ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಕ್ಷೇಮುದಾರನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ, ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರುವ ಆದರೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅವನು ಐತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಿ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ IIIನೇ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ವ್ಯವಹರಣೆ ನಡೆಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಕ್ಷೇಮುದಾರನ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು, ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದು, ಭೂಮಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಭಾಗಶಃ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಎಫ್) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದು, ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾರಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರ್ಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶದ ಆರ್ಜನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

25ಎ. ಆರ್ಜನೆ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕಾಲಮಿತಿ.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರನು, 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಘೋಷಣೆಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, 1900ದ 25ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವುವೇ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆ ರದ್ದುಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

26. ಕಲೆಕ್ಟರನ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ.- 1900ದ 25ನೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಬೇರೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೆಂದು ಮತ್ತು ನೆರವೇರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

26ಎ. ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು.- (1) (ಎ) 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಕೋರುವ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ಷೇಮುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮುಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿಲೇಯಾದಾಗ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ, ಅವುಗಳ ಸಂತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ, ಪ್ರಾಣಿಸಂಪತ್ತು, ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು, ಭೂ ರೂಪ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಇವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದೊಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವು ಯಾವುದೇ ಭಾಗದೊಳಗೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದಾಗ

- ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶವು, ಅಭಯಾರಣ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು:

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಸಹಮತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ನೌಕಾ ಜಲಾನ್ವೇಷಕನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮೀನುಗಾರರ ವೃತ್ತಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಯಾವುದೇ ನೌಕೆ ಅಥವಾ ದೋಣಿಯ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಸಮುದ್ರಯಾನಕ್ಕೆ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಹೊರತು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

27. ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ.- (1) ಈ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲದ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 28ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ಷರತ್ತುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಾಸಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಕೆಲಸದ ಮೇಲಿರುವ ಲೋಕನೌಕರ;

(ಬಿ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಗಡಿಗಳೊಳಗೆ ವಾಸಿಸಲು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಸಿ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಗಡಿಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಡಿ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಮತ್ತು

(ಇ) (ಎ), (ಬಿ) ಅಥವಾ (ಸಿ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅವಲಂಬಿತರು.

(2) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ: -

(ಎ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ಎಸಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿರುವುದೆಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ, ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು;

(ಡಿ) ಅಂಥ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಾಗ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಾಗ, ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಅದು ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು; ಮತ್ತು

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುವ ಯಾರೇ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

(3) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಗಡಿಯ ಗುರುತಿಗೆ ಹಾನಿಯಂಟುಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860 (1860ರ 45)ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದಂತೆ ಅಕ್ರಮ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಹ ಗಡಿಯ ಗುರುತನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ನಾಶಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಬದಲಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಜೀವಿಗೆ ಕಿರುಕುಳಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಿಂಸಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗಲೀಜು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

28. ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿಕೆ.- (1) ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಥವಾ ವಾಸಿಸಲು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಅವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅನುಮತಿಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು,

(ಎ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳು;

(ಬಿ) ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುವುದು;

(ಸಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದು;

(ಡಿ) ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ;

(ಇ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು.

(2) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಥವಾ ವಾಸಿಸಲು ಅನುಮತಿಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

29. ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಿಷೇಧ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಜೀವಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಶೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯ ಆವಾಸವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಾನಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಡಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಿಂದ ಅಂಥ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ)ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮೇಯುವುದು ಅಥವಾ ಓಡಾಡುವುದು ಇವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

30. ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದರ ನಿಷೇಧ.- ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆ ಉರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

31. ಆಯುಧಸಹಿತ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧ.- ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಲಿಖಿತ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಹೊರತು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಆಯುಧಸಹಿತವಾಗಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

32. ಹಾನಿಕಾರಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷೇಧ.- ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಜೀವಿಗೆ ಹಾನಿಯಂಟುಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು, ಸ್ಫೋಟಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

33. ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ.- ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಎಲ್ಲ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಗಡಿಗಳೊಳಗೆ, ಅವನು,

(ಎ) ಅಂಥ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ತಾನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಬೇಲಿಗಳು ಅಥವಾ ತಡೆ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು;

ಪರಂತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯ ಹೊರತು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಫಾರಿ ಪಾರ್ಕುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸುರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಯಾವುದೇ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು;

(ಡಿ) ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಚಲನವಲನ ಇವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಬಹುದು, ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು;

(ಇ) * * * *

33ಎ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ತಟ್ಟದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.- (1) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿ ಪಾಲಕನು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಐದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಐದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳ ಒಳಗೆ ಇಡಲಾಗಿರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೋಂಕು ತಟ್ಟದಂಥ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಜಾನುವಾರನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಸೋಂಕು ನಿರೋಧಕ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡದೆ ಕರೆದೊಯ್ಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಅಥವಾ ಮೇಯಿಸಲು ಕಾರಣನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

33ಬಿ. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನನ್ನು ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆತನ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತನನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಯಾರ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯನನ್ನು, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿರುವ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಗೃಹ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು, ಗೌರವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಪ್ರಭಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಉತ್ತಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು ಕೋರಂಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

34. ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೋಂದಣಿ.- (1) ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳೊಳಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1959ರ (1959ರ 54) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾದ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅಥವಾ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಪೂರ್ವ ಸಹಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಆಯುಧಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1959ರ (1959ರ 54) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

34ಎ. ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಬಹುದು.

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಯಾವುದೇ ರಚನೆಗಳನ್ನು, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು, ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉಪಬಂಧದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ದಂಡ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು

35. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು.- (1) ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಇರುವ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವು ಪರಿಸರದ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪತ್ತಿನ, ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ, ಭೂ ರೂಪದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗದ ಸಂಬಂಧದ ಅಥವಾ ಮಹತ್ವದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅದರ ಸಂತಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ತನ್ನ ಆಶಯವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಘೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 26ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಘೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, (24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) 19ರಿಂದ 26ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಎರಡೂ ಸೇರಿ), ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸದರಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಕ್ಷೇಮಗಳ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದಾಗ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾಡಲಾದ ಕ್ಷೇಮಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿರುವಾಗ, ಮತ್ತು

(ಬಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಾಗ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(6) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಜೀವಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಶೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಆವಾಸವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಾನಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಅಂಥ ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(7) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾನುವಾರನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಧಿಕೃತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಾಹನದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಂಥ ಜಾನುವಾರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಜಾನುವಾರು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(8) 27ನೇ ಮತ್ತು 28ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ, 30ರಿಂದ 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ), (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳು, 33ಎ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು 34ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆಯೇ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಹಕ್ಕುಗಳು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯು, ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು 19ರಿಂದ 26ರವರೆಗಿನ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

36. * * * *

36ಎ. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರದ ಒಡತನ ಹೊಂದಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಭೂದೃಶ್ಯಗಳು, ಸಮುದ್ರ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಾಸವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ, 27ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2), (3) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳು, 30, 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

36ಬಿ. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು, ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು, ಕೋರಂಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

36ಸಿ. ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆವಾಸದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಯಂಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ, ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಘೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 26ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಘೋಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, (24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) 19ರಿಂದ 26ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಎರಡೂ ಸೇರಿ), ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸದರಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಕ್ಷೇಮಗಳ ತನಿಖೆಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕುಗಳ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದಾಗ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಾಡಲಾದ ಕ್ಷೇಮಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿರುವಾಗ, ಮತ್ತು

(ಬಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಾಗ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(6) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಜೀವಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಶೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಆವಾಸವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಾನಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಅಂಥ ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆಯ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(7) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾನುವಾರನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಧಿಕೃತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಾಹನದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಂಥ ಜಾನುವಾರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಜಾನುವಾರು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(8) 27ನೇ ಮತ್ತು 28ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ, 30ರಿಂದ 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ), (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳು, 33ಎ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು 34ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆಯೇ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಹಕ್ಕುಗಳು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯು, ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು 19ರಿಂದ 26ರವರೆಗಿನ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

36. * * * *

36ಎ. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರದ ಒಡತನ ಹೊಂದಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಭೂದೃಶ್ಯಗಳು, ಸಮುದ್ರ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಾಸವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ, 27ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2), (3) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳು, 30, 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

36ಬಿ. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು, ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವು ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು, ಕೋರಂಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

36ಸಿ. ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆವಾಸದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಯಂಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ, ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು

ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನ, ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು.

(2) 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣ, 27ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2), (3) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳು, 30, 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅವು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಹೊರತು, ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

36ಡಿ. ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದು ಸಮುದಾಯದ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ, ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಐವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ಇರುವುದೋ ಅಂಥ ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು, ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಆವಾಸದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಸಮಿತಿಯು ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅವನು ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಗೌರವ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನೂ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಸಮಿತಿಯು, ಕೋರಂಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

37. * * *

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು

38. ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳೆಂದು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ, ಆದರೆ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ, ತನಗೆ ಹಾಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ, ಅದು ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು 18ರಿಂದ 35ರವರೆಗಿನ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ), 54 ಮತ್ತು 55ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆಯೇ, ಅಂಥ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 35ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು 35, 54 ಮತ್ತು

55ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ (1)ನೇ ಮತ್ತು (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕನು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕನಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾಗಬಹುದಾದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗೆಗಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೆಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - IVಎ

ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

38ಎ. ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು (ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಕರೆಯಲಾಗುವ ನಿಕಾಯವನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಈ ಮುಂದಿನವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.-

(ಎ) ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಬಿ) ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಮೀರದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

38ಬಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.- (1) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಹೊರತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನು, ತಾನು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸದಸ್ಯನ ಪದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬಹುದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನ ಪದದಿಂದ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವಿಮುಕ್ತ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಒಂದು ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರೀತನಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಕಾರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಸಿ) ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತದವನಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಾಗೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರೆ;

(ಡಿ) ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥನಾದರೆ;

- (ಇ) ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಗೈರುಹಾಜರಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ಬರುವ ಮೂರು ಸಭೆಗಳಿಂದ ಗೈರುಹಾಜರಾದರೆ ; ಅಥವಾ
- (ಎಫ್) ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನ ಪದದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡನೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ

- ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಈ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಉಂಟಾದ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಸ ನೇಮಕಾತಿಯ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೇಮಕಾತಿಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಾತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ತಾನು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳವೆಯೆಂಬ ಅಥವಾ ಅದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೋಷವಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಸಿಂಧುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

383. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ಮೃಗಾಲಯದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಸತಿ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆ ಇವುಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು;
- (ಬಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾನಕಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರ ಮೃಗಾಲಯಗಳ ಕೆಲಸ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು;
- (ಸಿ) ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು;
- (ಡಿ) ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಳಿಸಂವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು;
- (ಇ) ತಳಿಸಂವರ್ಧನೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಎರವಲು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದು;
- (ಎಫ್) ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ, ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಗಳ ವಂಶಾವಳಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುವುದು;

- (ಜಿ) ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು;
- (ಹೆಚ್) ಭಾರತದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆ ಮೃಗಾಲಯದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನೀಡುವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು;
- (ಐ) ಮೃಗಾಲಯಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ತಳಿಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು;
- (ಜೆ) ಮೃಗಾಲಯಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;
- (ಕೆ) ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸ ಬಹುದಾದಂತಹ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು.

38ಡಿ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಿನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

38ಇ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುದಾನಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಧಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಯುಕ್ತ ವಿನಿಯೋಗದ ನಂತರ, ಆ ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಹಣದ ಮೊತ್ತಗಳ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುವೇ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಫೀಜುಗಳು ಮತ್ತು ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಜಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2) ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ನಿಧಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಾದ ಧೈಯಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಸೂಕ್ತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಸಂಬಂಧ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿವರಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನು, ತಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸ ಬಹುದಾದಂತಹ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂತಹ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭರಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವನಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನು ಹೊಂದಿರುವಂಥವೇ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೋಚರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಗಳ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲನು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಎಫ್. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡುವ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಜಿ. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ವಿವರಣಾಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು, ಅಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಜೆ. ಮೃಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದು.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯದೆ ಯಾವುದೇ ಮೃಗಾಲಯವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಒಂದು ಮೃಗಾಲಯವು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮೃಗಾಲಯವು ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿರಾಕರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ನಿರಾಕರಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

(1ಎ) ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು ಒಂದು ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಮೃಗಾಲಯದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನ್ನಣೆಯು, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವನ್ಯಜೀವಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು, ಒಂದು ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಮೃಗಾಲಯದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(6) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ತಾನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು, ಅಂತಹ ಅಮಾನತು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(7) (5)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ (6)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ರದ್ದುಮಾಡುವ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) (7)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅಪೀಲನ್ನು, ಯಾವ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆದೇಶವು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲುದಾರನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೂಡದಿರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ ಹೂಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಅದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

38ಐ. ಮೃಗಾಲಯವು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಜಿಸುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಯಾವುದೇ ಮೃಗಾಲಯವೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು ಉ ಮತ್ತು ಉಉನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಯಾವುದೇ ಮೃಗಾಲಯವೂ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಅಥವಾ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

38ಜೆ. ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳ, ಇತ್ಯಾದಿಯ ನಿಷೇಧ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಕಿರುಕುಳಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಖೇಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಗಾಯಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ತಿನ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಗದ್ದಲ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮೃಗಾಲಯದ ನೆಲವನ್ನು ಗಲೀಜು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - IVಬಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

38ಕೆ. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ 38ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;

(ಬಿ) "ಬಾಲನಾ ಸಮಿತಿ" ಎಂದರೆ 38ಯು ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿ;

(ಸಿ) "ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ" ಎಂದರೆ 38ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ;

(ಡಿ) "ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ರಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ ಹುಲಿ ಮೀಸಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ;

(ಇ) "ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ" ಎಂದರೆ 38ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು.

38ಎಲ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು (ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಕರೆಯಲಾಗುವ ನಿಕಾಯವನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಚಿವ- ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಬಿ) ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ - ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಸಿ) ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಡಿ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಂಟು ಜನ ತಜ್ಞರು ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಪರರು, ಅವರ ಪೈಕಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರು ಇರತಕ್ಕದು;

(ಇ) ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಎಫ್) ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅರಣ್ಯಗಳ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಜಿ) ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ;

(ಹೆಚ್) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆರು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕರು;

(ಐ) ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾಯೀ ಸಲಹೆಗಾರನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಜೆ) ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಕೆ) ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಎಲ್) ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಎಂ) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಎನ್) ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ;

(ಓ) ಅರಣ್ಯಗಳ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ಅವನ ಸಮಾನ ದರ್ಜೆಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯನ ಪದವು, ಅದರ ಧಾರಕನನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

38ಎಂ. ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು.- (1) 38ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅಂಥ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸದಸ್ಯನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಂಭೋಧಿಸಿ ತಾನು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, 38ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸದಸ್ಯನನ್ನು,-

(ಎ) ಅವನು ದಿವಾಳಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಒಂದು ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದರೆ;

(ಸಿ) ಅವನು ಅಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಾಗೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರೆ;

(ಡಿ) ಅವನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥನಾದರೆ;

(ಇ) ಅವನು ಗೈರುಹಾಜರಿಗೆ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಸದರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವ ಮೂರು ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗೈರುಹಾಜರಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಎಫ್) ಪದದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮುಂದುವರಿಕೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ

- ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಸದಸ್ಯನ ಪದದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಸ ನೇಮಕದ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸದಸ್ಯನು, ಯಾವ ಸದಸ್ಯನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಕನಾಗಿರುವನೋ ಆ ಸದಸ್ಯನ ಉಳಿದ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೇಮಕದ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯೆಂಬ ಅಥವಾ ಅದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೋಷವಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಸಿಂಧುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

38ಎನ್. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು.- (1) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಾತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅದರ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು

ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಚನೆಯಾಗುವ ದಿನಾಂಕದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪದಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೌಕರನಾಗಿರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ನೌಕರನು ಅದೇ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಸದರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

38೩. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 38ಎ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಬದುಕಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜೀವಿ ಪರಿಸರದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿಣಾಮಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸದಿರುವುದು;

(ಸಿ) ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಮೀಸಲುಗಳ ರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪಾಲನೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಡಿ) ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಣ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು;

(ಇ) ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ, ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು, ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾವಹಿಸುವುದು, ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವುದು, ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಂಶಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ಹುಲಿಗಳು, ಸಹ-ಮಾಂಸಹಾರಿಗಳು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿ, ಆವಾಸಸ್ಥಾನ, ಸಂಬಂಧಿತ ಜೀವಿಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ - ಇವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಸಮನ್ವಯ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು;

(ಜಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮಂಡಲಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊರತು ಹಾಗೂ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲಲ್ಲದೆ, ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ

ಜೋಡಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜೀವಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಎಚ್) ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿತ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಜನರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಸುಸಂಗತವಾದ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥವೇ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(ಐ) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಉತ್ತಮ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನೆರವು ನೀಡುವುದೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಜೆ) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು; ಮತ್ತು

(ಕೆ) ಹುಲಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು, ಹುಲಿ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನವು, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳ ಜನರ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

38ಬಿ. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಿನಿಯಮನಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.- (1) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ಅವನ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿನಿಯಮನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಿಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಸದರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವನೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

38ಬಿ. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುದಾನಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಧಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಯುಕ್ತ ಹಂಚಿಕೆಯ ತರುವಾಯ, ಆ ಸರ್ಕಾರವು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಹಣದ ಮೊತ್ತಗಳ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ-

(i) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು;

(ii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಫೀಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(iii) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು

- ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು, ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

38ಆರ್. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.- (1) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಸೂಕ್ತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಸಂಬಂಧ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖ ಪರಿಶೋಧಕನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕನು, ತಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭರಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭಾರತ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕನು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇತರ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕನು ಹೊಂದಿರುವಂಥವೇ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೋಚರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವ ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಚೇರಿಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕನು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇತರ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದಂತೆ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ ಸಹಿತ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಎಸ್. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.- ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡುವ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಟಿ. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ

ವರದಿಯನ್ನು, ಅಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

38ಯು. ಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಹುಲಿ ವಲಯದ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗಿರುವ ಹುಲಿಗಳು, ಸಹ-ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸಮನ್ವಯ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ - ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಬಿ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸಚಿವ - ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಸಿ) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಸೇರಿದಂತೆ ಐವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೀರದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸರ್ಕಾರೀ ಸದಸ್ಯರು;

(ಡಿ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೂವರು ತಜ್ಞರು ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿನಿರತರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ರಾಜ್ಯದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಲಹಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಎಫ್) ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ತಲಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಜಿ) ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು, ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

38ವಿ. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ, 27ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2), (3) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, 30, 32ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳು, ಅವು ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು,-

(ಎ) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಮಾಂಸಹಾರಿಗಳ ಜೀವಿಪರಿಸರ ಚಕ್ರವನ್ನು ವಿಕೃತಗೊಳಿಸದೆ ಹುಲಿಗಳು, ಸಹ-ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ಹುಲಿ ತಳಿ ಸಂವರ್ಧನಾ ಆವಾಸ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹೊರಹೋಗುವಂತಾಗಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಬಗೆಗಿನ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಭೂ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಸಿ) ನಿಯತ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅರಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದವುಗಳು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ

- ಇವುಗಳನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ನಿಯುಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ, ಹುಲಿಗಳು ನೆಲೆಸಿರುವ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಕೃಷಿ, ಜೀವನೋಪಾಯ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ "ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ" ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯು,-

(i) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮಾನದಂಡದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗದ ಹಾಗೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಹಾಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಥವಾ ಅಪಾಯ ರಕ್ಷಕ ಹುಲಿ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ಪ್ರದೇಶಗಳು;

(ii) ಹುಲಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚದುರಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹುಲಿ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸಭೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮಾನದಂಡದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಜೀವನೋಪಾಯ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡುವೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿವರಣೆ (i) ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹುಲಿ ಆವಾಸ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರವಲಯದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಪಾಯ ರಕ್ಷಕ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಹೊರವಲಯದ ಪ್ರದೇಶ

- ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(5) ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹೊಸಜಾಗಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಂಥ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ಪೂರೈಸಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ,-

(i) ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಹೊರತು;

(ii) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಜೀವಿಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರ ಇರುವಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಲಾರದ

ಹಾನಿಯುಂಟುಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಹುಲಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಒದಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು;

(iii) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಸಹಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರ ಸೂಕ್ತ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹೊರತು;

(iv) ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಥವಾ ಬದಲಿ ಪ್ಯಾಕೇಜನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಹೊರತು;

(v) ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯು ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊರತು; ಮತ್ತು

(vi) ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭೂ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಹೊರತು, ಅನ್ಯಥಾ ಈಗಿರುವ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ

- ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

38ಡಬ್ಲ್ಯು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.-

(1) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯ ಹೊರತು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

38ಎಕ್ಸ್ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಹುಲಿಗಳ ಮತ್ತು ಜೀವಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತಾಗಲು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು:-

(ಎ) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು;

(ಸಿ) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸೃಜನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುವುದು;

(ಇ) ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಪುನರುಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ಮೇಲಿನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ

38ವ್ಯ. ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(ಎ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು - ಪದನಿಮಿತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಕರು;

(ಬಿ) ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ - ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು;

(ಸಿ) ಪೊಲೀಸ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ - ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು;

(ಡಿ) ಅರಣ್ಯಗಳ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ - ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು;

(ಇ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯುಕ್ತರು (ಸೀಮಾಸುಂಕ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ) - ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು; ಮತ್ತು

(ಎಫ್) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 3ನೇ ಮತ್ತು 4ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ನೇಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

38ಜೆಡ್. ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.-

(i) ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ದತ್ತಾಂಶ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಸಂಘಟಿತ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಾಳೆ ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು.

(ii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನೇರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಭಾಗದ ಘಟಕಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು;

(iii) ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಸಮ್ಮತಿಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು;

(iv) ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ವಿಧೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು;

(v) ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು;

(vi) ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

(2) ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯು,-

(i) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ, 50ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಮತ್ತು (8)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಮತ್ತು 55ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(ii) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು

- ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - V

ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಟ್ರೋಫಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ

39. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತು.- (1) (ಎ) ಹುಳುವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ 11ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 29ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 35ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (6)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಬೇಟೆಯಾಡಲಾದ ಅಥವಾ ಮೃತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾದವಶಾತ್ ಕೊಲ್ಲಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವು;

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ದಂತ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ದಂತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ವಸ್ತುವು;

(ಡಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಾಹನ, ನೌಕೆ, ಆಯುಧ, ಬೋನು ಅಥವಾ ಉಪಕರಣವು

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯು ಅಥವಾ

ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವು ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಬೇಟೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಾಹನ, ನೌಕೆ, ಆಯುಧ, ಬೋನು ಅಥವಾ ಉಪಕರಣವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹಾಗೆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಪೊಲೀಸು ಠಾಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು, ಅಂಥ ಪೊಲೀಸು ಠಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಂಥ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಲಿಖಿತ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು,

(ಎ) ಆರ್ಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಾನದ, ಮಾರಾಟದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

40. ಘೋಷಣೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ I ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ಉಪ್ಪು ಸವರಿದ ಅಥವಾ ಒಣಗಿಸಲಾದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗದ ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಖಡ್ಗಮೃಗದ ಕೊಂಬನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಲಾದ ವಿವರಣೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ತರುವಾಯ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಲಿಖಿತ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು, ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ಉಪ್ಪು ಸವರಿದ ಅಥವಾ ಒಣಗಿಸಿದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗದ ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನು, ಖಡ್ಗಮೃಗದ ಕೊಂಬನ್ನು ಆರ್ಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2ಎ) ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಂತರ, Iನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ IIನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಭಾಗ II ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದ ಹೊರತು, ಆರ್ಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2ಬಿ) (2ಎ) ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದ ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು

ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು 41 ಮತ್ತು 42ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, (2ಎ) ಮತ್ತು (2ಬಿ) ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿರುವುದಾದರೂ ಜೀವಂತ ಆನೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಅಥವಾ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ 38 ಏ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮನ್ನಣೆಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಟ್ರೋಫಿಯ ಬಗ್ಗೆ (ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗದ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಅಥವಾ ಖಡ್ಗಮೃಗದ ಕೊಂಬನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ-I ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ-II ರ ಭಾಗ-II ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದು ಉಪ್ಪು ಸವರಿದ ಅಥವಾ ಒಣಗಿಸಿದ ಚರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆ, ಅಂಥ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

40ಎ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆತನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, Iನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ IIನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಭಾಗ-IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಮಯದೊಳಗೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

(2) ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ವ್ಯವಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

41. ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ.- (1) 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ನೋಟೀಸನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಯದೊಳಗೆ ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ,-

(ಎ) 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆವರಣಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ಅನುಸೂಚಿ I ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ, ಟ್ರೋಫಿಗಳ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳ, ಉಪ್ಪು ಸವರಿದ ಮತ್ತು ಒಣಗಿಸಲಾದ ಚರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ, ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಗುರುತು ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದರ ಖೋಟಾ ಗುರುತು ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

42. ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು 40ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ, ಟ್ರೋಫಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಾಕಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಪ್ರಾಣಿಯ ವಸತಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

43. ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಿಯಮನ.- (1) ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಒಡತನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪ್ರತಿಫಲದ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅವನು ವಾಸಿಸುವ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬೇರೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆರ್ಜಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅವನು ಹಾಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆಯು ಯಾರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದಾವುದೂ.

(ಎ) ನವಿಲುಗರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಟ್ರೋಫಿಗಳಿಗೆ;

(ಬಿ) 38ಐ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡುವ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಮೃಗಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ

- ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

44. ಲೈಸೆನ್ಸು ಇಲ್ಲದ ಟ್ರೋಫಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ.- (1) Vಎ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು,-

(ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು ತಯಾರಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(i) * * * *

(ii) ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಗಾರನಾಗಿ; ಅಥವಾ

(iii) ಟ್ರೋಫಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(iv) ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(v) ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ

- ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಭೋಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಸಿ) ಹಾವಿನ ವಿಷವನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅಂಥ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಥವಾ ತನಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅವನು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವವರೆಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ನವಿಲಿನ ತೋಕೆ ಗರಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕರಿಗೆ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಭೋಜನ ಗೃಹ" ಎಂಬುದು ಹೋಟೆಲು, ಉಪಾಹಾರಗೃಹ, ಅಥವಾ ಹಣ ಪಡೆದು ಯಾವುದೇ ತಿನಿಸನ್ನು ನೀಡುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ತಿನಿಸಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೊಡದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು.

(2) ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತಯಾರಕನು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡುವವನು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳ ತನ್ನ ದಾಸ್ತಾನುಗಳನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಇದ್ದಂತೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ, ಟ್ರೋಫಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತನಾದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) (ಎ) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ, ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆಯಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದ ಹೊರತು, (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ಯಾವ ಅವರಣಗಳೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್,-

(ಎ) ಅದನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಸಿಂಧುವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ವರ್ಗಾವಣೀಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಅಪಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಮತ್ತು,-

(i) ಅಂಥ ನವೀಕರಣದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ; ಅಥವಾ

(ii) ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ನೀಡುವ ಅಥವಾ ನವೀಕರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರನು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇತ್ತು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವಿವರಣೆಗಳು ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದವು; ಅಥವಾ

(iii) ಅರ್ಜಿದಾರನು, ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಷರತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಅಥವಾ

(iv) ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನು ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ

- ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದ ಹೊರತು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನವೀಕರಣ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(8) ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಿಕೆ ಅಥವಾ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

45. ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳ ಅಮಾನತು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ತಾನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಅಥವಾ ನವೀಕರಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅಪಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅಮಾನತು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

46. ಅಪೀಲು.- (1) 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ನೀಡಲು ಅಥವಾ ನವೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಆದೇಶದ ಅಥವಾ 45ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲನ್ನು.-

(ಎ) ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

- ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯ ಅಪೀಲನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲನ್ನು, ಯಾವ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆದೇಶವು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಸಕಾಲದೊಳಗೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸದಿರಲು ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿದ್ದಿತೆಂದು ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ ಅದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

47. ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು,-

(ಎ) ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, -

(i) ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ; ಮತ್ತು

(ii) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ತಗಾದೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂಥ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

48. ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾರೇ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು,-

(ಎ) ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ,-

(i) 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ, ಟ್ರೋಫಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಫೋಷ್‌ಪೋಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲದ ಆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ;

(ii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸದ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸ;

(ಬಿ) (i) ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ; ಅಥವಾ

(ii) ಅನುಸೂಚಿ I ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತುವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಆರ್ಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಇಡಿಯಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವಿನ, ಟ್ರೋಫಿಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ಆರ್ಜನೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನತೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಅಭಿರಕ್ಷೆ ಇವು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬೇರೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದೇಶಕನ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಇತರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಲಿಖಿತ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು, ಹಾಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದ ಹೊರತು, ಹಿಂದಿನ ಪರಂತುಕದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಂಥ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

48ಎ. ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಸಾಗಣೆಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ (ಹುಳುವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ), ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಂದ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಂತಹ ಸಾಗಣೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೊರತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

49. ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನ ಹೊರತು ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕೃತನಾದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ, ಹುಳುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆರ್ಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, 38-ಐ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - Vಎ

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ, ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯದ ನಿಷೇಧ

49ಎ. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) "ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿ" ಎಂದರೆ, ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ II ರಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ;

(ಬಿ) "ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಯ ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು

ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನವಿಲಿನ ತೋಕೆಯ ಗರಿಗಳನ್ನು, ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾವಿನ ವಿಷ ಅಥವಾ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ;

(ಸಿ) "ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ" ಎಂದರೆ:-

- (i) ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1986ರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕ;
- (ii) ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ I ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂತಹ ಸೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕ;
- (iii) ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆನೆ ದಂತ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ದಂತದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕ;

49ಬಿ. ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಷೇಧ.- (1) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ಆ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,

(ಎ) (i) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕನೆಂದು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ii) ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆನೆ ದಂತ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಕನಾಗಿ; ಅಥವಾ

(iii) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಮಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಗಾರನಾಗಿ; ಅಥವಾ

(iv) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(v) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ; ಅಥವಾ

(vi) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿದೇಹದಿಂದ ತೆಗೆದ ಮಾಂಸದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ

- ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ತೆಗೆದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಭೋಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಭೋಜನಗೃಹ" ಎನ್ನುವುದು 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿವರಣೆಯಂತೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂತಹ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಆ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅಥವಾ ನಡೆಸಲು ಅದರ ಧಾರಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಮಂಜೂರು ಅಥವಾ ನವೀಕರಣದ ಹಕ್ಕು ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿಕಾಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪ್ಪೇಶಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಟ್ಟಾದರೆ ಅದು. ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಕ್ಕೆ (ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1956ರ (1956ರ 1) 617ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಅಥವಾ (1) ಮತ್ತು (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಒದಗಿಸಿರುವ, ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860ರ (1860ರ 21) ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಘಕ್ಕೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(4) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು,-

(ಎ) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರವಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಂದ ಮುಂಚೆಯೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅಧಿಕೃತತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ

- ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದು.

49೩. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಘೋಷಣಾಪತ್ರ.- (1) 49ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕದಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ದಾಸ್ತಾನು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು,-

- (ಎ) (i) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳು;
- (ii) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗಗಳು;
- (iii) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಗಳು;
- (iv) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರುವ, ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು;
- (v) ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನೇ ದಂತ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು;

(ಬಿ) ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ದಾಸ್ತಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಗಳು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಾವನೆಯಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಬಾಬುಗಳು

- ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಬಾಬುಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯು 41ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ

ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 41ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು, ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಗಿತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ, ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತಹ ಬಾಬುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸದ್ಭಾವನೆಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪಾಲಕನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂಥ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂತಹ ಬಾಬನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, (3)ನೆಯ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಗುರುತಿನ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು 46ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2), (3) ಮತ್ತು (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾವುದೇ ಬಾಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿರುವಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಅಂತಹ ಬಾಬನ್ನು, ಬಹುಮಾನವಾಗಿ, ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ತಾನು ವಾಸಿಸುವ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಂತಹ ಬಾಬನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸಿದಲ್ಲಿ

- ಅವನು, ಅಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆಯಾದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ, ಯಾರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(7) (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ, ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆನೆ ದಂತ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - VI

ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮತ್ತು ಪತ್ರ

50. ಪ್ರವೇಶಿಸುವ, ಶೋಧಿಸುವ, ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಡುವ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಇತರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾರೇ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ನಂಬಲು ಯುಕ್ತವಾದ ಆಧಾರವಿರುವಲ್ಲಿ, ಅವನು.

(ಎ) ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ, ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತುವನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಅಥವಾ ಅವನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್, ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ಶೋಧನೆ ಅಥವಾ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಾಹನವನ್ನು ಅಥವಾ ನೌಕೆಯನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಧಿಭೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆವರಣ, ಭೂಮಿ, ವಾಹನ ಅಥವಾ ನೌಕೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಶೋಧಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಗಂಟು ಮೂಟೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಬಹುದು ಹಾಗೂ ಶೋಧಿಸಬಹುದು;

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಬೋನು, ಉಪಕರಣ, ವಾಹನ, ನೌಕೆ ಅಥವಾ ಆಯುಧ ಸಹಿತ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು, ಪ್ರಾಣಿ ಮಾಂಸ, ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಾಜರಾಗುವನೆಂದು ಹಾಗೂ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಆಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವನೆಂದು ತನಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದ ಹೊರತು ವಾರಂಟು ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅವನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು;

ಪರಂತು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳೊಳಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮೀನುಗಾರನು, ಆ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದೊಳಗೆ, ಅವನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸದ ಅಂತಹ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಅಥವಾ ಬಲೆಯನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) * * * *

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯತೆ ಪತ್ರವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತನಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ

ಮಾನ್ಯತಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಹೊರತು, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಮನ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತ ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು, ಅವನನ್ನು, ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆಯೇ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬಹುದು.

(3ಎ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅಥವಾ ಅವನ ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯು, (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಮುಂದೆ, ಹಾಗೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದಾಗ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಭಿರಕ್ಷಕನಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

(4) ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಡಲಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಯಾರೇ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಹಾಜರುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯುಕ್ತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಅವನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾಂಸ, ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಇತರ ಯಾರೇ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(7) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಥವಾ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು, ಅಥವಾ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋರಿದರೆ, ಅಂಥ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ವಿರುದ್ಧದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) ಒಂದು ಶೋಧನಾ ವಾರಂಟನ್ನು ನೀಡುವ;

(ಬಿ) ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹಾಜರಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವ;

(ಸಿ) ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸುವ

- ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(9) (8)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು, ಅಪರಾಧಿಯ ಸಮಕ್ಷಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ತರುವಾಯದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

51. ದಂಡನೆಗಳು:- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ (ಅಧ್ಯಾಯ - Vಎ ಮತ್ತು 38ಜೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ, ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ, ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧವು, ಅನುಸೂಚಿ I ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ IIನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಭಾಗ II ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತುವಿಗೆ, ಅಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಪಡೆದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಟ್ರೋಫಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧವು ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ ದಂಡನೀಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಈ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸ್ವರೂಪದ ಎರಡನೇ ಅಥವಾ ತರುವಾಯದ ಅಪರಾಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಾರಾವಾಸದ ಅವಧಿಯು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆಯು ಸಹ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(1ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಧ್ಯಾಯ - Vಎ ಇದರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಾಗ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(1ಬಿ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 38ಜೆ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಾಗ, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ, ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಎರಡನೇ ಅಥವಾ ತರುವಾಯದ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾರಾವಾಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

(1ಸಿ) ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧವು ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು, ಮೊದಲ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ಆದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಅಥವಾ ತರುವಾಯದ ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆದರೆ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(1ಡಿ) (1ಸಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ದುಷ್ಟೀರಿಸುವ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ದುಷ್ಟೀರಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದುಷ್ಟೀರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ದಂಡನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾದಾಗ, ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿ, ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತು, ಟ್ರೋಫಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಆನೆ ದಂತ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ದಂತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ, ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಅಪರಾಧವನ್ನೆಸಗಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಬೋನು, ಉಪಕರಣ, ವಾಹನ, ನೌಕೆ ಅಥವಾ ಆಯುಧ ಇವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವು ರದ್ದಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆದೇಶ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಅಂಥ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾದಾಗ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆಯುಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಆಯುಧಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1959 (1959ರ 54) ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಆ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣೀತನಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಆಯುಧಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1959ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

(5) ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ಇದರ 360ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1958 (1958ರ 20) ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ Vಎ ಅಧ್ಯಾಯದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾದಾಗ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು ಇದು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

51ಎ. ಜಾಮೀನು ನೀಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.- ಅನುಸೂಚಿ Iರ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿ IIರ IIನೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಸರಹದ್ದುಗಳೊಳಗೆ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಉದ್ಯಾನಗಳ ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಎಸಗಿದ ಅಪಾದಿತನೆಂದು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದಾಗ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರಲ್ಲಿ (1974ರ 2) ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣೀತ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ,-

(ಎ) ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದು, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಕಾರಣಗಳಿವೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಅವನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲಿರುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಗಂಡ ಹೊರತು

- ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

52. ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟೀಕರಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆ ಉಪಬಂಧದ ಅಥವಾ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆದೇಶದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

53. ಅಕ್ರಮ ಅಭಿಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, 50ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ನಟಿಸಿ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಅವನು ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೇತನಾದ ಮೇಲೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ, ಅಥವಾ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

54. ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪ ಆರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿರುವನೆಂದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಶಯವಿರುವ ಕಾರಣವಿರುವುದೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಸಗಿರುವನೆಂದು ಸಂಶಯಪಡುವ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜೀಗಾಗಿ ಸಂದಾಯಮಾಡುವ ಹಣದ ಒಂದು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಶಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಭಿರಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ರಾಜೀ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರದ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು.

(4) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ರಾಜೀ ಹಣದ ಮೊಬಲಗು, ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಯಾವ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 51ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

55. ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆ.- ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು,-

(ಎ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಪರಿರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ; ಅಥವಾ

(ಎಎ) IVಎ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಎಬಿ) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಎಸಿ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕ, ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಆ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಬಿಬಿ) 38ಜೆ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೃಗಾಲಯದ ಪ್ರಭಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಆಪಾದಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

- ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

56. ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಪ್ರತಿಷೇಧವಿಲ್ಲ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧವೆನಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಗುರಿ ಆಗುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡನೆ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಯಾಗುವುದನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪರಂತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಸಲ ದಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

57. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಪರಾಧದ ಬಗೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ, ವಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಸ್ಥಿರವಾದಲ್ಲಿ, ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುವ ಭಾರವು ಅಪಾದಿತನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸವನ್ನು, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ, ವಶದಲ್ಲಿ, ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

58. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಕಂಪನಿಯು ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪನಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸಹ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ಅವನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ದಂಡನೆಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಕಂಪನಿಯು ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ರುಜುವಾತಾದರೆ ಅಥವಾ ಅವನ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು,

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಕಂಪನಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ "ನಿರ್ದೇಶಕ" ಎಂದರೆ, ಫರ್ಮಿನ ಪಾಲುದಾರ.

ಅಧ್ಯಾಯ - VI

ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು

58ಎ. ಅನ್ವಯ:- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಈ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರೀತ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಬಿ) (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಹವರ್ತಿ;

(ಸಿ) ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡ (ಎ) ಅಥವಾ ಖಂಡ (ಬಿ)ಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು (ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಧಾರಕನೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.) ಆದರೆ, ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಪ್ರಸಕ್ತ ಧಾರಕನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಂತರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ಧಾರಕನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ನೀಡಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪಡೆದವನಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು.

58ಬಿ. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು:- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ" ಎಂದರೆ, 58ಎನ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ;

(ಬಿ) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ "ಸಹವರ್ತಿ" ಎಂಬುದು,-

(i) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಥವಾ ಇಡುತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು;

(ii) ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956ರ (1956ರ 1) ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸದಸ್ಯ, ಪಾಲುದಾರ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿದ್ದನೋ ಅಥವಾ ಆಗಿರುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ;

(iii) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘದ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯದ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಫರ್ಮಿನ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯ ಸದಸ್ಯ ಪಾಲುದಾರ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ಆಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ii)ನೇ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯ ಸದಸ್ಯ, ಪಾಲುದಾರ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ;

(iv) (iii)ನೇ ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯ, ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಅಥವಾ ಇಟ್ಟಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ;

(v) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಸದ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದು,

(1) ಅದು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರಚಿಸಿದ ನ್ಯಾಸ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ; ಅಥವಾ

(2) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯವು (ಅವನು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಹಾಗೆ ವಂತಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವು ನ್ಯಾಸದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಆ ದಿನಾಂಕದಂದು ಇದ್ದ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 20ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ನ್ಯಾಸಧಾರಿಯನ್ನು ;

(vi) ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

- ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ:

(ಸಿ) "ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ 58ಡಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಡಿ) "ಬಚ್ಚಿಡುವುದು" ಎಂದರೆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪ, ಮೂಲ, ವಿಲೇವಾರಿ, ಚಲನವಲನ ಅಥವಾ ಒಡತನವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವುದು ಅಥವಾ ಮರೆಮಾಚುವುದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಪ್ರಸರಣದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿನ ಚಲನವಲನ ಅಥವಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಇ) "ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು" ಎಂದರೆ 58 ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸ್ವತ್ತಿನ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಪರಿವರ್ತನೆ, ವಿಲೇವಾರಿ ಅಥವಾ ಚಲನವಲನವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) "ಗುರುತಿಸುವುದು" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವುದೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಜಿ) "ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು", ಈ ಅರ್ಥಾಯವು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ.-

(i) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಪಡೆದ ಅಥವಾ ಹೊಂದಿದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆರೋಪಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯ, ಗಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು;

(ii) ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ 1ನೇ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ, ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆರ್ಜಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಆದಾಯ ಅಥವಾ ಗಳಿಕೆ, ಇದು,-

(ಎ) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವ ಸ್ವತ್ತು, ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಯಾರೇ ಪೂರ್ವಧಾರಕನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಂಥ ಪೂರ್ವಧಾರಕನು ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ನಿಂತುಹೋಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು, ಅದರ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಂತರ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ

ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪಡೆದವನಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಪಡೆದಿದ್ದಿರಬೇಕು;

(ಬಿ) (ಎ) ಬಾಬಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತೆಂದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ, ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆರ್ಜಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಅಥವಾ ಗಳಿಕೆಗಳು

- ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಹೆಚ್) "ಸ್ವತ್ತು" ಎಂದರೆ, ಭೌತಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಅಭೌತಿಕವಾದ, ಚರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರ, ಮೂರ್ತವಾದ ಅಥವಾ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರಣೆಯ ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಡೆದಂಥ ಸ್ವತ್ತು ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಲೇಖಗಳು;

(ಐ) "ಸಂಬಂಧಿ" ಎಂದರೆ:-

- (1) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಂಡ / ಹೆಂಡತಿ;
- (2) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೋದರ ಅಥವಾ ಸೋದರಿ;
- (3) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಂಡನ / ಹೆಂಡತಿಯ ಸೋದರ ಅಥವಾ ಸೋದರಿ;
- (4) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಂಶದ ಯಾರೇ ಪೂರ್ವಜ ಅಥವಾ ವಂಶಜ;
- (5) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಂಡನ / ಹೆಂಡತಿಯ ವಂಶದ ಯಾರೇ ಪೂರ್ವಜ ಅಥವಾ ವಂಶಜ;
- (6) (2)ನೇ ಉಪ ಖಂಡ, (3)ನೇ ಉಪ ಖಂಡ, (4)ನೇ ಉಪ ಖಂಡ ಅಥವಾ (5)ನೇ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಂಡ / ಹೆಂಡತಿ;
- (7) (2)ನೇ ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ (3)ನೇ ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಂಶದ ಯಾರೇ ವಂಶಜ;

(ಜೆ) "ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು" ಎಂದರೆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪ, ಮೂಲ, ವಿಲೇವಾರಿ, ಚಲನವಲನ, ಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಥವಾ ಒಡೆತನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು;

(ಕೆ) "ಟ್ರಸ್ಟ್" ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

58೩. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ಅಪರಾಧವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58ಡಿ. ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

58ಇ. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ, ಸ್ವತ್ತು, ಆಸ್ತಿಗಳು, ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು, ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಣೆ, ತನಿಖೆ ಅಥವಾ ಮೋಜಣಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಣೆ, ತನಿಖೆ ಅಥವಾ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ಅಥವಾ ಹೊರಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

58ಎಫ್. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು.- (1) 58ಇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಯಾರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವ, ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಂಭವವಿರುವುದೆಂದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವನು ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಭಿಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ವ್ಯವಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಅಂತಹ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಒಂದು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿದ ಹೊರತು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಸ್ವತ್ತಿನ ವರ್ಗಾವಣೆ" ಎಂದರೆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ವಿಲೇವಾರಿ, ಹಸ್ತಾಂತರಣ, ವಹಿಸಿಕೊಡುವಿಕೆ, ಇತ್ಯರ್ಥ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವುದು, ಸಂದಾಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಪರಭಾರೆ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯುಂಟು ಮಾಡದೆ, ಅದು

- (ಎ) ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ನ್ಯಾಸದ ಸೃಜನೆಯನ್ನು ;
- (ಬಿ) ಸ್ವತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಗುತ್ತಿಗೆ, ಅಡಮಾನ, ಚಾರ್ಜು, ಅನುಭೋಗ, ಲೈಸೆನ್ಸ್, ಅಧಿಕಾರ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ನೀಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಸೃಜನೆಯನ್ನು ;
- (ಸಿ) ಸ್ವತ್ತಿನ ಒಡೆಯನಲ್ಲದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದವನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜನಾಧಿಕಾರದ ಚಲಾವಣೆಯನ್ನು;
- (ಡಿ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟನ್ನು

- ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

58ಬಿ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಾದ ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಲಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.- (1) ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ (ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ) ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಯಾವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 58 ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ 58ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

58ಹೆಚ್. ಸ್ವತ್ತಿನ ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೋಟೀಸು.- (1) 58ಇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವರದಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವತಃ ತಾನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಗೊತ್ತಿರುವ ಆತನ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳು, ಗಳಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತನಗೆ ದೊರಕಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ವಿಷಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೆಂದು ನಂಬಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಅದು ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಘೋಷಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಏಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಪ್ರಕರಣದ ಸಮರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ, ಅವನ ಯಾವ ಆದಾಯದ, ಗಳಿಕೆಗಳ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮೂಲಕ, ಅವನು ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿರುವನೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸುಸಂಬಂಧ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

58ಐ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು.- (1) ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, 58 ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವಂತೆ ನೀಡಲಾದ ನೋಟೀಸಿಗೆ, ವಿವರಣೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ, ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಧಾರಣಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ, ವಿವಾದದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೇ ಎಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (ಮತ್ತು ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹ) ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅದರ ಮುಂದೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ತನಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

(2) ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೆಂದು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮನಗಂಡಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತದನಂತರ, ಅದು, ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿವೇಚನಾನುಸಾರ, ಆ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದು ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವಾಧಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) 58ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯು, ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 ರಲ್ಲಿ (1956ರ 1) ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯ ಸಂಘದ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ಷೇರುಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಧಾರಕವೆಂದು ತಕ್ಷಣವೇ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

58ಜೆ. ರುಜುವಾತಿನ ಹೊಣೆ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, 58 ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಯು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

58ಕೆ. ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ.- (1) ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 58ಐ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು

ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಒಂದು ಭಾಗದ ಆದಾಯ ಮೂಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಲಾಗದಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು, ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಅಂಥ ಭಾಗದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸುವ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, 58ಐ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತದನಂತರ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

58ಎಲ್. ನ್ಯಾಸದ ಕೆಲವು ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- 58 ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ (vi)ನೇ ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ, ನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ, ಅದು ನ್ಯಾಸಕರ್ತನಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಸಧಾರಿಗಳು ಆರ್ಜಿಸಿದರೋ ಅಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಂತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಹಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಲಾಯಿತೋ ಅಂಥ ಹಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಆದಾಯ ಮೂಲವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಆದಾಯ ಮೂಲವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತದನಂತರ, ಅಂಥ ನೋಟೀಸನ್ನು 58 ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ನೋಟೀಸೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಎಲ್ಲ ಉಪಬಂಧಗಳು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, "ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು" ಎಂಬುದು,-

- (i) ನ್ಯಾಸಕರ್ತನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದ ವಂತಿಗೆದಾರನು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಕರ್ತ ಅಥವಾ ವಂತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು;
- (ii) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ವಂತಿಗೆಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಸವು ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿದ್ದು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಂಥ ವಂತಿಗೆಗಳಿಂದ ಆರ್ಜಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಆರ್ಜಿಸಿದುದಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು

- ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

58ಎಂ. ಕೆಲವು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಅಕ್ಕತ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವುದು.- 58ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ 58 ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ 58 ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಸದರಿ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು 58 ಐ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ತದನಂತರ, ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿನ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಅಕ್ಕತ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

58ಎನ್. ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ರಚನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, 58ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣ, 58ಬಿ ಪ್ರಕರಣ, 58ಕೆ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 58ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಆದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ; ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು (ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವನಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಲು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

58ಬಿ. ಅಪೀಲುಗಳು.- (1) 58ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣ, 58ಬಿ ಪ್ರಕರಣ, 58ಕೆ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 58 ಎಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಲವತ್ತೈದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೂಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಮನಗಂಡರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಲವತ್ತೈದು ದಿನಗಳ ಸದರಿ ಅವಧಿಯ ನಂತರ, ಆದರೆ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಅಪೀಲುದಾರನು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಅಪೀಲಿನ ವಿರುದ್ಧದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬಹುದು, ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(3) ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ವತಃ ವಿನಿಯಮಿಸಬಹುದು.

(4) ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲಿನ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಕಚೇರಿ ಅವಧಿಯ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾವುದೇ ಸುಸಂಬಂಧ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

58ಬಿ. ನೋಟೀಸು ಅಥವಾ ಆದೇಶವು ಅದರ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸಿಂಧು ವಾಗಿರದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಜಾರಿಮಾಡಲಾದ ನೋಟೀಸನ್ನು, ಮಾಡಲಾದ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಡಲಾದ ಆದೇಶವನ್ನು, ಹಾಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಸಿಂಧುವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58ಕ್ಯೂ. ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಷೇಧ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶವು ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬಹುದಾದುದೆಂದು ಉಪಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಪೀಲು ಮಾಡಬಹುದಾದದ್ದು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು

ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58ಆರ್. ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.- ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908ರ (1908ರ 5) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾವೆಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು;
- (ಬಿ) ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು;
- (ಸಿ) ಶಪಥ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;
- (ಡಿ) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರೀ ದಾವಿಲೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೋರುವುದು;
- (ಇ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಮೀಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು;
- (ಎಫ್) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

58ಎಸ್. ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ.- (1) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ಅಥವಾ ಸುಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಅಥವಾ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) 58ಟಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದೆಂದು ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು.

58ಟಿ. ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೆರವು ನೀಡುವುದು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 58 ಜಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನೆರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು;
- (ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು;
- (ಸಿ) ಕೇಂದ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಗುಪ್ತವಾರ್ತಾ ವಿಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು;
- (ಡಿ) ರಾಜಸ್ವ ಗುಪ್ತವಾರ್ತಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು;
- (ಇ) ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

58ಯು. ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ 58 ಕೆ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಮತಿಸಿದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, 58 ಜಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಆದೇಶವು ಜಾರಿಯಾದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅದರ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಕೊಡುವಂತೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರಬಹುದಾದ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ವಿಫಲನಾದರೆ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯು ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯು, (1)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ತನಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಫೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೋರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

58ಎ. ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು.- ದಾವಿಲೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುವ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲಕರವಾಗಿ ಬಾಧಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಲಿಪಿಕ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58ಬ್ಲ್ಯೂ. ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಲ್ಲದಿರುವುದು.- ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58ಎಫ್. ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು,-

(ಎ) ನೋಟೀಸನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಆತನ ಏಜೆಂಟನಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಅಂಚೆಯ ದ್ವಾರಾ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ;

(ಬಿ) ನೋಟೀಸನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ತದನಂತರ, ಯಾವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಾಸಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದಾಗಿ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ, ಆವರಣದ ಯಾವುದೇ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಂಟಿಸುವ ಮೂಲಕ

- ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

58ವೈ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡನೆ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿವೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದಾಗಲಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಆರ್ಜಿಸದಲ್ಲಿ, ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - VII

ಸಂಕೀರ್ಣ

59. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಅಧ್ಯಾಯ II ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ - IVಎ, ಅಧ್ಯಾಯ - IVಬಿ ಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರು, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಿಂದ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860ರ (1860ರ 45) 21ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಲೋಕ ನೌಕರನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

60. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಇಲ್ಲವೆ ಇತರ ನೌಕರನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಯ - IVಎ, ಅಧ್ಯಾಯ - IVಬಿ ಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಸದಸ್ಯರು, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

60ಎ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡಿಕೆ.- (1) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಜುಲ್ಮಾನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಜುಲ್ಮಾನೆಯು ಭಾಗವಾಗಿ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಜುಲ್ಮಾನೆಯ ಶೇಕಡ ಐವತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಆದೇಶ ನೀಡಬಹುದು.

(2) 54ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನೂ ರಾಜಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ರಾಜಿ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ರಾಜಿ ಮೂಲಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಣದ ಮೊತ್ತದಿಂದ, ಅಂತಹ ಹಣದ ಶೇಕಡ ಐವತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಆದೇಶ ನೀಡಬಹುದು.

60ಬಿ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಾರಿತೋಷಕ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಪರಾಧದ ಪತ್ತೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿಯ ದಸ್ತಗಿರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಕನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು.

61. ಅನುಸೂಚಿಗಳ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಮೂದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಮೂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಮೂದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಅದೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅನುಸೂಚಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಸೂಚಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವಲ್ಲಿ, ಅದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) * * * *

(3) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನುಸೂಚಿಯು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಆದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಯು ಅಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಲಾದ ಅಥವಾ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) * * * *

62. ಕೆಲವು ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹುಳುಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅನುಸೂಚಿ I ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ IIರ ಭಾಗ IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಹುಳು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಅಂಥ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು Vನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

63. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) 17ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳು;
- (ಐ) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ; 5ಎ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ರೀತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸದಸ್ಯರ ಭತ್ಯೆಗಳು;
- (ಬಿ) 38ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ (5)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು;
- (ಸಿ) 38ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ (7)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;
- (ಡಿ) 38ಇ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಗಳ ವಿವರಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ;
- (ಇ) 38ಎಫ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ;
- (ಎಫ್) 38ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೃಗಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತೆಗೆ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಫೀಜು;

- (ಜಿ) 38ಹೆಚ್ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನದಂಡಗಳು, ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳು;
- (ಜಿ i) 38-ಐ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಡಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿನಿರತರ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವ;
- (ಜಿ ii) 38ಎಂ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೇಮಕದ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು;
- (ಜಿ iii) 38ಎನ್ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;
- (ಜಿ iv) 38ಆರ್ ಪ್ರಕರಣದ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಗಳ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ;
- (ಜಿ v) 38ಎಸ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ;
- (ಜಿ vi) 38ಜೆಡ್ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ii)ನೇ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು;
- (ಹೆಚ್) 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ;
- (ಐ) 44ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು;
- (ಜೆ) 48ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;
- (ಕೆ) 55ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿ;
- (ಎಲ್) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ 64ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟ ತರುವಾಯದ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ನಿಯಮವು ಆ ತರುವಾಯ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಆ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

64. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- (1) 63ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬಾರದ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ, 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ರೀತಿ, ಮಂಡಲಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಬಿ) 6ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಭತ್ಯೆಗಳು;

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ, ಕೊಡುವ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ಕ್ಷೇಮ, ಫೋಷಣೆ, ಲೈಸೆನ್ಸು, ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ, ನೋಂದಣಿ, ವಿವರಣ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಫೀಜುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು;

(ಡಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸು ಅಥವಾ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗೆಗಿನ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಡಿಡಿ) ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಇ) ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಅಥವಾ ಕೊಂದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ಇಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ದಾಖಲೆಯ ವಿವರಗಳು;

(ಇಇ) ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳ ರೀತಿ;

(ಎಫ್) ಬಂಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಮಾಂಸ, ಪ್ರಾಣಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಟ್ರೋಫಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಟ್ರೋಫಿ ಇವುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಳ ವಿನಿಯಮನ;

(ಜಿ) ಚರ್ಮ ಅಲಂಕರಣ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಿಯಮನ;

(ಜಿಎ) ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯು ಯಾವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು 58ಜಿ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೋ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಜಿಬಿ) 58 ಎನ್ ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೇ ಉಪ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಜಿಸಿ) ಯಾವ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ 60ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ.

(ಹೆಚ್) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

65. ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು.- ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ರಾಜಪತ್ರದ 1967ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, 28ನೇ ದಿನಾಂಕದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯ 10ಂದ 5ನೇ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನಂ. 40/ 67/ಎಫ್, ನಂ.ಜಿ 635 ಸಂಪುಟ IIIರ

1967ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಏಪ್ರಿಲ್ 28ನೇ ದಿನಾಂಕ ಇದರ ಮೂಲಕ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಬೇಟಿಯಾಡುವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

66. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮವು, ಆ ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ನಿರಸಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ನಿರಸನವು,-

- (i) ಹಾಗೆ ನಿರಸಿತವಾದ ಅಧಿನಿಯಮದ ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಗುರಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ;
- (ii) ಹಾಗೆ ನಿರಸಿತವಾದ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಸಿದ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಅಥವಾ ಈಡಾದ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ, ಬಾಧ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ;
- (iii) ಹಾಗೆ ನಿರಸಿತವಾದ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಡಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ದಂಡ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಅಥವಾ ದಂಡನೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ; ಅಥವಾ
- (iv) ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ, ಬಾಧ್ಯತೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ದಂಡ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಅಥವಾ ದಂಡನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ತನಿಖೆ, ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ

- ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿನಿಯಮವು ನಿರಸಿತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ತನಿಖೆ, ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು, ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ದಂಡ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಹಾಗೆ ನಿರಸನವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ,-

- (ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರದ, ಹಾಗೆ ನಿರಸಿತವಾದ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ (ಯಾವುದೇ ಅಧಿಸೂಚನೆ, ಆದೇಶ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ನೋಟೀಸು ಅಥವಾ ರಸೀದಿ, ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು) ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು, ಅಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ರದ್ದಾಗುವವರೆಗೆ, ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಬಿ) ಹಾಗೆ ನಿರಸಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ

ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಅವಧಿಯ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (1)ನೆಯ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಸಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಘೋಷಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವೆಂದು ಘೋಷಿತವಾದುದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸದಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

(4) ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣಾ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು 19ರಿಂದ 25ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯವೆಂದು 18ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿತವಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಸೇರಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಾಗರಖಂಡದ ಭಾಗವು 26ಎ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಸೂಚಿ - I

(2, 8, 9, 11, 40, 41, 43, 48, 51, 61 ಮತ್ತು 62ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ಭಾಗ - I

ಸಸ್ತನಿಗಳು

1. ಅಂಡಮಾನ್ ಕಾಡುಹಂದಿ (*Sus andamanensis*) ಸಸ್ ಅಂಡಮಾನಿಸಿಸ್
- 1ಎ. ಭರಾಲ್ ಕಾಡುಕುರಿ (*Ovisnahura*) ಓವಿಸ್ ನಹುರಾ
- 1ಬಿ. ಬಿಂಟುರಾಂಗ್ (*Arctictis binturong*) ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ಟಿಸ್ ಬಿಂಟುರಾಂಗ್
2. ಕೃಷ್ಣಮೃಗ (*Antelope Cervicapra*) ಆಂಟಿಲೋಪ್ ಸರ್ವಿಕೆಪರಾ
- 2ಎ. *****
3. ಬ್ರೂ ಅನ್‌ಟ್‌ಲರ್ಡ್ ಜಿಂಕೆ ಅಥವಾ ಥಾಮಿನ್ ಜಿಂಕೆ (*Cervus eldi*) ಸರ್ವಸ್ ಎಲ್ಡೆ
- 3ಎ. ಹಿಮಾಲಯದ ಕಂದು ಕರಡಿ (*Ursus Arctos*) ಅರ್ಸಸ್ ಅರ್ಕ್ಟಾಸ್
- 3ಬಿ. ಕುಲಾವಿ ಮುಸುವ (*Presbytis pileatus*) ಪ್ರೆಸ್‌ಬಾಯಿಸ್ ಪಿಲಿಯಾಟಿಸ್
4. ಹೊನಗ (*Felis caracal*) ಫೆಲಿಸ್ ಕೆರಾಕಲ್
- 4ಎ. ತಿಮಿಂಗಲ ಜಾತಿ ಪ್ರಾಣಿ (*Catacean spp.*) ಕ್ಯಾಟೀಶಿಯನ್ ಎಸ್.ಪಿ.ಪಿ.
5. ಚೀತಾ (*Acinonyx jubatus*) ಅಸಿನಾನಿಕ್ಸ್ ಜುಬಾಟಿಸ್
- 5ಎ. ಚೈನೀಸ್ ಪಂಗೋಲಿನ್ (*Mainis pentadactyla*) ಮ್ಯಾನಿಸ್ ಪೆಂಟಾಡಾಕ್ಟಾಯಿಲಾ
- 5ಬಿ. ಚಿಂಕಾರ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಗಜೆಲ್ (*Gazella gazella bennetti*) ಗಜೆಲಾ ಗಜೆಲಾ ಬೆನೆಟ್
6. ಮಬ್ಬು ಚಿರತೆ (*Neofelis nebulosa*) ನಿಯೋಫೆಲಿಸ್ ನೆಬುಲೋಸಾ

- 6ಎ ಏಡಿ ತಿನ್ನುವ ಕಪಿ (*Macaca irus umbrosa*) ಮೆಕಾಕಾ ಐರಸ್ ಅಂಬ್ರೋಸಾ
- 6ಬಿ. ಮರಳುಗಾಡು ಬೆಕ್ಕು (*Felis libyca*) ಫೆಲಿಸ್ ಲೈಬ್ಯಿಕಾ
- 6ಸಿ. ಮರಳುಗಾಡು ನರಿ (*Vulpes bucapus*) ವಲ್ಪೇಸ್ ಬ್ಯೂಕಾಪಸ್
7. ಕಡಲದನ (*Dugong dugon*) ಡ್ಯೂಗಾಂಗ್ ಡ್ಯೂಗಾನ್
- 7ಎ. ಮುಂಗುಸಿ (*Mustele erminea*) ಮಸ್ತೆಲಾ ಅರ್ಮಿನಿಯಾ
8. ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬೆಕ್ಕು (*Felis viverrina*) ಫೆಲಿಸ್ ವಿವರಾನಾ
- 8ಎ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಡಿನ ಹುಲ್ಲೆ (*Tetraceros quadricornis*) ಟೆಟ್ರಾಸೆರಾಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಿಕಾರ್ನಿಸ್
- 8ಬಿ. *****
- 8ಸಿ. *****
- 8ಡಿ. ಗಂಗಾ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (*Platanista gangetica*) ಪ್ಲಾಟಾನಿಸ್ಟಾ ಗ್ಯಾಂಜೆಟಿಕಾ
- 8ಇ. ಗೌರ್ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಕಾಡುಕೋಣ (*Bos gaurus*) ಬಾಸ್ ಗೋರಸ್
9. ಸುವರ್ಣ ಬೆಕ್ಕು (*Felis temmincki*) ಫೆಲಿಸ್ ಟೆಮಿನಿಕೀ
10. ಸುವರ್ಣ ಮುಸುವ (*Presbytis geei*) ಪ್ರೆಸ್ ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಗಾಯ್
- 10ಎ. ದೊಡ್ಡ ಅಳಿಲು (*Ratufa macroura*) ರತೂಫಾ ಮೆಕ್ರೂರಾ
- 10ಬಿ. ಹಿಮಾಲಯ ಕಾಡು ಮೇಕೆ (*Capra ibex*) ಕ್ಯಾಪ್ರಾ ಐಬೆಕ್ಸ್
- 10ಸಿ. ಹಿಮಾಲಯ ತಹೇರ್ (*Hemitragus jemlahicus*) ಹೆಮಿಟ್ರಾಗಸ್ ಜೆಮ್ಲಾಹಿಕ್ಸ್
11. ಬಿರುಸು ಕೂದಲಿನ ಮೊಲ (*Caprolagus hispidus*) ಕ್ಯಾಪ್ರೋಲಾಗಸ್ ಹಿಸ್ಪಿಡಸ್
- 11ಎ. ಬಿಲ ಕರಡಿ (*Arconyx collaris*) ಅರ್ಕೋನಿಕ್ಸ್ ಕೊಲೆರಿಸ್
12. ಉದ್ದ ತೋಳಿನ ಕೋತಿ (*Hylobates hoolock*) ಹೈಲೋಬೇಟ್ಸ್ ಹೂಲಾಕ್
- 12ಎ. *****
- 12ಬಿ. ಭಾರತದ ಆನೆ (*Elephas maximus*) ಎಲಿಫಾಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಸ್
13. ಭಾರತದ ಸಿಂಹ (*Pantera leo persica*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಲಿಯೋ ಪರ್ಸಿಕಾ
14. ಭಾರತದ ಕಾಡು ಕತ್ತೆ (*Equus hemionus khur*) ಇಕ್ವಸ್ ಹೆಮಿಯೋನಾನಸ್ ಖುರ್
15. ಭಾರತದ ತೋಳ (*Canis lupas pallipes*) ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲೂಪಸ್ ಪೈಲಿಪಸ್
16. ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಾರಂಗ (*Cervus elaphus hanglu*) ಸರ್ವಸ್ ಇಲಾಪಸ್ ಹಂಗ್ಲು
- 16ಎ. ಎಲೆ ಕಪಿ (*Presbytis phayrei*) ಪ್ರೆಸ್ ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಫೈರೀ
- 16ಬಿ. ಚಿರತೆ ಅಥವಾ ಚಿಟ್ಟೆ ಹುಲಿ (*Panthera pardus*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಪಾರಡಸ್
17. ಚಿರತೆ ಬೆಕ್ಕು (*Felis bengalensis*) ಫೆಲಿಸ್ ಬೆಂಗಾಲೆನ್ಸಿಸ್
18. ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಪಾಂಡಾ (*Ailurus fulgens*) ಅಲೂರಸ್ ಫುಲ್ಜೆನ್ಸ್
19. ಸಿಂಗಳೀಕ (*Macaca silenus*) ಮೆಕಾಕಾ ಸೈಲೆನಸ್
20. ತಳು ಕಾಡುಪಾಪ (*Loris Tardigradus*) ಲೋರಿಸ್ ಟಾರ್ಡಿಗ್ರೆಡಸ್
- 20ಎ. ಭಾರತದ ಚಿಕ್ಕ ಕಡಲು ಹಂದಿ (*Neomeris phocenooides*) ನಿಯೋಮೆರಿಸ್ ಫೋಶಾನ್ಯಾಡಸ್

21. ಪುಷ್ಪರೋಮದ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು (*Felix lynx isabellinus*) ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಲಿಂಕ್ ಇಸಾಬೆಲಿನಸ್
22. ಮಲಬಾರ್ ಕಬ್ಬೆಕ್ಕು (*Viverra megaspila*) ವಿವೆರಾ ಮೆಗಾಸ್ಪಿಲಾ
- 22ಎ. ಮಲಯಾ ಕರಡಿ (*Helarctos malayanus*) ಹೆಲಾರ್ಕ್ಟಾಸ್ ಮೆಲೇಯಾನಸ್
23. ಸಂಗಮರಿ ಕಬ್ಬೆಕ್ಕು (*Felis marmorata*) ಫೆಲಿಸ್ ಮಾರ್ಮರೇಟಾ
24. ಕಾಡು ಮೇಕೆ (*Capra falconeri*) ಕೈಪ್ರಾ ಫೈಲಕೋನೇರಾಯಿ
- 24ಎ. ಬಿಳಿ ಚುಕ್ಕೆ ಬರ್ಕ (*Tragulus meminna*) ಟ್ರಾಗುಲಸ್ ಮೆಮೀನಾ
25. ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗ (*Moschus moschiferus*) ಮಾಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಸ್ಕಿಫೆರಸ್
- 25ಎ. ನೀಲಗಿರಿ ಕಾಡು ಟಗರು (*Presbytis johni*) ಪ್ರೆಸ್‌ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಜೋನೀ
- 25ಬಿ. ನೀಲಗಿರಿ ತಹರ್ (*Hemitragus hyllocrius*) ಹೆಮಿಟ್ರೇಗಸ್ ಹಾಯ್ಲೋಕ್ರಿಯಸ್
26. ನಯಾನ್ ಅಥವಾ ಟಿಬೇಟಿನ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡು ಕುರಿ (*Ovis ammon hodgsoni*) ಓವಿಸ್ ಎಮಾನ್ ಹಾಜ್‌ಸನೀ
27. ಪಲ್ಲಾಸ್ ಬೆಕ್ಕು (*Felis manul*) ಫೆಲಿಸ್ ಮೆನಲ್
28. ಚಪ್ಪು ಹಂದಿ (*Manis crassicaudata*) ಮ್ಯಾನಿಸ್ ಕ್ರೆಸ್ಸಿ ಕಾಡೇಟಾ
29. ಕುಬ್ಜ ಹಂದಿ (*Sus salvanius*) ಸಸ್ ಸಲ್ವಾನಿಯಸ್
- 29ಎ. ರೇಟಲ್ (*Mellivora capensis*) ಮೆಲಿವೋರಾ ಕೇಪೆನ್ಸಿಸ್
30. ಖಿಡ್ಲಮೃಗ (*Rhinoceros unicornis*) ರೀನೋಸರಯೂನಿಕಾರ್ನಿಸ್
31. ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆ ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕು (*Felis rubiginosa*) ಫೆಲಿಸ್ ರುಬಿಜಿನೋಸಾ
- 31ಎ. ಸೆರೋ ಮೇಕೆ (*Capricornis sumatraensis*) ಕ್ಯಾಪ್ರಿಕೋರ್ನಿಸ್ ಸುಮಾಟ್ರಾನಿಸ್
- 31ಬಿ. ಉಗುರುಗಳಿಲ್ಲದ ನೀರು ನಾಯಿ (*Aonyx cinerea*) ಓನಿಕ್ಸ್ ಸಿನೇರಿಯಾ
- 31ಸಿ. ಆಲಸ್ಯದ (ಸ್ಲಾತ್) ಕರಡಿ (*Melursus ursinus*) ಮೆಲರ್ಸಸ್ ಅರ್ಸಿನಸ್
32. ಆಲಸೀ ಕಾಡುಪಾಪ (*Nycticebus couceang*) ನೈಕ್ಟಿಸೆಬಸ್ ಕೋಸಿವ್ಯಾಂಗ್
- 32ಎ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಣ್ಣ ಹಾರು ಬೆಕ್ಕು (*Petinomys fuscocapillus*) ಪಿಟಿನೋಮಿಸ್ ಫಸ್‌ಕೋಕಾಪಿಲಿಸ್
33. ಹಿಮಚಿರತೆ (*Panthera uncia*) ಫ್ಯಾಂಥೇರಾ ಅನ್ಸಿಯಾ
- 33ಎ. ಮೊಂಡ ಈಜು ರೆಕ್ಕೆಯ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (*Oreaella brevezastri*) ಅರೇಲಿಯಾ ಬ್ರೆವಿಜಾಸ್ಟ್ರಿಸ್
34. ಚುಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಲಿನ್ಸಾಂಗ್ (*Prionodon pardicolor*) ಪ್ರಿಯೋನಾಡೋಸ್ ಪರ್ಡಿಕಲರ್
35. ಜೌಗು ಜಿಂಕೆ (*All sub species of Cervus divauceli*) ಸರ್ವಸ್ ಡುವ್ಯಾಸಿಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಒಳಪ್ರಭೇದಗಳು
36. ತಾಕಿನ್ (*Budorcas taxicolor*) ಬುಡೋರ್ಕಸ್ ಟಾಕ್ಸಿಕಲರ್
- 36ಎ. ಟಿಬೆಟ್ ಚಿಗರೆ (*Panthelops hodgsoni*) ಪ್ಯಾಂಥೆಲಾಪ್ಸ್ ಹಾಜ್‌ಸನಿ
- 36ಬಿ. ಟಿಬೆಟ್ ನರಿ (*Vulpes ferrilatus*) ವಲ್ಪೆಸ್ ಫೆರಿಲ್ಯಾಟಸ್
37. ಟಿಬೆಟ್ ಎರಳೆ (*Procapra picticaudata*) ಪ್ರೋಕ್ಯಾಪ್ರಾ ಪಿಕ್ಟಿಕಾಡಾಟಾ
38. ಟಿಬೆಟ್ ಕಾಡುಕತ್ತೆ (*Equus hemionus kiang*) ಇಕ್ವಸ್ ಹೆಮಿಓನಸ್ ಕಿಯಾಂಗ್
39. ಹುಲಿ (*Panthera tigris*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಟೈಗ್ರಿಸ್

- 6ಎ ಏಡಿ ತಿನ್ನುವ ಕಪಿ (*Macaca irus umbrosa*) ಮೆಕಾಕಾ ಐರಸ್ ಅಂಬ್ರೋಸಾ
- 6ಬಿ. ಮರಳುಗಾಡು ಬೆಕ್ಕು (*Felis libyca*) ಫೆಲಿಸ್ ಲೈಬ್ಯೆಕಾ
- 6ಸಿ. ಮರಳುಗಾಡು ನರಿ (*Vulpes bucapus*) ವಲ್ಪೇಸ್ ಬ್ಯೂಕಾಪಸ್
7. ಕಡಲದನ (*Dugong dugon*) ಡ್ಯೂಗಾಂಗ್ ಡ್ಯೂಗಾನ್
- 7ಎ. ಮುಂಗುಸಿ (*Mustele erminea*) ಮಸ್ತೆಲಾ ಅರ್ಮಿನಿಯಾ
8. ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬೆಕ್ಕು (*Felis viverrina*) ಫೆಲಿಸ್ ವಿವರಾನಾ
- 8ಎ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಡಿನ ಹುಲ್ಲೆ (*Tetraceros quadricornis*) ಟೆಟ್ರಾಸೆರಾಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಿಕಾರ್ನಿಸ್
- 8ಬಿ. *****
- 8ಸಿ. *****
- 8ಡಿ. ಗಂಗಾ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (*Platanista gangetica*) ಪ್ಲಾಟಾನಿಸ್ಟಾ ಗ್ಯಾಂಜೆಟಿಕಾ
- 8ಇ. ಗೌರ್ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಕಾಡುಕೋಣ (*Bos gaurus*) ಬಾಸ್ ಗೋರಸ್
9. ಸುವರ್ಣ ಬೆಕ್ಕು (*Felis temmincki*) ಫೆಲಿಸ್ ಟೆಮಿನಿಕೀ
10. ಸುವರ್ಣ ಮುಸುವ (*Presbytis geei*) ಪ್ರೆಸ್ ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಗಾಯ್
- 10ಎ. ದೊಡ್ಡ ಅಳಿಲು (*Ratufa macroura*) ರತೂಫಾ ಮೆಕ್ರೂರಾ
- 10ಬಿ. ಹಿಮಾಲಯ ಕಾಡು ಮೇಕೆ (*Capra ibex*) ಕ್ಯಾಪ್ರಾ ಐಬೆಕ್ಸ್
- 10ಸಿ. ಹಿಮಾಲಯ ತಹೇರ್ (*Hemitragus jemlahicus*) ಹೆಮಿಟ್ರಾಗಸ್ ಜೆಮ್ಲಾಹಿಕಸ್
11. ಬಿರುಸು ಕೂದಲಿನ ಮೊಲ (*Caprolagus hispidus*) ಕ್ಯಾಪ್ರೋಲಾಗಸ್ ಹಿಸ್ಪಿಡಸ್
- 11ಎ. ಬಿಲ ಕರಡಿ (*Arconyx collaris*) ಅರ್ಕೋನಿಕ್ಸ್ ಕೊಲೆರಿಸ್
12. ಉದ್ದ ತೋಳಿನ ಕೋತಿ (*Hylobates hoolock*) ಹೈಲೋಬೇಟ್ಸ್ ಹೂಲಾಕ್
- 12ಎ. *****
- 12ಬಿ. ಭಾರತದ ಆನೆ (*Elephas maximus*) ಎಲಿಫಾಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಸ್
13. ಭಾರತದ ಸಿಂಹ (*Pantera leo persica*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಲಿಯೋ ಪರ್ಸಿಕಾ
14. ಭಾರತದ ಕಾಡು ಕತ್ತೆ (*Equss hemionus khur*) ಇಕ್ವಸ್ ಹೆಮಿಯೋನಾನಸ್ ಖರ್
15. ಭಾರತದ ತೋಳ (*Canis lupas pallipes*) ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲೂಪಸ್ ಪೈಲಿಪಸ್
16. ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಾರಂಗ (*Cervus elaphus hanglu*) ಸರ್ವಸ್ ಇಲಾಪಸ್ ಹಂಗ್ಲು
- 16ಎ. ಎಲೆ ಕಪಿ (*Presbytis phayrei*) ಪ್ರೆಸ್ ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಫೈರೀ
- 16ಬಿ. ಚಿರತೆ ಅಥವಾ ಚಿಟ್ಟೆ ಹುಲಿ (*Panthera pardus*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಪಾರಡಸ್
17. ಚಿರತೆ ಬೆಕ್ಕು (*Felis bengalensis*) ಫೆಲಿಸ್ ಬೆಂಗಾಲೆನ್ಸಿಸ್
18. ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಪಾಂಡಾ (*Ailurus fulgens*) ಅಲೂರಸ್ ಫುಲ್ಜೆನ್ಸ್
19. ಸಿಂಗಲೀಕ (*Macaca silenus*) ಮೆಕಾಕಾ ಸೈಲೆನಿಸ್
20. ತಳು ಕಾಡುಪಾಪ (*Loris Tardigradus*) ಲೋರಿಸ್ ಟಾರ್ಡಿಗ್ರೆಡಸ್
- 20ಎ. ಭಾರತದ ಚಿಕ್ಕ ಕಡಲು ಹಂದಿ (*Neomeris phocenoides*) ನಿಯೋಮೆರಿಸ್ ಫೋಸಾನ್ಯಾಡಸ್

21. ಪುಷ್ಪರೋಮದ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು (*Felis lynx isabellinus*) ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಲಿಂಕ್ ಇಸಾಬೆಲಿನಸ್
22. ಮಲಬಾರ್ ಕಬ್ಬೆಕ್ಕು (*Viverra megaspila*) ವಿವೆರಾ ಮೆಗಾಸ್ಪಿಲ್ಲಾ
- 22ಎ. ಮಲಯಾ ಕರಡಿ (*Helarctos malayanus*) ಹೆಲಾರ್ಕ್ಟಾಸ್ ಮೆಲೇಯಾನಸ್
23. ಸಂಗಮರಿ ಕಬ್ಬೆಕ್ಕು (*Felis marmorata*) ಫೆಲಿಸ್ ಮಾರ್ಮರಟಾ
24. ಕಾಡು ಮೇಕೆ (*Capra falconeri*) ಕೈಪ್ರಾ ಫೈಲಕೋನರಾಯಿ
- 24ಎ. ಬಿಳಿ ಚುಕ್ಕೆ ಬರ್ಕ (*Tragulus meminna*) ಟ್ರಾಗ್ಯೂಲಸ್ ಮೆಮೀನಾ
25. ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗ (*Moschus moschiferus*) ಮಾಸ್‌ಕಸ್ ಮಾಸ್ಕಿಫೆರಸ್
- 25ಎ. ನೀಲಗಿರಿ ಕಾಡು ಟಗರು (*Presbytis johni*) ಪ್ರೆಸ್‌ಬಾಯ್ಪಿಸ್ ಜೋನೀ
- 25ಬಿ. ನೀಲಗಿರಿ ತಹರ್ (*Hemitragus hyllocrius*) ಹೆಮಿಟ್ರೇಗಸ್ ಹಾಯ್ಲೋಕ್ರಿಯಸ್
26. ನಯಾನ್ ಅಥವಾ ಟಿಬೇಟಿನ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡು ಕುರಿ (*Ovis ammon hodgsoni*) ಓವಿಸ್ ಎಮಾಸ್ ಹಾಜ್‌ಸನೀ
27. ಪಲ್ಲಾಸ್ ಬೆಕ್ಕು (*Felis manul*) ಫೆಲಿಸ್ ಮೆನಲ್
28. ಚಿಪ್ಪು ಹಂದಿ (*Manis crassicaudata*) ಮ್ಯಾನಿಸ್ ಕ್ರೆಸ್ಸಿ ಕಾಡೇಟಾ
29. ಕುಬ್ಜ ಹಂದಿ (*Sus salvanius*) ಸಸ್ ಸಲ್ವಾನಿಯಸ್
- 29ಎ. ರೇಟಲ್ (*Mellivora capensis*) ಮೆಲಿವೋರಾ ಕೇಪೆನ್ಸಿಸ್
30. ಖಡ್ಗಮೃಗ (*Rhinoceros unicornis*) ರೀನೋಸರಯೂನಿಕಾರ್ನಿಸ್
31. ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆ ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕು (*Felis rubiginosa*) ಫೆಲಿಸ್ ರುಬಿಜಿನೋಸಾ
- 31ಎ. ಸೆರೋ ಮೇಕೆ (*Capricornis sumatraensis*) ಕ್ಯಾಪ್ರಿಕೋರ್ನಿಸ್ ಸುಮಾಟ್ರಾನಿಸ್
- 31ಬಿ. ಉಗುರುಗಳಿಲ್ಲದ ನೀರು ನಾಯಿ (*Aonyx cinerea*) ಓನಿಕ್ಸ್ ಸಿನೇರಿಯಾ
- 31ಸಿ. ಆಲಸ್ಯದ (ಸ್ಲಾಟ್) ಕರಡಿ (*Melursus ursinus*) ಮೆಲರ್ಸಸ್ ಅರ್ಸಿನಸ್
32. ಆಲಸೀ ಕಾಡುಪಾಪ (*Nycticebus couceang*) ನೈಕ್ಟಿಸೆಬಸ್ ಕೋಸಿವ್ಯಾಂಗ್
- 32ಎ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಣ್ಣ ಹಾರು ಬೆಕ್ಕು (*Petinomys fuscocapillus*) ಪಿಟಿನೋಮಿಸ್ ಫಸ್‌ತೋಕಾಪಿಲಿಸ್
33. ಹಿಮಚಿರತೆ (*Panthera uncia*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಅನ್ಸಿಯಾ
- 33ಎ. ಮೊಂಡ ಈಜು ರೆಕ್ಕೆಯ ಡಾಲ್ಫಿನ್ (*Oreaella brevezastri*) ಅರೇಲಿಯಾ ಬ್ರೆವಿಜಾಸ್ಟ್ರಿಸ್
34. ಚುಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಲಿನ್ನಾಂಗ್ (*Prionodon pardicolor*) ಪ್ರಿಯೋನಾಡೋಸ್ ಪರ್ಡಿಕಲರ್
35. ಜೌಗು ಜಿಂಕೆ (*All sub species of Cervus divauceli*) ಸರ್ವಸ್ ಡುವ್ಯಾಸಿಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಒಳಪ್ರಭೇದಗಳು
36. ತಾಕಿನ್ (*Budorcas taxicolor*) ಬುಡೋರ್ಕಸ್ ಟಾಕ್ಸಿಕಲರ್
- 36ಎ. ಟಿಬೆಟ್ ಚಿಗರೆ (*Pantherlops hodgsoni*) ಪ್ಯಾಂಥೆಲಾಪ್ಸ್ ಹಾಜ್‌ಸನಿ
- 36ಬಿ. ಟಿಬೆಟ್ ನರಿ (*Vulpes ferrilatus*) ವಲ್ಪಿಸ್ ಫೆರಿಲ್ಯಾಟಸ್
37. ಟಿಬೆಟ್ ಎರಳೆ (*Procapra picticaudata*) ಪ್ರೊಕ್ಯಾಪ್ರಾ ಪಿಕ್ಟಿಕಾಡಾಟಾ
38. ಟಿಬೆಟ್ ಕಾಡುಕತ್ತೆ (*Equus hemionus kiang*) ಇಕ್ವಸ್ ಹೆಮಿಓನಸ್ ಕಿಯಾಂಗ್
39. ಹುಲಿ (*Panthera tigris*) ಪ್ಯಾಂಥೇರಾ ಟೈಗ್ರಿಸ್

40. ಉರಿಯಲ್ ಕಾಡು ಕುರಿ (*Ovis vignei*) ಓವಿಸ್ ವಿಗ್ನಿ
 41. ಕಾಡುಕೋಣ/ ಕಾಡೆಮ್ಮೆ (*Bubalus bubalis*) ಬ್ಯುಬಲಸ್ ಬ್ಯುಬಲಿಸ್
 41ಎ. ಚಮರೀ ಮೃಗ (*Bos grunniens*) ಬಾಸ್ ಗ್ರುನಿಯಸ್
 41ಬಿ. ಟಿಬೆಟ್ ತೋಳ (*Canis lupus chanco*) ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲ್ಯೂಪಸ್ ಚಾಂಕೋ

ಭಾಗ - II

ಉಭಯಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಉರಗ ವರ್ಗದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು

1. *****
 1ಎ. *****
 1ಬಿ. ಕಡಲಾಮೆ (*Pelochelys bibroni*) ಪೆಲೋಕೇಸ್ ಬಿಬ್ರೋನಿ
 1ಸಿ. ಪಟ್ಟಿಯ ಹಳದಿ ಉಡ (*Varanus flavescens*) ವರಾನಸ್ ಫ್ಲೇವೆಸ್ಕೆನ್ಸ್
 1ಡಿ. ಮೊಸಳೆಗಳು (ಅಳಿವೆ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಮೊಸಳೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) (*Crocodilus porosus and crocodiles palustris*) ಕ್ರೋಕೊಡೈಲಸ್ ಪೊರೋಸಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಕೊಡೈಲಸ್ ಪಲುಸ್ತ್ರಿಸ್
 1ಇ. ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಆಮೆ (*Batagur basika*) ಬತಾಗುರ್ ಬಾಸಿಕಾ
 1ಎಫ್. ಪೂರ್ವದ ಬೆಟ್ಟದ ಆಮೆ (*Melanochelys tricarinata*) ಮೆಲನೊಕೆಲಿಸ್ ಟ್ರೈಕಾರಿನಾಟಾ
 2. ಘರಿಯಾಲ್ (ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಉದ್ದ ಮೂತಿ ಮೊಸಳೆ) (*Gravialis gangeticus*) ಗ್ರಾವಿಯಾಲಿಸ್ ಗಾಂಗೆಟಿಕಸ್
 3. ಗಂಗಾತೀರದ ಮೆದುಚಿಪ್ಪಿನ ದೊಡ್ಡ ಆಮೆ (*Trionyx gangeticus*) ಟ್ರಿಯೋನಿಕ್ಸ್ ಗಾಂಗೆಟಿಕಸ್
 3ಎ. ಸುವರ್ಣ ಹಲ್ಲಿ (*Caloductyloides aureus*) ಕಾಲೋಡಕ್ಟೈಲೋಯ್ಡಿಸ್ ಆರಿಯಸ್
 4. ಹಸಿರು ಕಡಲಾಮೆ (*Chelonia mydas*) ಕೆಲೋನಿಯಾ ಮಿಡಾಸ್
 5. ಡೇಗೆ ಮೂತಿಯ ಆಮೆ (*Eretmochelys imbricata inlscata*) ಇರೆಟ್ಮೋಕೆಲಿಸ್ ಇಂಬ್ರಿಕಾಟಾ ಇನಿಸ್ಕಾಟಾ
 6. *****
 7. ಭಾರತದ ಅಂಡಭಕ್ಷಕ ಹಾವು (*Elachistodon westernmanni*) ಇಲಾಕಿಸ್ಪೊಡಾನ್ ವೆಸ್ಟರ್ನ್‌ಮನೀ
 8. ಭಾರತದ ಮೆದು ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ (*Lissemys punctata punctata*) ಲಿಸೆಮಿಸ್ ಪಂಕ್ಟಾಟಾ ಪಂಕ್ಟಾಟಾ
 9. ಭಾರತದ ಡೇರೆ ಆಮೆ (*Kachuga tecta tecta*) ಕಚುಗಾ ಟೆಕ್ಟಾ ಟೆಕ್ಟಾ
 9ಎ. ಕೇರಳದ ಕಾಡು ಆಮೆ (*Hoesemys sylvatica*) ಹೋಸೆಮಿಸ್ ಸಿಲ್ವಾಟಿಕಾ
 10. ಬಂಗಾಳದ ದೊಡ್ಡ ಉಡ (*Varanus bengalensis*) ವರಾನಸ್ ಬೆಂಗಲಾನಿಸ್
 11. ತೋಗಲು ಆಮೆ (*Dermochelys coriacea*) ಡರೊಕೆಲಿಸ್ ಕೋರಿಯಾಸಿಯಾ
 12. ದೊಡ್ಡ ತಲೆ ಆಮೆ (*Caretta caretta*) ಕೆರೆಟಾ ಕೆರೆಟಾ
 13. ಹಳದಿ ಕಂದು ಬೆನ್ನಿನ ದೊಡ್ಡ ತಲೆ ಆಮೆ (*Lepidochelys olivacea*) ಲೆಪಿಡೊಕೆಲಿಸ್ ಒಲಿವಾಸಿಯಾ
 14. ನವಿಲು ಗುರ್ತಿನ ಮೃದು ಚಿಪ್ಪಿನ ಆಮೆ (*Trionyx hurum*) ಟ್ರಿಯೋನಿಕ್ಸ್ ಹುರಮ್
 14ಎ. ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳು (*Genus Python*) ಜಿನಸ್ ಪೈಥಾನ್

- 14ಬಿ. ಕಡಲಾಮೆ (*Kachuga Kachuga*) ಕಚುಗಾ ಕಚುಗಾ
 14ಸಿ. ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ ಆಮೆ (*Geoclemys hamiltoni*) ಚಿಯೊಕ್ಲೆಮಿಸ್ ಹೆಮಿಲ್ವೋನಿ
 15. *****
 16. *****
 17. *****
 17ಎ. ನೀರು ಹಲ್ಲಿ (*Varanes Salvator*) ವರಾನಿಸ್ ಸಲ್ವಾಟರ್

ಭಾಗ - IIಎ

ಮೀನುಗಳು

1. ತಿಮಿಂಗಿಲ ಶಾರ್ಕ್ (*Rhincodon typus*) ರಿನ್ಕಡೋನ್ ಟೈಪಸ್
2. ಶಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ರೇ (*Shark and Ray*)
 - (i) ಅನಾಕ್ಸಿ ಪ್ರಿಸ್ಟಿಸ್ಕಾ ಪಿಡಾಟ (*Anoxypristiscuspidata*)
 - (ii) ಕಾರ್ಚಾರಿನಸ್ ಹೆಮಿಯೋಡಾನ್ (*Carcharhinus meniodon*)
 - (iii) ಗ್ಲಿಫಿಸ್ ಗ್ಯಾಂಗಿಟಕಸ್ (*Glyphis gangeticus*)
 - (iv) ಗ್ಲಿಫಿಸ್ ಗ್ಲಿಫಿಸ್ (*Glyphis glyphis*)
 - (v) ಹಿಮಾನ್ಥೂರ ಪ್ಲೂವಿವಿಟೇಲಿಸ್ (*Himantura fluvaitilis*)
 - (vi) ಪ್ರಿಸ್ಟಿಸ್ ಮೈಕ್ರೋಡಾನ್ (*Pristis microdon*)
 - (vii) ಪ್ರಿಸ್ಟಿಸ್ ಜೆಜಿಸ್ಸಾನ್ (*Pristis Zijsron*)
 - (viii) ರೈಬಿಕ್ಟೋಬಾಟಸ್ ಡಿಜಿಡ್ಡೆನ್ಸಿಸ್ (*Rhybchobatus djiddensis*)
 - (ix) ಯುರೊಗೈಮನೂಸ್ ಆಸ್ಪೆರೀಮಸ್ (*Urogymnus asperrimus*)
3. ಕಡಲ್ಗುದುರೆ (ಆಲ್ ಸಿಗ್ನಾಥಿಡಿಯನ್ಸ್) (*All Sygnathidians*)
4. ಗೈಂಟ್ ಗ್ರೂಪರ್ (ಎಪಿನೆಫಲಸ್ ಲಾನ್ಸಿಯೋಲ್ಯಾಟಸ್) (*Gaint Grouper*) (*Ephinephelus lanceolatus*)

ಭಾಗ - III

ಹಕ್ಕಿಗಳು

1. ಅಂಡಮಾನ್ದ ಸಣ್ಣ ಬಾತುಕೋಳಿ (*Anas gibberifrons allagularis*) ಅನಾಸ್ ಗಿಬ್ಬರಿಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಲಾಗುಲಾರಿಸ್
- 1ಎ. ಅಸ್ಸಾಂ ಬಿದರು ತಿತ್ತಿರಿ ಹಕ್ಕಿ (*Bambusicola fytchii*) ಬ್ಯಾಂಬುಸಿಕೋಲಾ ಫಿಟ್ಚೀ
- 1ಬಿ. ಬಾಸ್ (*Aviceda jeordone and Aviceda leuphotes*) ಅವಿಸೇಡಾ ಜೇರ್ಡೋನಿ ಮತ್ತು ಅವಿಸೇಡಾ ಲ್ಯುಫೋಟಿಸ್
- 1ಸಿ. ಬಂಗಾಳದ ಫ್ಲಾರಿಕನ್ (*Eupodotis bengalensis*) ಯುಪೋಡೋಟಿಸ್ ಬೆಂಗಾಲೆನ್ಸಿಸ್

- 1ಡಿ. ಕಪ್ಪು ಕೊರುಳಿನ ಕೊಕ್ಕರೆ (*Grus nigricollis*) ಗ್ರಸ್ ನಿಗ್ರಿಕೋಲಿಸಾ
- 1ಇ. ಕೆಂಪು ಬೇಟೆಯ ಹಕ್ಕಿ (*Ithaginis cruentus tibetanus, Ithaginis Cruentus kuser*) ಇಥಾಗಿನಿಸ್ ಕ್ರೋಯಂಟಸ್ ಟಿಬೆಟಾನಸಿ, ಇಥಾಗಿನಿಸ್ ಕ್ರೋಯಾಂಟಸ್ ಕುಸೇರಿ
- 1ಎಫ್. *****
2. ಚೀರ್ ಬೇಟೆಯ ಹಕ್ಕಿ (*Catreus wallichii*) ಕೆಟ್ರಿಯಾಸ್ ವೆಲಿಕಾಕು
- 2ಎ. ಮೂಡಲ ಬಿಳಿ ಬಕ ಪಕ್ಷಿ (*Ciconia ciconia boyciana*) ಸಿಕೋನಿಯ ಸಿಕೋನಿಯಾ ಬೋಯ್ಲಿಯಾನಾ
- 2ಬಿ. ಚುಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಕಾಡು ಕಿರುಗೂಬೆ (*Athene blewitti*) ಅಥೆನೆ ಬ್ಲಿವಿಟ್ಟೆ
- 2ಸಿ. ಪ್ರಾಗ್ ಮೌತ್ಸ್ (*Genus batrachostomus*) ಜೆನಸ್ ಬೆಟ್ರಾಕೋಸೋಮಸ್
3. ಭಾರತದ ದೊಡ್ಡ ಕೊಕ್ಕರೆ (*Choriotis nigriceps*) ಕೊರಿಯಾಟಿಸ್ ನಿಗ್ರಿಸೆಪ್ಸ್
4. ದೊಡ್ಡ ಕೊಕ್ಕಿನ ಹಕ್ಕಿ (*Buceros bicornis*) ಬ್ಯೂಸೆರೋಸ್ ಬಾಯೊಕಾರ್ನಿಸ್
- 4ಎ. ಗಿಡುಗ (*Accipitridao*) ಎಕಿಸಿಪಿ ಡ್ರಿಡೇ
- 4ಬಿ. ಮುಸುಕು ಕೊಕ್ಕರೆ (*Grus monacha*) ಗ್ರುಸ್ ಮೊನೆಚಾ
- 4ಸಿ. ಕೊಂಬು ಕೊಕ್ಕಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳು (*Ptilolaemus tickelli austeni, aceros nipalensis, Rhyticeros undulates ticehursti*) ಟಿಲೋಲೆಮಸ್ ಟಿಕೆಲಿ ಆಸ್ಟೆನಿ, ಅಸಿರೋಸ್ ನಿಪಾಲೆನ್ಸಿಸ್ ರಿಟಿಸೆರೋಸ್ ಅಂಡ್ಯುಲೇಟಿಸ್ ಟೈಸಿಹರ್ಸ್ಟಿ
- 4ಡಿ. ನೀಳ ಬಿಳಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯ ಕೊಕ್ಕರೆ (*Chlamydotis undulata*) ಕ್ಲೆಮೈಡೊಟಿಸ್ ಅಂಡ್ಯುಲಾಟಾ
- 4ಇ. ಪಟ್ಟಿ ಬೆನ್ನಿನ ಫೀಸೆಂಟ್ (*Syrmaticus humiae*) ಸಿರ್ಮಾಟಿಕಸ್ ಹ್ಯುಮೆಯೀ
- 4ಎಫ್. ಕೊಂಬು ಕೊಕ್ಕಿನ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ (*Anthracosceros malabaricus*) ಅಂತ್ರಾಕೋಸೆರೋಸ್ ಮಲಬಾರಿಕಸ್
5. ಬಿಳಿಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಜೇಡ್ಡನ್ ವೇಗದ ಹಕ್ಕಿ (*Cursorius bitorquatus*) ಕರ್ಸೋರಿಯಸ್ ಬಿಟೋರ್ಕ್ವಾಟಸ್
6. ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡದ ರಣಹದ್ದು (*Gypaetus barbatus*) ಗೈಪಿಟಸ್ ಬಾರ್ಬೆಟಸ್
7. ದೊಡ್ಡ ಡೇಗೆ (*Falco peregrinus, Falco biarmicus and Falco chicuera*) ಫಾಲ್ಕೋ ಪೆರಿಗ್ರಿನಸ್, ಫಾಲ್ಕೋ ಬಯಾರ್ಮಿಕಸ್ ಮತ್ತು ಫಾಲ್ಕೋ ಚಿಕೇರಾ
- 7ಎ. ಶಿಳ್ಳು ಹಾಕುವ ದೊಡ್ಡ ಬಾತುಗೋಳಿ (*Anatidae*) ಅನಾಟಿಡೇ
- 7ಬಿ. ಸಣ್ಣ ವೇಗದ ಕೊಕ್ಕರೆ (*Sypheotides India*) ಸಿಪ್ಹೋಟೈಡಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ
- 7ಸಿ. ಮೊನಲ್ ಬೇಟೆ ಹಕ್ಕಿ (*Lophophorus imeyanus, Lophophorus Sclateri*) ಲೋಫೋಫೋರಸ್ ಇಮೆಯಾನಸ್, ಲೋಫೋಫೋರಸ್ ಸ್ಕ್ಲಾಟೆರಿ
8. ಬೆಟ್ಟದ ಲಾವಕ್ಕಿ (*Ophrysia superciliosa*) ಓಫ್ರೀಸಿಯಾ ಸುಪರ್‌ಸಿಲಿಯೋಸಾ
9. ನಾರ್ಕೊಂಡಮ್ ಕೊಂಬು ಕೊಕ್ಕಿನ ಹಕ್ಕಿ (*Rhyticeros (undulates) narcondami*) ರೈಟಿಸೆರೋಸ್ (ಅನ್‌ಸ್ಯುಲೇಟ್) ನಾರ್‌ಕಾಂಡಮೀ
- 9ಎ. *****
10. ನಿಕೋಬಾರ್ ಕಾಡುಕೋಳಿ (*Megapodius freycinet*) ಮೆಗಾಪೋಡಿಯಸ್ ಫ್ರೇಸಿನೇಟ್
- 10ಎ. ನಿಕೋಬಾರ್ ಪಾರಿವಾಳ (*Caloenas nicobarica pelewensis*) ಕೆಲೋಇನಾಸ್ ನಿಲೋಬಾರಿಕಾ ಪಿಲೆವೆನ್ಸಿಸ್

- 10ಬಿ. ಕಡಲ ಹದ್ದು (*Pandion haliaetus*) ಪೇಂಡಿಯನ್ ಹೆಲಿವಟಟಸ್
- 10ಸಿ. ನವಿಲು ಬೇಟೆ ಹಕ್ಕಿ (*Polyplectron bicalcaratum*) ಪಾಲಿಪ್ಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಬಿಕಾಕರೇಟಮ್
11. ನವಿಲು (*Pavo cristatus*) ಪಾವೋ ಕ್ರಿಸ್ಟಿಯಾಟಸ್
12. ಗುಲಾಬಿ ತಲೆಯ ಬಾತು ಕೋಳಿ (*Rhodonessa caryophyllacea*) ರೋಡೋನೆಸಾ ಕ್ಯಾರಿಯೋಫಿಲ್ಯಾಸಿಯಾ
13. ಸೈಲಾಟರ್ ಮೋನಾಲ್ ಹಕ್ಕಿ (*Lophophorus sclateri*) ಲೋಫೋಫೋರಸ್ ಸ್ಕ್ಲಾಟರಿ
14. ಸೈಬೀರಿಯಾದ ಬಿಳಿ ಕೊಕ್ಕರೆ (*Grus leucogeranus*) ಗ್ರಸ್ ಲ್ಯೂಕೋಜೆರೇನಸ್
- 14ಎ. *****
- 14ಬಿ. ಟಿಬೆಟ್ ಹಿಮ ಹುಂಜ (*Tetraogallus tibetanus*) ಟೆಟ್ರಾಗ್ಯಾಲಸ್ ಟಿಬೆಟನಸ್
15. ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಬೇಟೆಹಕ್ಕಿ (*Tragopan melanocephalus, Tragopan blythi, Tragopan satyra, Tragopan temminckii*) ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಮೆಲ್ಯಾನೋಸಿಫಾಲಸ್, ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಬೈಥಿ, ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಸೆಟ್ಯಾರಾ, ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಟೆಮಿಂಕಾಕಿ
16. ಬಿಳಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕಡಲ ಹದ್ದು (*Haliaetus leucogaster*) ಹೆಲಿಯಾಟಸ್ ಲೂಕೋಗ್ಯಾಸ್ಟರ್
17. ಬಿಳಿ ಕಿವಿಯ ಬೇಟೆಹಕ್ಕಿ (*Crossoptilon crossoptilon*) ಕ್ರೋಸೋಪ್ಟಿಲಾನ್ ಕ್ರೋಸೋಪ್ಟಿಲಾನ್
- 17ಎ. ಚಮಚ ಕೊಕ್ಕಿನ ಬಿಳಿ ಹಕ್ಕಿ (*Platalea leucorodia*) ಪ್ಲೆಟಾಲಿಯಾ ಲ್ಯೂಕೋರೋಡಿಯಾ
18. ಬಿಳಿ ರೆಕ್ಕೆಯ ಕಾಡು ಬಾತುಕೋಳಿ (*Cairina scutulata*) ಕೈರಿನಾ ಸ್ಕುಟುಲಾಟಾ

ಭಾಗ - IV

ವಲ್ಕವಂತಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳು

1. ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಪತಂಗಗಳು

ಅಮಾಥೋಸೀಡೆ ಪರಿವಾರ

ಡಿಸ್‌ಕೋಫೋರಾ ಡಿಯೋ ಡಿಯೋ
ಡಿಸ್‌ಕೋಫೋರಾ ಸನ್‌ಡೈಕಾ ಮಸ್ಸಿನಾ
ಫಾನೀಸ್ ಫಾಸುಲಾ ಫಾನು ಉಲೋಡಿಸ್

ಡೆನ್ಯೆಡ್ ಪರಿವಾರ

ಡಾನಾ ಸ್ ಗೌತಮ ಗೌತಮ್ಯಾಡೆಸ್
ಇಪ್ಲೋಯಿಯಾ ಓರಾಮರಿ ಸೈಸ್‌ವಿಲ್ಲೆ
ಇಪ್ಲೋಯಿಯಾ ಮೈದಾಮಸ್ ರಿಯೋಪ್ಸ್‌ಟಾರ್ಫಿ

ಲೈಕಾನಿಡೆ ಪರಿವಾರ

ಅಲ್ಟೋಟನಸ್ ಡ್ರಮಿಲ
ಅಲ್ಟೋಟನಸ್ ಫೇಬಿಸ್ ಪನೋರಮಿಸ್
ಅಂಬೋಪಾಲ ಎವಿಡಿನಾ
ಅಂಬೋಪೋಡಿಯಾ ಆ್ಯಸ್ ಅರಟಾ
ಅಂಬೋಪೋಡಿಯಾ ಅಲಿಯಾ ಕನ್‌ಸ್ಪನ್‌ಸಿಯ
ಅಂಬೋಪೋಡಿಯಾ ಅಮ್ಮಾನ್ ಎರಿಯಲ್
ಅಂಬೋಪೋಡಿಯಾ ಆರ್ವಿನಾ ಅರ್ದಿಯಾ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರು

ಬ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಡಫರ್
ಸಾಮಾನ್ಯ ಡಫರ್
ಫಲಿಡ್ ಫಾನಾ

ಟೈಗರ್
ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ ಕಾಗೆ
ನೀಲಿ ಚುಕ್ಕೆ ಕಾಗೆ

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಡಾರ್ಕ್
ಆಂಗಲ್ಡ್ ಡಾರ್ಕ್
ಚೈನೀಸ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
ಲೀಫ್ ಬ್ಲೂ
ರೋಜಿ ಓಕ್‌ಬ್ಲೂ
ಮಲಯನ್ ಬುಶ್ ಬ್ಲೂ
ಬಾಲವಿಲ್ಲದ ನೇರಳೆ ಕಂದು ಓಕ್ ಬ್ಲೂ

ಅಂಬ್ಲೀಪೋಡಿಯಾ ಎಸೊಪಿಯಾ
 ಅಂಬ್ಲೀಪೋಡಿಯಾ ಕಾಮಿಕಾ
 ಅಂಬ್ಲೀಪೋಡಿಯಾ ಒಪಾಲಿನಾ
 ಅಂಬ್ಲೀಪೋಡಿಯಾ ಝುಟಾ
 ಬಿಡೊಅಂಡ ಮೆಲಿಸಾ ಸೈನಾ
 ಕಾಲ್ನೋಫಿರಸ್ ಲೀಚಿ
 ಕಾಸ್ಪಾಲಿಯಸ್ ರೋಜಿಮಾನ್ ಅಲಾರಬಸ್
 ಚರಾನಾ ಸೆಫಿಸ್
 ಕ್ಲಿಯೋರಿಯಾ ಒಥಾನ
 ಡಿಯೋಡೊರಿಕ್ಸ್ ಎಫಿಜಾರಬಾಸ್ ಅಮಾಟಿಯಸ್
 ಎವರೆಸ್ ಮೂರಿ
 ಜೆರೈಡಸ್ ಬಿಗ್ಸಿ
 ಜೆರೈಡಸ್ ಸಿಮೀಥಸ್ ಡಿಯೋಪಥಿಸ್
 ಹಿಲಿಯೋಫೊರಸ್ ಹೈಬ್ರಿಡಾ
 ಹೊರಾಗಾ ಅಲ್ಬಿಮಾಕುಲ
 ಜೇಮಿಡಸ್ ಫೆರಾರಿ
 ಲಿಫೈರಾ ಬ್ರಾಸೋಲಿಸ್
 ಲಿಸ್ಪೀರಿಯಾ ಡಡ್ಡೆನ್ನಿ
 ಲೊಗಾನಿಯ ವ್ಯಾಟೊನಿಯನಾ ಸಬ್‌ಫೇಸಿಯಟ
 ಲಾಕಾನೋಪ್ಸಿಸ್ ಬಿಂಗಾಮಿ
 ಲಾಕಾನೋಪ್ಸಿಸ್ ಹರಾಲ್ಡಸ್ ಅನಂಗ
 ಲಾಕಾನೋಪ್ಸಿಸ್ ಪರ್ಟ್ ಪ್ರಾಮಿನೆನ್ಸ್
 ಲಾಕಾನೋಪ್ಸಿಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಿಪಲ್ಲಾಗ ಡೆಹರ್ಟ್
 ನಾಕಡುಬ ನೊರಿಯ ಹಮ್‌ಸೋನಿ
 ಪೊಲಿಮಟಸ್ ಆರ್ಬಿಟ್ಯೂಲಸ್ ಲೀಲ
 ಪ್ರತಾಪ ಐಸೆಟಾಸ್ ಮಿಷ್ಕಿಯ
 ಸಿಮಿಸ್ಕಿನ ಫಲೆನಾ ಹಾರ್ಡೆರಿ
 ಸಿಂಥುಸಾ ವಿರೊ
 ಸ್ಪಿಂಡಾಸಿಸ್ ಎಲ್ವೆಸಿ
 ಸ್ಪಿಂಡಾಸಿಸ್ ರುಕ್ಮಿನಿ
 ಸೈಮೋನಿಡಿಯಾ ಮ್ಯಾಕ್‌ವೂಡಿ
 ತಜುರಿಯಾ ಇಸ್ಪರ್
 ತಜುರಿಯಾ ಲ್ಯೂಕುಲೆಂಟಸ್ ನೆಲಾ
 ತಜುರಿಯಾ ಯಜ್ಞ ಯಜ್ಞ
 ತೆಕ್ಲಾ ಅಟಕ್ಸ್ ಜುಲ್ಲಾ
 ತೆಕ್ಲ ಬೈಟಿ ಮೆಂಡರಾ
 ತೆಕ್ಲ ಲೇಥಾ

ಬಾಲವಿಲ್ಲದ ಸಾದಾ ಓಕ್ ಬ್ಲೂ
 ಕಾಮಿಕ್ ಓಕ್ ಬ್ಲೂ
 ಓಪಲ್ ಓಕ್ ಬ್ಲೂ
 ಬಾಲವಿಲ್ಲದ ಅಂಡಮಾನ್ ಓಕ್ ಬ್ಲೂ
 ಬ್ಲೂ ಪೋಸಿ
 ಫೆರೊಜಿನಸ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
 ಸಾಮಾನ್ಯ ಫಿಯಾರೋ
 ನೀಲಿ ಮ್ಯಾಂಡರಿನ್, ಕಚರ್
 ಆರ್ಕಿಡ್ ಟಿಟ್
 ಸ್ಕಾರ್ಸ್ ಕಾರ್ನಿಲಿಯನ್
 ಮೂರ್ಸ್ ಕ್ಯಾಪಿಡ್
 ಬಿಗ್ಸ್ ಬ್ರೌನಿ
 ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರೌನಿ
 ಸಫೈರ್ಸ್
 ಓನಿಕ್ಸ್
 ಕೆರಾಲಿಯನ್ಸ್
 ಚಿಟ್ಟೆ ಪತಂಗ
 ಲಿಸ್ಟರ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
 ವಾಟ್ಸನ್ ಮೋಟೆಲ್
 ಹೆಜ್ ಬ್ಲೂ
 ಪೆಲ್ಡರ್ಸ್ ಹೆಜ್ ಬ್ಲೂ
 ಕಾಮನ್ ಹೆಜ್ ಬ್ಲೂ
 ನಾಗ ಹೆಜ್ ಬ್ಲೂ
 ವೈಟ್ ಟಿಪ್ಪಾ ಲೈನ್ ಬ್ಲೂ
 ಗ್ರೀನಿಷ್ ಮೌಂಟೇನ್ ಬ್ಲೂ
 ರಾಯಲ್ ಡಾರ್ಕ್ ಬ್ಲೂ
 ಬ್ರಾಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಬ್ರಿಲಿಯಂಟ್
 ಸ್ವಾರ್ಕ್ ಪೇಲ್
 ಎಲ್ವೆಸ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಲೈನ್
 ಖಾಕಿ ಸಿಲ್ವರ್ ಲೈನ್
 ಮ್ಯಾಕ್‌ವುಡ್ಸ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
 ಅನ್‌ಸರ್ವನ್ ರಾಯಲ್
 ಚೈನೀಸ್ ರಾಯಲ್
 ಚೆಸ್‌ನಟ್ ಅಂಡ್ ಬ್ಲಾಕ್ ರಾಯಲ್
 ವಂಡರ್‌ಫುಲ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
 ಇಂಡಿಯನ್ ಪರ್ಪಲ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್
 ವಾಟ್ಸನ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್

ತೆಕ್ಕ ಪವೋನಾ

ತೆಕ್ಕ ಪಾವೋ

ವೀರೊಕೊಲ ಸ್ಕೊಲಿಸ್

ನಿಂಫಾಲಿಡೆ ಪರಿವಾರ

ಅಪಾತುರ ಉಲೂಪಿ ಉಲೂಪಿ

ಅರ್ಜಿನಿಸ್ ಹೆಗಮೋನ್ ಸಿಲ್ವರ್

ಕಾಲಿನಾಗ ಬುದ್ಧ

ಕಾರಾಸಿಸ್ ಡರ್ನ್‌ಫೋರ್ಡ್ ನಿಕೋಲಿ

ಸಿರೊಕ್ರೊ ಫಾಸಿಯಾಟಾ

ಡಯಗೊರಾ ನಿಸವಿಲ್ಲಿ

ದಿಲಿಪಾ ಮೊರ್ಜಿಯಾನಾ

ಡಾಲೆಸ್ಕಲಿಯಾ ಬೈಸಾಲೈಡ್ ಅಂಡಮಾನ

ಎರಿಬೊಯ ಮೂರಿ ಸಂಡಕಾನಸ್

ಎರಿಬೊಯಿಯಾ ಸ್ಕೊರಿಬೆರಿ

ಎಲಸಿರಾ ಮನಿಪುರೆನ್ವಸ್

ಯುತಾಲಿಯ ದುರ್ಗ ಸ್ಪೆಂಡೆನ್

ಯುತಾಲಿಯಾ ಐವಾ

ಯುತಾಲಿಯಾ ಖಿಮಾ ಕರ್ವಿಫಿಸಿಯಾ

ಯುತಾಲಿಯಾ ಟಿಲಿನಿಯ

ಹೆಲ್ಲಿರಾ ಹೆಮಿಲನಾ

ಹಿಪೋಲಿನಾಸ್ ಮಿಸಿಪಸ್

ಲಿಮಿನಿಲಟಿಸ್ ಆಸ್ಪೆನಿಯಾ ಪುರಪುರಾಸನ್ಸ್

ಲಿಮಿನಿಲಟಿಸ್ ಜುಲೆಮಾ

ಮೆಲಿಟಿಯಾ ಶಾಂಡುರಾ

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಆಂಟಿಲೋಪ್

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಆಸ್ಪಾಸಿಯಾ

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಕಾಲಮೆಲ ಕಂಕೆನಾ

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಸಿಡಿಪೆ ಕಿರ್ಬಾರ್ನಿಸ್

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಎಬೂಸ

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಜಂಬಾ ಬಿಂಫಾಮಿ

ನೆಪ್ಪಿಸ್ ಮಾನಸ

ಪವೋನಾ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್

ಫಿಕಾಕ್ ಹೇರ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್

ಗುವಾ ಬ್ಲೂಸ್

ಟಾನಿ ಎಂಪರರ್

ವಾಷ್ ಫ್ರಿಟಲರಿ

ಫ್ರೀಕ್

ಚೆಸ್ಪನಟ್ ರಾಜಾ

ಯೋಮನ್

ಸ್ಕಾರ್ ಸೈರೆನ್

ಗೋಲ್ಡನ್ ಎಂಪರರ್

ಅಟಮ್ ಲೀಫ್

ಮಲಯನ್ ನವಾಬ್

ಬ್ಲೂ ನವಾಬ್

ಟೈಟ್ಲರ್ಸ್ ಎಂಪರರ್

ಬ್ಯಾರನ್ / ಕೌಂಟ್ಸ್ / ಡಚೆಸ್

ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ಯೂಕ್

ನಾಗಾ ಡ್ಯೂಕ್

ಬ್ಲೂ ಬ್ಯಾರನ್

ವೈಟ್ ಎಂಪರರ್

ಡಾನೈಡ್ ಎಗ್‌ಫೈ

ಗ್ರೇ ಕಾಮೋಡೋರ್

ಎಡಿರಲ್ಸ್

ಪ್ರಿಟಲರಿಸ್ / ಸಿಲ್ವರ್‌ಸ್ಮಿತ್ಸ್

ವೆರಿಗೇಟೆಡ್ ಸೇಲರ್

ಗ್ರೇಟ್ ಹಾಕಸ್ಪಿಕ್ ಸೇಲರ್

ಶಾರ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಸೇಲರ್

ಚೈನಿಸ್ ಯಲ್ಲೋ ಸೇಲರ್

ಲಸ್ಕರ ಸೇಲರ್

ಚೆಸ್ಪನಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಕ್ಡ್ ಸೇಲರ್

ಪೇಲ್ ಹಾಕಿಸ್ಪಿಕ್ ಸೇಲರ್

ನೆಪ್ಟಿಸ್ ನಿಕ್ಸೆನ್ಸ್	ಹಾಕಿಸ್ಪಿಕ್ ಸೇಲರ್
ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಪೂನಾ	ಟೈಟ್ಲರ್ಸ್ ಲಸ್ಕರ್
ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಸಂಕರಾ	ಬ್ರಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸೇಲರ್
ಪಂಥೋಪೂರಿಯ ಜಿನ ಜಿನ	ಭೂತಾನ್ ಸರ್ಜೆಂಟ್
ಪಂಥೋಪೂರಿಯ ರೇಟ ಮೂರೆ	ಮಲಯ ಸ್ಪಾಟ್ ಸಾರ್ಜೆಂಟ್
ಪ್ರಥೋಕ್ ಪ್ರಾಂಕಿ ರೀಗಲಿಸಾ	ಬ್ಲೂ ಬೇಗಮ್
ಸಾಸಕೀಯಾ ಪುನೆಬ್ರಸ್	ಎಂಪ್ರೆಸ್
ಸೆಫಿಸಾ ಚಂದ್ರ	ಈಸ್ಟರ್ನ್ ಕೋರ್ಟಿಯರ್
ಸಂಬ್ರಂಧಿಯಾ ಸಿಲನಾ	ಸೈರ್ಸ್ ಜೆಸ್ಟರ್
ವೆನೆಸಾ ಆಂಟೊಪಾ ಯೆಡ್ನುಲಾ	ಎಡ್ಡಿರೆಬಲ್ಸ್
ಪ್ಯಾಪಿಲಿಯೋನಿಡೆ ಪರಿವಾರ	
ಚಿಲಾಸ ಕ್ಲಿಟಿಯಾ ಕ್ಲಿಟಿಯಾ ಎಫ್ ಕಾಮಿಕ್ಸಟಸ್	ಕಾಮನ್ ಮೈಮ್
ಪಾಪಿಲಿಯೋ ಎಲಿಪೆನರ್	ಎಲ್ಲೊ ಕ್ರೆಸ್ಟೆಡ್ ಸ್ಪಾಂಗ್ಲ್
ಪಾಪಿಲಿಯೋ ಲಿಯೋಮೆಡನ್	ಮಲಬಾರ್ ಬ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಸ್ವಾಲೊಟೀಲ್
ಪರ್ನಾಸಿಯನ್ ಐಕೊ ಜೆಮಿನಿಫರ್	ಅಪೊಲೊ
ಪರ್ನಾಸಿಯಸ್ ಡೆಲ್ಟಿಯಸ್	ಬ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಅಪೊಲೊ
ಪರ್ನಾಸಿಯಸ್ ಹೆನಿಂಗ್ವಿನಿ	ಹೆನಿಂಗ್‌ಟನ್ ಅಪೊಲೊ
ಪರ್ನಾಸಿಯಸ್ ಇಂಪರೇಟರ್ ಅಗಸ್ತಸ್	ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಅಪೊಲೊ
ಪರ್ನಾಸಿಯಸ್ ಸ್ಪೋಲಿಜೀಕನಸ್	ಲಡಕ್ ಬ್ಯಾಂಡೆಡ್ ಅಪೊಲೊ
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ಕೂನ್ ಸಂಬಿಲಂಗ	ಕಾಮನ್ ಕ್ಲಬ್‌ಟೀಲ್
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ಕ್ರಿಸಿಪಸ್	ಬ್ಲಾಕ್ ವಿಂಡ್‌ಮಿಲ್
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ಹೆಕ್ಟರ್	ಕ್ರಿಮ್ಸ್ ರೋಸ್
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ನೇವಿಲಿ	ನೆವಿಲ್ ವಿಂಡ್‌ಮಿಲ್
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ಪ್ಲೆಟೊನಿಯಸ್ ಪಂಬರ್‌ಟೋನಿ	ಚೈನೀಸ್ ವಿಂಡ್‌ಮಿಲ್
ಪಾಲಿಡಾರಸ್ ಪೊಲಾ	ಡನಿಸೆಲ್ಸ್ ವಿಂಡ್‌ಮಿಲ್
ಪೈರಿಡೇ ಪರಿವಾರ	
ಅಪೊರಿಯಾ ಹ್ಯಾರಿಟೇ ಹ್ಯಾರಿಟೇ	ಬ್ಲಾಕ್ ವೇನ್ಸ್
ಬಲ್ಲಿಯಾ ಬಟ್ಟೆರಿ ಸಿಕಿಮಾ	ವೈಟ್ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ
ಕಾಲಿಯಸ್ ಕಾಲಿಯಸ್ ತ್ರಾಸಿಬುಲಸ್	ಕ್ಲಾಡೆಡ್ ಎಲ್ಲೊಸ್
ಕಾಲಿಯಸ್ ಡುಬಿ	ಡ್ವಾಫ್ ಕ್ಲಾಡೆಡ್ ಯೆಲ್ಲೊ
ಡೆಲಿಯಸ್ ಸನಾಯಿಯಾ	ಪಾಲೆ ಜೆಜೆಬಲ್

ಫಿರಿಸ್ ಕ್ರೂಫೆರಿ ಡೆವ್ವಾ
 ಸ್ಯಾಟರಿಡೇ ಪರಿವಾರ
 ಕೊಯಿಲಿಟಿಸ್ ಮೊತಿನ್ ಆಡಮ್‌ಸೊನಿ
 ಸಿಲೋಜಿನ್ಸ್ ಜೆನೆಟಾ
 ಎಲಿಮ್ನಿಯಸ್ ಪೇಲಿ
 ಎಲಿಮಿನಿಯಸ್ ಪೆನಂಗ ಫಿಲಾಸಿಸ್
 ಎರಾಬಿಯ ಅನ್ನಡ ಅನ್ನಡ
 ಎರಾಬಿಯಾ ನರಸಿಂಗಾ ನರಸಿಂಗ
 ಡಿಸ್ಪನ್ಸ್ ಲೆಥೆ
 ಲೆಥೆ ಡುರಾ ಗೇಮಿಕ್
 ಲೆಥೆ ಯುರೋಪಾ ಟಮುನಾ
 ಲೆಥೆ ಜೆಮಿನಾ ಗಪೂರಿ
 ಲೆಥೆ ಗುಲ್ಲಿಹಾಲ್ ಗುಲ್ಲಿಹಾಲ್
 ಲೆಥೆ ಮಾರ್ಗರಿಟೆ
 ಲೆಥೆ ಓಸಿಲೆಟ ಲಿಂಕೆಸ್
 ಲೆಥೆ ರಾಮದೇವ
 ಲೆಥೆ ಸತ್ಯಬತಿ
 ಮ್ಯಾಕಲೆಸಿಸ್ ಓರ್ಸಿಸ್ ನಾಟಿಲಸ್
 ಫರಾರ್ಗೆ ಮೆನೆವಾ ಮಯೆರಾಯ್ಡಿಸ್
 ಯೊತಿಮಾ ದೊಹೆಟ್ರಿ ಪರ್ಸಿಮಿಲಿಸ್

1.ಎ. ತೆಂಗು ಅಥವಾ ರಬ್ಬರ್ ಏತಿ (ಬಿರ್ಗಸ್ ಲ್ಯಾಟೀೂ)

2. ದೈತ್ಯ ನೋಣ (ಎಪಿಯೋಫ್ಲೆಬಿಯಾ ಲೈಡ್‌ಲವಿ)

ಬಟರ್ ಫೈ ಕ್ಯಾಬೇಜ್/ ವೈಟ್-II

ಸ್ಯಾಸ್‌ಫ ಕ್ಯಾಟ್ಸ್ ಐ
 ಸ್ಕೇಸ್‌ಫ ಇವಿನಿಂಗ್ ಬ್ರೌನ್
 ಫೇಲ್ಸ್ ಪಾಮ್‌ಪೈ
 ಪೈಂಟೆಡ್ ಪಾಮ್‌ಪೈ
 ರಿಂಗ್ಡ್ ಆರ್ಗಸ್
 ಮೋಟ್ಟಡ್ ಆರ್ಗಸ್
 ಸ್ಯಾಸ್‌ಫ ರೆಡ್ ಫಾರೆಸ್ಟರ್
 ಸ್ಯಾಸ್‌ಫ ಲೆಲಾಫೋರ್ಕ್
 ಬ್ಯಾಂಬು ಟ್ರೀ ಬ್ರೌನ್
 ಟಾಯ್ಲೆಡ್ ಟ್ರೀ ಬ್ರೌನ್
 ಡಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟರ್
 ಬೂತಾನ್ ಟ್ರೀ ಬ್ರೌನ್
 ಡಿಸ್ಪಲ್ ಮಿಸ್ಸಿಕ್
 ಸಿಂಗಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಸ್ಟೆಪ್
 ಫಲ್ಲಿಡ್ ಫಾರೆಸ್ಟರ್
 ಪರ್ಪಲ್ ಬುಶ್‌ಬ್ರೌನ್
 ವಾಲ್ ಡಾರ್ಕ್
 ಗ್ರೇಟ್ ಫೈವ್ ರಿಂಗ್

ಅನುಸೂಚಿ - II

(2, 8, 9, 11, 40, 41, 43, 48, 51, 61 ಮತ್ತು 62ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ಭಾಗ - I

1. *****
- 1ಎ. ಅಸ್ಸಾಮಿ ಮಂಗ (ಮೆಕಾಕಾ ಅಸಾಮೆನ್ಸಿಸ್)
2. ಬಂಗಾಳ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ (ಅಥೇರುರಸ್ ಮೆಕ್ರೋಕಸ್ ಅಸಾಮೆನ್ಸಿಸ್)
3. *****
- 3ಎ. ಬಾನೆಟ್ ಮಂಗ (ಮೆಕಾಕಾ ರೇಡಿಯೇಟಾ)
- 3ಬಿ. *****
- 3ಸಿ. ಸಿಟೆಟೆನ್ ಸಿಪ್. (ಅನುಸೂಚಿ-I ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ-II, ಭಾಗ -IIರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
4. *****
- 4ಎ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮುಸುವ (ಟ್ರಿಯಬಿಟಸ್ ಎಂಟೆಲಸ್)
5. *****
6. *****
7. ನೆಲಗರಡಿ (ಮೆಲೊಗಲೆ ಮುಸುಚಟ, ಮೆಲೊಗಲೆ ಪ್ರೆಸೋನೆಟಾ)
8. *****
9. *****
10. *****
11. ಹಿಮಾಲಯದ ಕತ್ತಿನ ಕೂದಲುರಹಿತ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ (ಹಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಹಜ್‌ಸೋನಿ)
- 11ಎ. ಹಿಮಾಲಯದ ನ್ಯೂಟ ಅಥವಾ ಸ್ಯಾಲಮಾಂಡರ್ (ಟಾಯ್ಲೆಟೊಟ್ರಿಟಾನ್ ವೆರುಕ್ರೋಕಸ್)
12. *****
13. *****
14. *****
15. *****
16. ಹಂದಿ ಬಾಲದ ಕೋತಿ (ಮೆಕಾಕಾ ನೆಮಿಸ್ಟಾಯಿನಾ)
17. *****
- 17ಎ. ರೆಸಸ್ ಕೋತಿ (ಮೆಕಾಕಾ ಮುಲಟಾ)
18. *****
19. ಮೊಂಡ ಬಾಲದ ಕಪಿ (ಮೆಕಾಕಾ ಸ್ಪೆಸಿಯೋಸಾ)
20. *****
21. *****
22. ಕಾಡು ನಾಯಿ ಅಥವಾ ಸೀಳು ನಾಯಿ (ಕುಆನ್ ಆಲ್ಪಿನಸ್)
23. *****
24. ಗೋಸುಂಬಿ (ಚಿಮೆಲಿಯನ್ ಕಾಲ್‌ಕೆರಟಸ್)
25. ಮುಳ್ಳು ಬಾಲದ ಹಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಯಾಂಡಾ (ಯುರೋಮಾಸ್ಪಿಕ್ಸ್ ಹಾರ್ಡ್‌ವಿಕೇ)

ಭಾಗ - II

1. ಜೀರುಂಡೆಗಳು	ಲೈಮೋಪ್ಲೋಯಸ್ ಇನ್‌ಸರ್ಪಸ್
ಕಿರಾಬಿಡೆ ಪರಿವಾರ	ಲೈಮೋಪ್ಲೋಯಸ್ ಬೆಲ್ಲಿ
ಎಗಾನೋಟ್ರಿಕಸ್ ಅಂಡ್ರೆವೆಸಿ	ಪೆಡಿಯಾಕಸ್ ರುಫಿಪಸ್
ಅಮರಾ ಬ್ರೂಸೀ	ಐನೋಪೆಪ್ಲಿಡೆ ಪರಿವಾರ
ಅಮರಾ ಎಲೆಗಾನ್‌ಪುಲ	ಐನೋಪೆಪ್ಲಸ್ ಅಲೆಬನೋಟಲಿಸ್
ಬ್ರಾಕ್ಯೆನಸ್ ಆಟ್ರಿಪೆನ್ನಿಸ್	ಅಮಾಥ್ಯುಸಿಡೆ ಪರಿವಾರ
ಬ್ರಾಸೋಪೊಮಾ ಗ್ಯಾಸಿಲಾ	ಅಮೋನಾ ಅಮೆಥೊಸಿಯಾ ಅಮೆಥೊಸಿಯಾ
ಬ್ರಾಸೋಪಸ ಬೈಎಲ್ಲಿಫರ್	ಅಮೆಥೊಸಿಯಾ ಫಿಡಿಪುಸ್ ಅಂಡಮಾನಿಕಸ್
ಬ್ರಾಟರ್ ಒವಿಕೊಲ್ಲಿಸ್	ಅಮೆಥುಯಾ ಅಮೆಥಾನ್ ಅಮೆಥಾನ್
ಕೆಲಥಸ್ ಅಮರ್ಯಾಡಿಸ್	ಡಿಸ್‌ಕೋಪೋರಾ ಡಿಯೋ ಡಿಯೋಡಾಯಿಡಿಸ್
ಕಲ್ಲಿಸ್ಲೊಮೈನಸ್ ಬೆಲ್ಲಿ	ಡಿಸ್‌ಕೋಪೋರಾ ಲೆಪಿಡಾ ಲೆಪಿಡಾ
ಚಲಾನಿಯಸ್ ಚಾಂಪಿಯೋನಿ	ಡಿಸ್‌ಕೋಪೋರಾ ಟೆಮೋರಾ ಅಂಡಮಾನೆನ್ನಿಸ್
ಚಲಾಯಿನಸ್ ಕನಾರೆ	ಎನಿಸ್ಸೆ ಸೈಕ್ಸಸ್
ಚಲಾಯಿನಸ್ ಮಸೊನಿ	ಫಾನಿಸ್ ಸುಮೆಸ್ ಅಸ್ಲಾಮ
ಕ್ರಿಸೋಮೆಲಿಡೆ ಪರಿವಾರ	ಸ್ಪಿಕೋಥಲ್ಮಾ ನೂರ್‌ಮಹಲ್
ಅಕ್ಸೊಕ್ರಿಪ್ಟಾ ರೋಟೊಂಡಟಾ	ಥಾರಿಯಾ ಅಲಿರಿಸ್ ಅಂಪ್ಲಿಫಾಸಿಯಾ
ಬಿಮಲಾ ಇಂಡಿಕಾ	ಡೇನಿಡೆ ಪರಿವಾರ
ಕ್ಷಿಟಿಯಾ ಇಂಡಿಕಾ	ಯಪ್ಲೋಯಾ ಮೆಲನಾಲ್ಯೂಕ
ಗೋಪಾಲ ಪಿತ	ಯಪ್ಲೋಯಾ ಮಿಡಾಮಸ್ ರೋಜನ್‌ಹೇಫರಿ
ಗ್ರೀವಾ ಸಿಯಾನಿಪೆನ್ನಿಸ್	ಎರಿಸಿನಿಡೆ ಪರಿವಾರ
ನಿಸೊಟ್ರಾ ಕಾರ್ಡೊನಿ	ಅಭಿಸಾರ ಕೌಸಂಬಿ
ನಿಸೊಟ್ರಾ ಮದುರನ್ನಿಸ್	ಡುಡೋನಾ ಎಡೊನಿರಾ
ನಿಸೊಟ್ರಾ ನಿಗ್ರಿಪೆನ್ನಿಸ್	ಡುಡೋನಾ ಡಿಪೊಇಯ
ನಿಸೊಟ್ರಾ ಸೆಮಿಕೊಯ್‌ರುಲಿಯ	ಡುಡೋನಾ ಎಜಿಯಾನ್
ನಿಸೊಟ್ರಾ ಸ್ಟಿಯಾಟಿಪೆನ್ನಿಸ್	ಲಿಬಿಥಿಯಾ ಲೆಪಿಟ
ನೊನಾರ್‌ಥ್ರಾ ಪಾಟ್‌ಕೈಯ	ಹೆಸ್ಪಿರೆಡೆ ಪರಿವಾರ
ಸೈಲಿಯೋಡಿಸ್ ಪ್ಲಾನಾ	ಬಾವೋರಿಸ್ ಫಿಲಿಪ್ಪಿನ
ಸೈಲಿಯೋಡಿಸ್ ಶಿರಾ	ಬೆಬಾಸ ಸೇನ
ಸೆಬೆಥೆ ಸರ್ವಿನಾ	ಹಾಲ್ಪೆ ಹೊಮೋಲಿಯಾ
ಸೆಬೆಥೆ ಪಾಟ್‌ಕಾಯಿಯಾ	ಲೈಸಿನೆಡೆ ಪರಿವಾರ
ಸ್ವೆರೋಡರ್ಮಾ ಬ್ರೆವಿಕೊನ್ನೆ	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಏನಿಯಾ
ಕುಕ್ಯುಜಿಡೆ ಪರಿವಾರ	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಅಗಾಬ ಅರೇಲಿಯಾ
ಕಾರಿನೋಪ್ಲೋಕಸ್ ರಫ್‌ರಾಯಿ	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಅಗ್ರಟಾ
ಕುಕುಜಸ್ ಬೈಕಲ್ಲರ್	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಅಲೇಷಿಯಾ
ಕುಕುಜಸ್ ಗ್ರೋವೆಲ್ಲೆ	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಅಗಾಬ ಎಪಿಡಾನಸ್ ಅಹಮಸ್
ಕುಕುಜಸ್ ಇಂಬರಿಯಾಲಿಸ್	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಅರೆಸ್ಸೆ ಅರೆಸ್ಸೆ
ಹೆಟರೋಜನಸ್ ಸೆಮಿಲೀಟನಿಯಸ್	ಅಂಬ್ಲೆಪೋಡಿಯಾ ಬರ್ಯಾಲಾಯಿಡೆಸ್

<p>ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಕಾಮಡಿಯಾ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಎಲ್ಲಿಸಿ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಪುಲ್ಲಾ ಇಗನರಾ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಜೆನೆಸಾ ವಾಟ್‌ಸೊನಿ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಪರಾಗನೆಸಾ ಝಪ್ಪೀಟಾ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಪರೇಲಿಯಾ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಸಿಲ್‌ಹೆಟೆನ್ಸಿಸ್ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಸಪುಸಾ ಸಪುಸಾ ಅಂಚ್ಚೆಪೊಡಿಯಾ ಯೆಂದವಾ ಅಫಾರಟಿಸ್ ಲಿಲಾಸಿನಸ್ ಅರಒಟಿಸ್ ಲಾಪಿಧಿಸ್ ಅಟ್ವಿಪ ಇರಿಕ್ಸ್ ಬಿಂದಹರಾ ಫಸೈಡಿಸ್ ಬೊಧಿನಿಯಾ ಚೆನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ತಾಲಿಯಸ್ ರೋಕ್ಸ್ ಮ್ಯಾನ್‌ಲುಯೆನಾ ಕೆಟಾಪೊಸಿಲ್ಮಾ ಡೆಲಿಕೇಟಮ್ ಕೆಟಾಪೊಸಿಲ್ಮಾ ಎಲಿಗಾನ್ಸ್ ಮೈಒಸಿಟಿನಾ ಚರನ ಜಾಲೀಂದ್ರ ಚರಿಟ್ರೆಲ್ಲಾ ಟ್ರಿನಿಪೆನ್ನಿಸ್ ಕ್ಷಿಯಾರಿಯಾ ಕಿನಾ ಡಿಯೊಡೊರಿಕ್ಸ್ ಹೈಪರ್‌ಚಿರಿಯಾ ಗೆಟೊಲಿಯಾ ಎನ್‌ಕ್ರೈಸಾಪ್ಸ್ ಒನೇಜಸ್ ಎವರೆಸ್ ಕಾಲಾ ಹೆಲಿಪ್ಪೊರಸ್ ಅಂಡ್ರಾಕ್ಸಿಸ್ ಮೂರೆ ಹೊರಾಗೆ ಓನಿಕ್ಸ್ ಹೊರಾಗೆ ವಯೋಲ ಹೈಪೊಲಿಸೀನ ನೀಲ್‌ಗಿರಿಕಾ ಹೈಪೊಲಿಸೀನ ಥೆಕ್ಲೊಡಿಸ್ ನಿಕೋಬಾರಿಕಾ ಇರೋಟಾ ರೋಚನ ಬಾಸ್ವೆಲ್ಲಿಯಾನ ಜೆಮಿಡೆಸ್ ಅಲೆಕ್ಸೊಕಾಂಡುಲಾನ ಜೆಮಿಡೆಸ್ ಸಿಲಾಓಡೆಸ್ ಪುರ ಜೆಮಿಡೆಸ್ ಕಂಕೆನಾ ಲ್ಯಾಂಪೆಟಸ್ ಬಾಯೆಟಿಕಸ್ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಅಲ್ಬುಕೆರಿಯಾ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಅಟ್ರಾಗುಟಾಟ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಮಲ್ಯೆನಾ ಲಿಲಾಸಿಯಾ ಮಿನಿಮಾ ಲೋಗಾನಿಯಾ ಮಸ್ತಾಲಿಯಾ</p>	<p>ಲೈಕೆನಸ್‌ಥಿಸ್ ಲೈಕೇನಿನಾ ಮಹಾಥಲ ಅಮರಿಯಾ ಮಹಾಥಲ ಅಟ್ವಿನ್‌ನೊನಿ ಮಗಿಸ್‌ಬಾ ಮಲಯ ಪ್ರೆಸ್‌ಬಿಟರ್ ನಕಾಡುಬ ಅಲುಟ ಕೊಯೆಲೆಸ್ಪಿಸ್ ನಕಾಡುಬ ಅನ್ನರಾ ಅಬೆರ್ರಾನ್ಸ್ ನಕಾಡುಬ ಡುಬಿಯೊಸ ಫಲ್ವಾ ನಕಾಡುಬ ಹೆಲಿಕಾನ್ ನಕಾಡುಬ ಹರ್ಮಸ್ ಮೇಜರ್ ನಕಾಡುಬ ಪ್ಯಾಕ್ಲೋಲಸ್ ನಿಯೋಚಿರಿತ್ರ ಪೆಭೋನಿಯಾ ನಿಫಾಂಡ ಸಿಂಬಿಯಾ ಅಥೋಮಿಲ ಪಾಂಟಿಸ್ ಪಿಥ್‌ಕಾಪ್ಸ್ ಪುಲ್‌ಗೆನ್ಸ್ ಪಲಿಮ್ಯಾಟಿಸ್ ಡೆವನಿಕಾ ಡೆವನಿಕಾ ಪಲಿಮ್ಯಾಟಿಸ್ ಮೆಟಾಲಿಕ ಮೆಟಾಲಿಕ ಪಲಿಮ್ಯಾಟಿಸ್ ಅರ್ಬಿಟಲಸ್ ಜಲೊಕ ಪಲಿಮ್ಯಾಟಿಸ್ ಯನೋಫಸಬಂಡಿ ಪೊರೀಶಿಯಾ ಇರೈಸಿನ್ಯಾಡೆಸ್ ಎಲಿಸಿ ಪೊರೀಶಿಯಾ ಹೆವಿಟ್‌ಸೊನಿ ಪೊರೀಶಿಯಾ ಫ್ಲಸ್ತ್ರಾಟ ಗೆಟಾ ಪ್ರತಾಪ ಭೊಟಿಸ್ ಪ್ರತಾಪ ಬ್ಲಾಂಕಾ ಪ್ರತಾಪ ದೇವ ಪ್ರತಾಪ ಐಸೆಟಾಸ್ ರಾಪಲಾ ಬಕ್ಸಾರಿಯಾ ರಾಪಲಾ ಚಂದ್ರಾನಾ ಚಂದ್ರಾನಾ ರಾಪಲಾ ನಸಾಲಾ ರಾಪಲಾ ರೆಫಾಲ್‌ಜೆನ್ಸ್ ರಾಪಲಾ ರುಬಿಡಾ ರಾಪಲಾ ಸಿಂಟಿಲ್ಲಾ ರಾಪಲಾ ಒಸ್ಪಿಂಕ್ಸ್ ಒಸ್ಪಿಂಕ್ಸ್ ರಾಪಲಾ ವರುಣ ಸ್ಪಿಂಡಾಸಿಸ್ ಮಾ ಎಲಿಮಾ ಸ್ಪಿಂಡಾಸಿಸ್ ಲೋಹಿತ ಸ್ಪಿಂಡಾಸಿಸ್ ನಪಾಲಿಕಸ್ ಸುವಾಸ ಲೆಸಿಡೆಸ್ ಸುರೇಂದ್ರ ತೋಡರಾ ತಾಜೂರಿಯಾ ಅಲ್ಪಿಪ್ಪಾಗಾ</p>
--	--

ತಾಜೂರಿಯಾ ಸಿಪ್ಪಸ್ ಸಿಪ್ಪಸ್	ಅಟೆಲ್ಲಾ ಐಸಿಪ್ಪೆ
ತಾಜೂರಿಯಾ ಕಲ್ಪಾ	ಕಾಲಿನಾಗ ಬುದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ
ತಾಜೂರಿಯಾ ಡಯಾಸಸ್	ಚರಾಕ್ಸೆಸ್ ಅರೊಸ್ತೊಜಿಟನ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಇಲ್ಲೂರ್‌ಗುಡಸ್	ಚರಾಕ್ಸೆಸ್ ಫಾಬಿಯಸ್ ಸಲ್ಪುರೆಸ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಇಲ್ಲೂರ್ಜಿಸ್	ಚರಾಕ್ಸೆಸ್ ಕರುಬಾ
ತಾಜೂರಿಯಾ ಜಂಗಲಾ ಅಂಡಮಾನಿಕಾ	ಚರಾಕ್ಸೆಸ್ ಮಾರ್ಮಕ್ಸ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಮೆಲಾಸ್ಪಿಗ್ಮಾ	ಚರಾಕ್ಸೆಸ್ ಪ್ಲೊಯೆಕ್ಸೆನಾ ಹೆಮನ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಸೆಬೋಂಗಾ	ಚರಾನೆಸಿಯಾ ರಹರಿಯಾ ರಾಕ್ರಿಯಾಡಸ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಥೆಯಿಯಾ	ಸಿರೆಸ್ಪಿಸ್ ಕೋಕ್ಲಸ್
ತಾಜೂರಿಯಾ ಯಜ್ಞ ಇಸ್ಪ್ರಾಯ್‌ಡೆಸ್	ಡಯಾಗೊರ ಪರ್ಸಿಮಿಲಿಸ್
ತಾರುಕಸ್ ಕಲ್ಲಿನಾರಾ	ಎರಿಬೊಯಾ ಅಥಾಮಸ್ ಅಂಡಮಾನಿಕಾ
ತಾರುಕಸ್ ಧರ್ತಾ	ಎರಿಬೊಯಾ ಡೆಲ್ಪಿಸ್
ಥಾಡುಕಾ ಮಲ್ಪಿಕಡಾಟಾ ಮಲ್ಪನರಾ	ಎರಿಬೊಯಾ ಡೊಲಾನ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಅಟಾಕ್ಸಸ್ ಅಟಾಕ್ಸಸ್	ಎರಿಬೊಯಾ ಲಿಸೈನಿ
ಥೆಕ್ಲಾ ಬಿಟಾಈ	ಯೂರಿಪಸ್ ಕನ್ನಿಮಿಲಿಸ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಇಕಾನಾ	ಯೂರಿಪಸ್ ಹಲಿಥೆರ್ಸಸ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಜಾಕಮೆನ್ನಿಸ್	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಅನೂಸಿಯಾ
ಥೆಕ್ಲಾ ಕಾಬ್ರಿಯಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಕೊಸಿಟಿಸ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಖಾಸಿಯಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಡೂಡ
ಥೆಕ್ಲಾ ಕಿಬಾರಿಎನ್‌ಸಿಸ್	ಯುಥಾಲಿಯಾ ದುರ್ಗ ದುರ್ಗ
ಥೆಕ್ಲಾ ಸುರೋಯಿಯಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಎವಲಿನಾ ಲ್ಯಾಂಡಾಬಿಲಿಸ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಸೈಲಾ ಅಸ್ಲಾಮಿಕಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಫ್ರಾನ್ಸಿಯಿ
ಥೆಕ್ಲಾ ವಿಟಾಟ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಗಲುಡಾ ಅಕಾಂಟಿಸ್
ಥೆಕ್ಲಾ ಧೀಬಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಲೆಪಿಡಿಯಾ
ಥೆಕ್ಲಾ ಧೋಅ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಮೆರ್ತಾ ಎರಿಫೈಲೆ
ಉನಾ ಉಸ್ಪಾ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ನರ ನರ
ಯಸೋದ ಟ್ರಿಪುಂಕ್ತ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಪಟಲ ತಲುಆನಾ
ನಿಂಫಾಲಿಡೆ ಪರಿವಾರ	ಯುಥಾಲಿಯಾ ಟ್ಯೂಟ
ಅಡೊಲಿಯಾಸ್ ಸ್ಯಾನಿಪ್ಯಾರಡಸ್	ಹೆರನಾ ಮರಥಸ್ ಅಂಡಮಾನ
ಅಡೊಲಿಯಾಸ್ ಡರ್ಚಿಯಾ	ಹೈಪೋಲಿಮ್ಮಸ್ ಮಿಸಿಪಸ್
ಅಡೊಲಿಯಾಸ್ ಖಾಸಿಯಾನ	ಹೈಪೋಲಿಮ್ಮಸ್ ಪಾಲಿನ್ಯೆಸ್ ಬಿರ್ಮನ
ಅಪತುರಾ ಚೆವನಾ	ಕಾಲಿಮಾ ಅಲ್ಬೋಫಾಸಿಟ
ಅಪತುರಾ ಪರ್ವತ	ಕಾಲಿಮಾ ಅಲಂಪೋರ
ಅಪತುರಾ ಸಾರ್ಡಿಡಾ	ಕಾಲಿಮಾ ಫಿಲಾರ್‌ಕಸ್ ಹಾರ್ಸ್‌ಫೀಲ್ಡಿ
ಅಪತುರಾ ಉಲೂಪಿ ಫ್ಲಾರೆನ್ನಿಯೇ	ಲೈಮೆನಿಟಸ್ ಅಸ್ಪಾನಿಯಾ ಆಸ್ಪಾನಿಯಾ
ಆರ್ಗಿನಸ್ ಅಡಿಪೆ ಪಾಲಿಡೆ	ಲೈಮೆನಿಟಸ್ ಡಮಾವ
ಆರ್ಗಿನಿಸ್ ಅಲ್ಪಿಸಿಮಾ	ಲೈಮೆನಿಟಸ್ ಡುಡು
ಅರ್ಗಿನಿಸ್ ಕ್ಲಾರ ಕ್ಲಾರ	ಮೆಲೆಟಿಯಾ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸಿ ಲುಟ್ಟೋ
ಅರ್ಗಿನಿಸ್ ಪೇಲ್ಸ್ ಹೊರ್ಲಾ	ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಅನಂತಾ

<p>ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಅಂಜನಾ ನಶೋನ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಅರಲಿಯ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಮಗಧಾ ಖಾಸಿಯಾನಾ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ನಂದಿನ ಹಂಸೋನಿ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ನಾರಾಯಣ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ರಾಧ ರಾಧ ನೆಪ್ಟಿಸ್ ಸೋಮ ನ್ಯೂರೋಸಿಗ್ಮಾ ದಬ್ಲೆದೇಯಿ ದಬ್ಲೆದೇಯಿ ಪಾಂಟೋಪೋರಿಯಾ ಅಸುರ ಅಸುರ ಪಾಂಟೋಪೋರಿಯಾ ಕಣ್ಣು ಪೋರ್ಕಿಸ್ ಪಾಂಟೋಪೋರಿಯಾ ಅರಿಮ್ಯಾಸಿಯಾಮೆನ್ನಿಸ್ ಪಾಂಟೋಪೋರಿಯಾ ಪ್ರವರ ಆಕ್ಟೆಪೆನ್ನಿಸ್ ಪಾಂಟೋಪೋರಿಯಾ ರಂಗ ಪಾರ್ಥನಾಸ್ ಸಿಲ್ವಿಯಾ ಪೆನ್ಥೆಮಾ ಲಿಸರ್ಮಾ ಸಿಂಬ್ರಂಥಿಯಾ ನಿಪಾಂಡ ವೆನೆಸಾ ಎಗಿಯಾ ಅಗ್ನಿಕುಲ ವೆನೆಸಾ ಲಾಲ್ಟಂ ವೆನೆಸಾ ಪಾಲಕ್ಸೂರಸ್ ಫೆರ್ವಿಡಾ ವೆನೆಸಾ ಪ್ರಾಸಾ ಡೆಸ್ ಡೊಹೆರ್ಪಿ ವೆನೆಸಾ ಉರ್‌ಟಿಕ್ಯೂ ರಿಝಾಮ ಪ್ಯಾಪಿಲಿಯಾಂಡೆ ಪರಿವಾರ ಭೂಥಾನಿಟಿಅಸ್ ಲಡರ್ಮ್ ಲಿಡರ್ಮ್‌ಲೀ ಚಿಲಿಸ ಎಪಿಸೈಡ್ಸ್ ಎಪಿಸೈಡ್ಸ್ ಚಿಲಿಸ ಪೆರಾಡೆಕ್ಸ್ ಟಲೀಚರಸ್ ಗ್ರಾಫಿಯಂ ಯೂರಿಫಿಲಸ್ ಮಕ್ರೊನಿಯಸ್ ಗ್ರಾಫಿಯಂ ಮೆಗಾರಸ್ ಮೆಗಾರಸ್ ಪಾಪಿಲಿಯೋ ಬುಟ್ ಪಾಪಿಲಿಯೋ ಬುದ್ಧ ಪಾಪಿಲ್ಯೂ ಫೆಸ್‌ಕಸ್ ಅಂಡಮಾನಿಕಸ್ ಪಾಪಿಲ್ಯೂ ಮುಕಿಯಲಾನ್ ವೆರೈಟ್ಸೆ ಪಾರ್ನಸ್‌ಯಸ್ ಚಾರ್ಲ್‌ಟೋನಿಯಸ್‌ಚಾರ್ಲ್‌ಟೋನಿಯ ಪಾರ್ನನ್‌ಯಸ್ ಎಫಾಪಸ್ ಹಿಲ್ಲೆನ್ನಿಸ್ ಪಾರ್ನನ್‌ಯಸ್ ಜಾಕ್ಯಾಮೊಂಟಿ ಜಾಕ್ಯಾಮೊಂಟಿ ಫಾಲಡರಸ್ ಲಾಟ್‌ರೈಲಿ ಕಬ್ಬುವಾ ಫಾಲಡರಸ್ ಫುತೋನಿಯಸ್ ಟಿಟ್ಟೆರೆ ಟಿನೋಪಾಲಪಸ್‌ಇಂಪೀರಿಯಾಲಿಸ್ ಇಂಪಿರಿಯಾಲೀಸ್</p>	<p>ಪೈರಿಡೆ ಪರಿವಾರ ಅಪೋರಿಯಾ ನಬೆಲ್ಲಿಕ ಅಪ್ಪಿಯಾಸ್ ಅಲ್ಪಿನಾ ಡರಡ ಅಪ್ಪಿಯಾಸ್ ಇಂದ್ರ ಶಿವ ಅಪ್ಪಿಯಾಸ್ ಲಿನ್ನಿಡಾ ಲಾಟಿಫೆಸಿಯಾಟ ಅಪ್ಪಿಯಾಸ್ ವಾರ್ಡಿಫಾ ಬಾಲ್ಪಿಯಾ ಬಟ್ಟೇರಿ ಬಟ್ಟೇರಿ ಸಿಪೋರಾ ನಾಡಿಯನ್‌ರೆಂಬ ಪಿಪೋರಾ ವರಿಸ್ಸ ಡಫ ಕೊಲಿಯಾಸ್ ಇಕಾಂಡಿಯಾ ಹಿಂದುಸುಷಿಯಾ ಕೊಲಿಯಾಸ್ ಇಗೋನಿ ಕೊಲಿಯಾಸ್ ಲಡಾಕೆನ್ನಿಸ್ ಕೊಲಿಯಾಸ್ ಸ್ಪಾಲಿತ್‌ಕಾನ ಮಿರಾಂಡ ಡೆಲಿಯಾಸ ಲ್ಯಾಟಿವಿಟ್ಟ ಡರ್ಕಾಸ್ ಲೈಕೋರಿಯಾಸ್ ಯುಕ್ಲೊ ಚರ್ಲೋನಿಯಾ ಲುಸಿಲ ಯುರೆಮಾ ಅಂಡರಸೋನಿ ಅರ್ಮಿಸ್ಟೋನಿ ಮೆಟಾಪೋರಿಯಾ ಅಗಾಥಾನ್ ಪೈರಿಸ್ ಡಿಯೋಟ ಪಾಂಟಿಯಾ ಕ್ಲೊರಿಡೈಸ್ ಆಲಿಫಿನ ಸೆಲೆಟಿರ ಪಾಂಡ ಕ್ರೈಸಿಯಾ ವಲೇರಿಯಾ ಅವತಾರ್ ಅವತಾರ್ ಸೆಟ್ಟಿರಡೆ ಪರಿವಾರ ಅಲೋಸೆರಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಿನಸ್ ಸಿಲ್ಲೊಜಿನಸ್ ಸುರದೇವ ಎಲಿಮ್‌ನಿಯಾಸ್ ಮಲೆಲಾಸ್ ಮಿಲಾಂಬ ಎಲಿಮ್‌ನಿಯಾಸ್ ವಸುದೇವ ಎರೆಬಿಯಾ ಅನ್ನಡ ಸುರೋಯಿಯಾ ಎರೆಬಿಯಾ ಹಯಗ್ರೀವ ಎರೆಬಿಯಾ ಕಲಿಂದ ಕಲಿಂದ ಎರೆಬಿಯಾ ಮನಿ ಮನಿ ಎರೆಬಿಯಾ ಸೀಂದ ಒಪಿಮ ಇರೈಟಿಸ್ ಫಾಲ್ಸಿಪೆನ್ನಿಸ್ ಹಿಪ್ಪರಚಹಿಸ್ ಹೋಯ್ಡೆನ್‌ರೈಚಿ ಶಂಡುರ ಲೆಥೆ ಅಟಕಿನ್‌ಸೋನಿ ಲೆಥೆ ಬಲದೇವ ಲೆಥೆ ಬ್ರಿಸಂಡ ಲೆಥೆ ಗೋಲ್ಡಾರಾ ಗೋಲ್ಡಾರಾ ಲೆಥೆ ಇನ್‌ಸನಾ ಇನ್‌ಸನಾ</p>
---	---

ಲೆಥೆ ಜಲೌರಿಡಾ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಹೆರಿ
ಲೆಥೆ ಕಬ್ಬುವಾ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಲೆಪ್ಪ ಬಿಥಮಿ
ಲೆಥೆ ಲಟಿಯಾರಿಸ್ ಲಟಿಯಾರಿಸ್	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಮಲ್‌ಸರಿಡಾ
ಲೆಥೆ ಮೊಲ್ಲೇರಿ ಮೊಲ್ಲೇರಿ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಮೆಸ್ತ
ಲೆಥೆ ನಾಗ ನಾಗ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಮಿಸೆನೆಸ್
ಲೆಥೆ ನಿಸಿಟೆಲ್ಲ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಮಿಸ್ಪೆಸ್
ಲೆಥೆ ಪುಲಹ	ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಸೋವೋಲೆನ್ಸ್
ಲೆಥೆ ಸ್ಕಂದ	ನ್ಯೂರಿನಾ ಹಿಲ್ಡಾ
ಲೆಥೆ ಸೆಬೋನಿಕ್	ನ್ಯೂರಿನಾ ಪೆಟ್ರಿಯಾ ವೆಸ್ಪುಪುಡಿ
ಲೆಥೆ ಸಿಡೆರಿಯಾ	ಓನಿಯಸ್ ಬುದ್ಧ ಗರ್‌ವಾಲಿಕ
ಲೆಥೆ ಸಿನೋರಿಕ್ಸ್	ಪೆರೆಂಟಿರೋಹಿಯಾ ಮಾರ್ಷಲ್ಲಿ
ಲೆಥೆ ಟ್ರಿಸ್ಪಿಗ್ಯಾಟ	ಪರಾರ್ಗ್ ಎವರ್ಸ್‌ಮೆನ್ನಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಮಿರೆನ್ನಿಸ್
ಲೆಥೆ ವಿಯೋಲೆಸಿಯೋಪಿಕ್ ಕಂಜುಪಕುಲ	ಪರಾರ್ಗ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸುಲ ಮೇಪೂಲಾ
ಲೆಥೆ ವಿಸ್ತಾವ	ರಗಾಡಿಯಾ ಕ್ರಸಿಲ್ಡಾ ಕ್ರಿಟೊ
ಲೆಥೆ ಯಮ	ರಫಿಸೆರಾ ಸಿಟ್ರಿಕಸ್ ಕಬ್ಬುವಾ
ಮನಿಯೋಲ ದೇವೇಂದ್ರ ದೇವೇಂದ್ರ	ಯಪ್ಪಿಮಾ ಬೊಲಾನಿಕ
ಮಿಲನಿಟಿಸ್ ಝಿಟೇನಿಯಸ್	ಯಪ್ಪಿಮಾ ಲೈಕಸ್ ಲೈಕಸ್
ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಅಡಂಸೋನಿ	ಯಪ್ಪಿಮಾ ಮಥೂರ ಮಥೂರ
ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಅನಾಕ್ನಿಯಸ್	ಯಪ್ಪಿಮಾ ಸಿಮಿಲ್ಲಿಸ್ ಎಫೆಕ್ಟಿಟ
ಮೈಕಲಿಸಿಸ್ ಬೊಟಾಮ ಚಂಬ	ಝುಪ್ಪೊಟಿಸ್ ಸೈಟಿಸ್

- 1ಎ. ಪುನುಗು ಬೆಕ್ಕುಗಳು (ಮಲಬಾರು ಪುನುಗು ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದೆಯ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳು)
- 1ಬಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಿ (*vulpes bengalensis*) ವಲ್ಪೆಸ್ ಬೆಂಗಾಲೆನ್ಸಿಸ್
- 1ಸಿ. ಹಾರುವ ಅಳಿಲುಗಳು (All species of the genera *Bulopetes*, *Petaurista*, *Pelomysend* *Eupetaurus*) ಬ್ಯುಲೋಪೆಟಸ್, ಪೆಟೋರಿಸ್ಟಾ, ಪೆಲೋಮಿಸೆಂಡ್ ಯುಪೆಟೋರಸ್
- 1ಡಿ. ದೊಡ್ಡ ಅಳಿಲುಗಳು (*Ratufa macroura* *Ratufa indica*, and *Ratufa bicolor*) ರಟೂಫಾ ಮಕ್ರೂರಾ ರಟೂಫಾ ಇಂಡಿಕಾ ಮತ್ತು ರಟೂಫಾ ಬೈಕಲರ್
2. *****
- 2ಎ. ಹಿಮಾಲಯದ ಕಪ್ಪು ಕರಡಿ (*Selenarctos thibetanus*) ಸೆಲೆನಾರ್ಕ್ಟಸ್ ಟಿಬೆಟನ್ಸ್
- 2ಬಿ. ನರಿ (*eanis aureus*) ಈಗಿಸ್ ಒರಾಯಸ್
- 2ಸಿ. ಕಾಡುಬೆಕ್ಕು (*Felis chaus*) ಫೆಲಿಸ್ ಚೌಸ್
- 2ಡಿ. ಮಾರ್ಮಟ್‌ಗಳು ಮಾರ್ಮಟಾ ಬೋಬಕ್ ಹಿಮಾಲಯಾನಾ, ಮಾರ್ಮಟಾ ಕೌಡಟಾ
- 2ಇ. ಮಾರ್ಟೆನ್ಸ್ (*Martes foria intermedia*, *Martes flovigule*, *Martes gwatkinsii*) ಮಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಫೋರಿಯಾ ಇಂಟರ್ಮೀಡಿಯಾ, ಮಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಫ್ಲವಿಗುಲೆ ಮಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಗ್ವಾಟ್ಕಿನಿ
3. *****
4. ನೀರು ನಾಯಿಗಳು (*Luthra*, *L. perspicillata*) ಲುತ್ರಾ ಎಲ್. ಪರ್ಸಿಪಿಲಾಟ

- 4ಎ. ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಬೆಕ್ಕುಗಳು (*Vormela peregusna, Mustila poturius*) ವರ್ಮಲಾ ಪ್ಯಾರೆಗುಸ್ನಾ ಮಸ್ಪಿಲಾ ಪುಟೋರಿಯಸ್
- 4ಬಿ. ಕೆಂಪು ನರಿ (*Vulpes vulpes, vulpes Montana, vulpes griffithi, vulpes pusilla*) ವಲ್ಪೆಸ್ ವಲ್ಪೆಸಿ, ವಲ್ಪೆಸ್ ಮೊಂಟಾನಾ, ವಲ್ಪೆಸ್ ಗ್ರಿಫಿಥಿ, ವಲ್ಪೆಸ್ ಪುಸಿಲಾ
5. ಕಪ್ಪು ಕರಡಿ (*Melursus ursinus*) ಮಲಾರ್ಸಸ್ ಅರ್ಸಿನಸ್
- 5ಎ. ಮೇದಸ್ಸುಳ್ಳ ತಿಮಿಂಗಲ (*Physeter macrocephalus*) ಫಿಸ್ಟರ್ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಸಿಫಾಲಸ್
6. ಟಿಬೆಟಿನ ತೋಳ (*Canis lupers chanco*) ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲೂಪಸ್ ಚಂಕೋ
7. ಮುಂಗುಸಿ (*Mustela Sibirica, Mustela Kathian, Mustela altaica*) ಮುಸ್ತೆಲಾ ಸಿಬಿರಕಾ, ಮುಸ್ತೆಲಾ ಕಾಥಿಯಾನ್ ಮುಸ್ತೆಲಾ ಅಲ್ತಾಕಾ
8. ಚಕಾರ್ಡ್ ಕೀಲ್ಬ್ಯಾಕ್ ಹಾವು (*Xenochrophis piscatar*) ಚೆನೋಗ್ರಾಫಿಸ್ ಪಿಸ್ಕಾಟರ್
9. ಡಾಮನ್ ಅಥವಾ ಇಲಿಹಾವು (*Plyas mucosus*) ಪ್ಲಿಯಾಸ್ ಮ್ಯುಕೋಸಸ್
10. ನಾಯಿ ಮುಖದ ನೀರು ಹಾವು (*Carbrus rhynchops*) ಸರ್ಬ್ರಸ್ ರಿನ್ಹಾಪ್ಸ್
11. ಭಾರತದ ನಾಗರ ಹಾವು (*All sub-species of the genus naga*) ನಾಗಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಜಾತಿಗಳು
12. ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ (*Ophiophagus Hannah*) ಅಪಯೋಫ್ಯಾಗಸ್ ಹನಾ
13. ಓಲಿವೆಸಿಸ್ ಕೀಲ್ಬ್ಯಾಕ್ (*Artaetium schistosum*) ಆರ್ಟೀಟಿಯಮ್ ಸ್ಕಿಸ್ಟೋಸಮ್
14. ರಸೆಲ್ ಮಂಡಲದ ಹಾವು (*Vipera ruselli*) ವೈಪರಾ ರಸೆಲಿ
15. ವರಾನಸ್ ಜಾತಿಯವು (ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹಲ್ಲಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) (*excluding yellow monitor lizard*)

ಅನುಸೂಚಿ - III

(2, 8, 9, 11 ಮತ್ತು 61ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

XXX

1. *****
2. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬೊಗಟುವ ಜಿಂಕೆ ಅಥವಾ ಮಂಟ್‌ಚಾಕ್ (*Muntiacus muntjak*) ಮಂಟಿಯಾಕಸ್ ಮಂಟ್‌ಚಾಕ್
3. *****
4. *****
5. ಚುಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆ (*Axix axis*) ಆಕ್ಸಿಸ್ ಆಕ್ಸಿಸ್
6. *****
7. ಕಾಡು ಮೇಕೆ (*Nemorhaedus goral, Nemorhaedus hodgsoni*) ನೆಮಾರೆಡಸ್ ಗೋರಲ್, ನೆಮಾರೆಡಸ್ ಹಾಜ್‌ಸೋನಿ
8. *****

9. *****
10. *****
11. ಹಾಗ್ ಜಿಂಕೆ (*Axis porcinus*) ಅಕ್ಸಿಸ್ ಪಾರ್ಸಿನಸ್
12. ಕತ್ತೆ ಕಿರುಬ (*Hyaena hyaena*) ಹೈನಾ ಹೈನಾ
13. *****
14. ನೀಲಗಾಯಿ (*Boselaphus tragocamelus*) ಬಾಸೆಲಾಫಸ್ ಟ್ರಾಗೋಕ್ಯಾಮಿಲಸ್
15. *****
16. ಕಡವೆ (*Cervus unicolor*) ಸರ್ವಸ್ ಯೂನಿಕಲರ್
17. *****
18. *****
19. ಕಾಡು ಹಂದಿ (*Sus scrofa*) ಸಸ್ ಸ್ಕ್ರೋಫಾ

ಅನುಸೂಚಿ - IV

(2, 8, 9, 11 ಮತ್ತು 61ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

X X X

1. *****
- 1ಎ. *****
2. *****
3. *****
- 3ಎ. ಐದು ಪಟ್ಟಿಯ ತಾಳೆ ಅಳಿಲು (*Funambulus pennanti*) ಫುನಾಂಬ್ಯುಲಸ್ ಪೆನಾಂಟಿ
4. ಮೊಲಗಳು (ಕಪ್ಪು ಕತ್ತಿನ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾರತೀಯ, ಮರುಭೂಮಿ ಮೊಲಗಳು, ಹಿಮಾಲಯದ ಕಿರು ಮೊಲ)
- 4ಎ. ಪೊದೆ ಹಂದಿ (*Hemiechinus auritus*) ಹಮಿಷಿನಸ್ ಓರಿಟಿಸ್
- 4ಬಿ. *****
- 4ಸಿ. *****
- 4ಡಿ. *****
- 4ಇ. ಭಾರತದ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ (*Hystrix Indica*) ಹಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಇಂಡಿಕಾ
5. *****
6. *****
- 6ಎ. ಮುಂಗುಸಿಗಳು (*All species of genus Herpestes*) ಹರ್ಪೆಸ್ಟೆಸ್ ವರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳು

- 6ಬಿ. *****
7. *****
- 7ಎ. ಯೂರೋಪಿನ ಬೆಕ್ಕುಗಳು (*Vormela peregusna*, *Mustela putorius*) ವೊರೆಲ್ಮಾ ಪೆರೆಗುಸ್ಸಾ, ಮಸ್ತೆಲಾ ಪ್ರೈಟೋರಿಯಸ್
- 7ಬಿ. *****
8. *****
- 8ಎ. *****
9. *****
- 9ಎ. *****
10. *****
11. ಪಕ್ಷಿಗಳು (ಇತರ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
1. ಅವಾಡವತ್ (*Estrildinae*) ಎಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡಿನೇ
 2. ಅವೆಸೆಟ್ (*Recurvirostridae*) ರಿಕರ್ವಿರೋಸ್ಟ್ರಿಡೇ
 3. ಬ್ಯಾಬ್ಲರ್ (*Timalinae*) ಟಿಮಾಲಿನೇ
 4. ಬಾರ್ಬಟ್ಸ್ (*Capitonidae*) ಕ್ಯಾಪಿಟೋನಿಡೇ
 5. ಹಾಳುಮನೆ ಗೂಬೆಗಳು (*Tytonknae*) ಟೈಟಾನ್‌ಕೇ
 6. ಬಿಟರ್ನ್ (*Ardeidae*) ಆರ್ಡಿಡೇ
 7. ಕಂದು ತಲೆ ಕಡಲ ಹಕ್ಕಿ (*Larus brunnicephalus*) ಲ್ಯಾರಸ್ ಬ್ರುನಿಸೆಫಾಲಸ್
 8. ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು (*Pycnonotidae*) ಪೈಕ್ನೋನೋಟಿಡೇ
 9. ಬಂಟಿಂಗ್ಸ್ (*Emberizidae*) ಎಂಬರಿಜಿಡೇ
 10. ಬಸ್ಸರ ಹಕ್ಕಿ (*Otididae*) ಓಟಿಡಿಯೇ
 11. ಬಸ್ಸರ್ ಲಾವಕ್ಕಿ (*Turnicidae*) ಟರ್ನಿಸಿಡೇ
 12. ಕ್ಲೋರೋಪ್ಸಿಸ್ (*Irenildae*) ಇರಾನಿಡೇ
 13. ಜುಟ್ಟುಳ್ಳ ಬಾತು (*Sarkidiornis melanotes*) ಸಾರ್ಕಿಡಿಯೋರ್ನಿಸ್ ಮೆಲಾನೋಟಿಸ್
 14. ಕೂಟ್‌ಗಳು (*Rallidae*) ರ್ಯಾಲಿಡೇ
 15. ನೀರ್ಕಾಗೆ (*Phalacrocoracidie*) ಫ್ಯಾಲಕ್ರೋಕೋರೇಸಿಡೇ
 16. ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು (*Gruidae*) ಗ್ರುಯಿಡೇ
 17. ಕೋಗಿಲೆಗಳು (*Cuculidae*) ಕ್ಯೂಕ್ಯುಲಿಡೇ
 - 17ಎ. ಕರ್ಲಾಪ್ಸ್ (*seoalopacinae*) ಸಿಯೇಲೋಪ್ಯಾಸಿನೇ
 18. ನೀಳ್ಗತ್ತಿನ ಹಕ್ಕಿ (*Phalecrocoracidae*) ಫ್ಯಾಲಕ್ರೋಕೋರೇಸಿಡೇ
 19. ಹಸಿರುಕತ್ತಿನ ಕಪೋತಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪಾರಿವಾಳಗಳು (*Columbidae*) ಕೋಲಂಬಿಡೇ
 20. ರಾಜ ಕಾಗೆ (*Dicruridae*) ಡಿಕ್ರೂರಿಡೇ

21. ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು (*Anatidae*) ಅನಾಟಿಡೇ
22. ಕ್ರೌಂಚಪಕ್ಷಿ (*Ardeidae*) ಆರ್ಡಿಡೇ
23. ನೀಲಪಕ್ಷಿ (*Irenidae*) ಇರೇನಿಡೇ
24. ಡೇಗೆಗಳು (*Falconidae*) ಫಾಲ್ಕನಿಡೇ, ಷಹಿಲ್ ಮತ್ತು ವಿಜಾತಿಯ ಡೇಗೆಗಳನ್ನುಳಿದು (ಪ್ಯಾಲ್ಮೋ ಪೆರೆಗ್ರಿನಸ್), ಗಿಡುಗ ಮತ್ತು ನಿಧಾನಗತಿಯ ಡೇಗೆಗಳು (ಪ್ಯಾಲ್ಮೋ ಬೈಯಾಮಿರ್ಕಸ್) ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ತಲೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡುಗ (ಪ್ಯಾಲ್ಮೋ ಚಿಕ್ವೇರಾ)
25. ಜಾಫಿನ್ ಪಕ್ಷಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಫಿನ್ಸ್ ಪಕ್ಷಿಗಳು (*Fringillidae*) ಫ್ರಿಂಜಿಲ್ಲಿಡೇ
26. ರಾಜಹಂಸ (*Phoenicopteridae*) ಫೋನಿಕಾಪ್ಟರಿಡೇ
27. ಪುಷ್ಪ ಕುಟುಕ (*Dicaeidae*) ಡಿಕಾಇಡೇ
28. ಮುಕ್ಕಿ ಗ್ರಾಹಿ ಪಕ್ಷಿ (*Muscicapidae*) ಮುಸ್ಕಿಕ್ಯಾಪಿಡೇ
29. ಬಾತುಕೋಳಿಗಳು (*Anatidae*) ಅನಾಟಿಡೇ
30. ಸುವರ್ಣಫಿನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಮೀಪಬಂಧುಗಳು (*Carduelinae*) ಕಾರ್ಡುಲಿನೇ
31. ಗ್ರೀಬ್ (*Pooicipididae*) ಪೂಇಸಿಪಿಡಿಇಡೇ
32. ನಾರಾಯಣಿ (*Ardeidae*) ಆರ್ಡಿಡೇ
33. ಐಬಿಸ್ ಪಕ್ಷಿ (*Threskiornithidae*) ಥ್ರೆಸ್ಕಿಯೋರ್ನಿಥಿಡೇ
34. ಎಲೆ ಹಕ್ಕಿ (*Irenidae*) ಇರೇನಿಡೇ
35. ಜೇ ಹಕ್ಕಿ (*Corvidae*) ಕೋರ್ವಿಡೇ
36. ಜಕಾನ (*Jacanidae*) ಜೆಕಾನಿಡೇ
- 36ಎ. ಕಾಡುಕೋಳಿ (*Phasianidae*) ಫಾಸಿಯಾನಿಡೇ
37. ಮಿಂಚುಳ್ಳಿಗಳು (*Alcedinidae*) ಆಲ್ಸಿಡಿನಿಡೇ
38. ಟಿಟ್ಟಿಭ (*Alaudidae*) ಅಲಾವಿಡಿಡೇ
39. ಲೋರಿ ಜಾತಿಯ ಗಿಣಿ (*Psittacidae*) ಸಿಟಾಸಿಡೇ
40. ಬೇಟಿ ಮ್ಯಾಗಪೈಗಳು (ಮಡಿವಾಳ ಹಕ್ಕಿ) (*Corvidae*) ಕೋರ್ವಿಡೇ
41. ಮಾನಿಕಿನ್ಸ್ (*Estrildinae*) ಎಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡಿನೇ
42. ಮೆಗಾಪೋಡ ಕಾಡುಕೋಳಿ (*Megapodidae*) ಮೆಗಾಪೋಡಿಡೇ
43. ಮಿನಿವೆಟ್‌ಗಳು (*Campephagidae*) ಕ್ಯಾಂಪೆಫಾಗಿಡೇ
44. ಮುನಿಯಾಸ್ (*Estrildinae*) ಎಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡಿನೇ
45. ಮೈನಾ ಹಕ್ಕಿ (*Sturnidae*) ಸ್ಟರ್ನಿಡೇ
46. ನಿಶಾಕೂಜ (*Caprimulgidae*) ಕ್ಯಾಪ್ರಿಮಾಲ್ಜಿಡೇ
47. ಪೀಲಕ (*Oriolidae*) ಆರಿಯಾಲಿಡೇ
48. ಗೂಬೆಗಳು (*Strigidae*) ಸ್ಟ್ರಿಜಿಡೇ
49. ಸಿಂಪು ಹಿಡುಕ (*Haematopodidae*) ಹೆಮಟೋಪೋಡಿಡೇ
50. ಪ್ಯಾರಕೀಟ್ ಗಿಣಿ (*Psittacidae*) ಸಿಟಾಸಿಡೇ

51. ಗೌಜಲು ಹಕ್ಕಿ (*Phasianidae*) ಫಾಸಿಯಾನಿಡೇ
52. ದೊಡ್ಡ ನೀರುಗೋಳಿ (*Pelecanidae*) ಪೆಲೆಕಾನಿಡೇ
53. ಫೀಜೆಂಟ್ (ಜೀವಂಜೀವ) (*Phasianidae*) ಫಾಸಿಯಾನಿಡೇ
54. ಪಾರಿವಾಳಗಳು (*Columidae*) ಕಾಲಿಮಿಡೇ ನೀಲಿಬಂಡೆ ಪಾರಿವಾಳಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ (*Columba livia*) ಕೋಲಂಬಾಲಿವಿಯಾ
55. ನೂರಂಗ (*Motacillidae*) ಮೊಟಾಸಿಲಿಡೇ
- 55ಎ. ಪಿಟಾರ್ನ್ (*Pittidae*) ಪಿಡಿಡೇ
56. ಪ್ಲೋವರ್ ಹಕ್ಕಿ (*Charadriidae*) ಚಾರಾಡ್ರಿನೇ
57. ಬತೇರ (*Rhasianidae*) ರಾಸಿಯಾನಿಡೇ
58. ಮೋಟು ಬಾಲದ ಜೌಗು ಕೋಳಿ (*Rallidae*) ರಾಲಿಡೇ
59. ನೀಲಕಂಠ (*Coraciidae*) ಕೋರಾಸಿಡೇ
60. ಮರಳು ಗೌಜಲ (*Pteroclididae*) ಟೆರೋಕ್ಲಿಡೇ
61. ಮರಳು ಸನಾದಿ (*Scolopacinae*) ಸ್ಕೊಲೋಪಾಸಿನೇ
62. ಕುಂಡ (*Scolopacinae*) ಸ್ಕೊಲೋಪ್ಯಾಸಿನೇ
63. ಮುಳ್ಳು ಕೋಳಿ (*Phasianidae*) ಫಾಸಿನಿಡೇ
64. ನಕ್ಷತ್ರ ಪಕ್ಷಿ (*Sturnidae*) ಸ್ಟರ್ನಿಡೇ
65. ಸ್ಟೋನ್ ಕರ್ಲ್ಯಾ (*Burhinidae*) ಬರ್ಹಿನಿಡೇ
66. ಬಕ ಪಕ್ಷಿ (*Ciconiidae*) ಸಿಕೋನಿಡೇ
67. ನೀಳಕಾಲು ಹಕ್ಕಿ (*Recurvirostridae*) ರಿಕ್ವಿರೋಸ್ಟ್ರಿಡೇ
68. ನೇಸರ ಹಕ್ಕಿ (*Nectariniidae*) ನೆಕ್ಟಾರಿನಿಡೇ
69. ಹಂಸ (*Anatidae*) ಅನಾಟಿಡೇ
70. ಟೇಲ್‌ಬಾತು (*Anatidae*) ಅನಾಟಿಡೇ
71. ಕಸ್ತೂರ (*Turdidae*) ಟರಾಡೈನೇ
72. ಟಿಟ್ಸ್ (*Paridae*) ಪ್ಯಾರಿಡೇ
73. ಮರ ಜಿಗಿವ ಹಕ್ಕಿ (*Corvidae*) ಕೋರ್ವಿಡೇ
74. ಟ್ರೋಗೋನ್ಸ್ (*Trogonidae*) ಟ್ರೋಗೋನಿಡೇ
75. ರಣಹದ್ದು (*Accipitridae*) ಆಕಿಪಿಟ್ರಿಡೇ
76. ಮುನಿಯಾ (*Estrildinae*) ಎಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡಿನೇ
77. ಗೀಜಗ ಅಥವಾ ಬಯಾಹಕ್ಕಿ (*Ploceidae*) ಪ್ಲೋಸೀಡೇ
78. ಪ್ಲೇತನೇತ್ರಿ (*Zosteropidesa*) ಝೋಸ್ಟರೋಪಿಡೆಸಾ
79. ಮರಕುಟುಕ (*Picidae*) ಪಿಸಿಡೇ
80. ರೆನ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು (*Troglodytidae*) ಟ್ರೋಗ್ಲೋಡೈಟಿಡೇ

12. ಹಾವುಗಳು (ಅನುಸೂಚಿ-I, ಭಾಗ-II ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ-II, ಭಾಗ-II ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

- (i) ಅಂಬ್ಲೈಕಫಾಲಿಡೆ
- (ii) ಅಮಿಲಿಡೆ
- (iii) ಬೊಯಿಡೆ
- (iv) ಕೂಲುಬ್ರಿಡೇ
- (v) ಡಾಸಿಪ್‌ಟಿಡೆ (ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವ ಹಾವು)
- (vi) ಎಲಾಪಿಡೆ (ನಾಗರ ಹಾವುಗಳು, ಕಟ್ಟಿನ ಹಾವುಗಳು, ಹವಳದ ಹಾವುಗಳು)
- (vii) ಗ್ಲಾಕೊನ್ನಿಡೆ
- (viii) ಹೈಡ್ರಾಫಿಡೆ (ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಹಾವುಗಳು)
- (ix) ಇಲಿಸಿಡೆ
- (x) ಲೆಪ್ಟಾಟೈಪ್‌ಲೋಪಿಡೇ
- (xi) ಟೈಪ್‌ಲೋಪಿಡೇ
- (xii) ಯುರೊಪೆಲ್‌ಟಿಡೇ
- (xiii) ವೈಪರಿಡೇ
- (xiv) ಕ್ಷೆನೊಪೆಲ್ಪಿಡೇ

13. ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಕಪ್ಪೆ (ರಾಣಾ ಜಾತಿ)

14. ಮೂರು ತಳದ ಕಡಲ ಆಮೆ (ಜಿಯೋಮೈಡಾ ಟ್ರೈಕಾರಿನಾಟಾ)

15. ಆಮೆಗಳು (ಟೆಸ್ತೂಡಿನ್ಯೆಡೇ, ಟ್ರೈನಿಚಿಡೇ)

16. ಮರಿ ಇಡುವ ಕಪ್ಪೆಗಳು (ನೆಕ್ಟೋಫಿರಿನಾಯಿದ್ಸ್ ಜಾತಿ)

17. ವೋಲ್ಸ್

18. ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಪತಂಗಗಳು:

ಡೆನ್ಯೆಡೆ ಪರಿವಾರ

ಯುಪ್ಲೋಕ ಕೋರ್‌ಸಿಮುಲ್ಲಾಟ್ರಿಕ್ಸ್

ಯುಪ್ಲೋಕ ಕ್ರಾಸ್ಸಾ

ಯುಪ್ಲೋಕ ಡಿಯೊಲೆಕ್ಟಿಯಾನಸ್ ರಾಂಸಾಯಿ

ಯುಪ್ಲೋಕ ಮಲ್ಲಿಬರ್

ಹೆಸ್ಪಿರಿಡೆ ಪರಿವಾರ

ಬೊರಿಸ್ ಫರಿ

ಹಸೋರ ವಿಟ್ಟ

ಹೈರಾಟಿಸ್ ಅಡ್‌ರಾಸ್ಸಸ್

ಓರಿಯನ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸಿನ್ಸ್

ಪೆಲೋಪಿಡಿಸ್ ಅಸ್ಸಾಮಿನ್ಸಿಸ್

ಪೆಲೋಪಿಡಿಸ್ ಸೈನೇನ್ಸಿಸ್

ಪಾಲಟ್ರೆಮ ಡಿಸ್‌ಕ್ರೇಟಾ

ಪಾಲಟ್ರೆಮ ರುಬ್ರಿಕನ್
 ಥೊರೆಸ್ಸಾ ಹೊರಿಯೋರೆ
 ಲೈಕೆನಿಡೆ ಪರಿವಾರ
 ಟರೂಕಸ್ ಆನಂದ
 ನಿಂಫಾಲಿಡೆ ಪರಿವಾರ
 ಯುಥಾಲಿಯಾ ಲುಬೆಂಟಿನ
 ಫೈರಿಡೆ ಪರಿವಾರ
 ಅಪಿಯಾಸ್ ಅಗಾಥಾನ್ ಏರಿಯಾಕಾ
 ಅಪ್ಪಿಯಾನ್ಸ್ ಲಿಬಿಥಿಯಾ
 ಅಪ್ಪಿಯಾಡ್ ನೆರೂಗಾಲ್ಬ
 ಪ್ರಿಯಾನೆರಿಸ್ ಸೀತಾ

ಅನುಸೂಚಿ - V

(2, 8, 61 ಮತ್ತು 62ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ)

1. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಗೆ
2. *****
3. ಹಣ್ಣು ಬಾವಲಿಗಳು
4. *****
5. ಸುಂಡಿಲಿಗಳು
6. ದೊಡ್ಡ ಇಲಿಗಳು
7. *****

ಅನುಸೂಚಿ - VI

(2ನೇ ಪ್ರಕರಣ ನೋಡಿ)

1. ಬೆಡಮ್ಸ್ ಸೈಕಡ್ (*Cycas beddomei*)
2. ಬ್ಲೂ ವಂಡ (*Vanda soerulec*)
3. ಕುತ್ (*Saussurea lappa*)
4. ಲೇಡಿಸ್ ಸ್ಲಿಪ್ಪರ್ ಆರ್ಕಿಡ್ಸ್ (*Paphiopedilum spp.*)
5. ಪಿಚ್ಚೆರ್ ಸಸ್ಯ (*Nepenthes Khasiana*)
6. ರೆಡ್ ವಂಡ (*Rananchera imschootiana*)

ವಿ.ಕೆ. ಭಸೀನ್
 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
 ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

* * * * *